Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda
OM: 032392
2119 Pécel, Kossuth tér 7. - tel: 06-28-547-300
e-mail: szekai@szerzsebet.edu.hu - honlap: pecel.ekif.hu

Pedagógiai program

2026.

„Ez a világ olyan, mint egy puzzle. Ha egymás mellé kerülünk, Isten országa kezd kirajzolódni, de csak akkor, ha bele tudunk simulni egymás ’hajlataiba’. Ez csak összefogásban valósulhat meg, ha mindenki tudatosan vállalja, hogy a másikra is szükség van - legyen bármilyen kicsi darabka – ahhoz, hogy teljes legyen a mozaik.”

(Böjte Csaba)

Tartalomjegyzék

1. Bevezető 5
1.1. Helyzetelemzés 5
1.2. Az intézmény küldetésnyilatkozata 5
2. Az óvoda nevelési programja és tevékenységi formái 10
2.1. Katolikus gyermekkép, katolikus óvodakép 11
2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai 15
2.3. Katolikus óvodai élet megszervezésének elvei 22
2.4. A katolikus óvoda tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai 28
2.5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére 41
2.6. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek 42
3. Az isaszegi telephely nevelési programja 45
3.1. Bevezetés 46
3.2. Nevelési-oktatási alapelveink 46
3.3. Iskola – tanulók – szülők hármas egysége 48
3.4. A nevelő-oktató munka pedagógiai keretei 49
3.5. Házi feladat 52
3.6. Alkalmazott pedagógiai módszerek 52
3.7. A nevelőtestület szerkezete, működése 54
3.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 56
3.9. A képességfejlesztés kiemelt területei 58
3.10. A népi kultúra, mint az Organikus pedagógia eszköze 60
3.11. Egészségfejlesztéssel és környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 63
3.12. Mozgásfejlesztés, mindennapos testnevelés 64
3.13. Működés 65
3.14. Felvétel 65
3.15. Továbbhaladás 66
3.16. Az Isaszegi Római Katolikus Egyházközség szerepe a telephely életében 66
4. A péceli iskola nevelési programja 68
4.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 69
4.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 76
4.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 79
4.4. Az intézmény környezeti nevelési programja 86
4.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 91
4.6. Az egyéb foglalkozások feladatai 93

4.7. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 100
4.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 102
4.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 110
4.10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 111
4.11. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 114
4.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 123
4.13. A felvételi eljárás különös szabályai 124
5. Az intézmény helyi tanterve 126
5.1. A választott kerettanterv megnevezése 127
5.2. A választott kerettanterv feletti óraszám 128
5.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 131
5.4. Mindennapos testnevelés 135
5.5. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai 138
5.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 139
5.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 142
5.8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 147
5.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 147
5.10. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 147
5.11. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei 148
6. Legitimációs záradék 150
6.1. A pedagógiai program hatálya és hatálybalépése 150
6.2. A pedagógiai program értékelése és felülvizsgálata 150
6.3. A pedagógiai program módosítása 150
6.4. A pedagógiai program nyilvánossága 150
6.5. Véleményezés és elfogadás 152
7. Jogszabályi alapok 153

1. Bevezető

1.1. Helyzetelemzés

A péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola 1994-ben nyitotta meg kapuját, majd 2009 szeptemberétől óvodával bővült, így névváltoztatásra is sor került, Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda lett belőle. 2017 szeptemberével iskolánk telephellyel bővült Isaszegen. 2026 szeptemberében új helyszínen folytatta működését óvodánk.

Fenntartó: Szent Mihály Intézményfenntartó
2600 Vác, Migazzi Kristóf tér 5.

Székhely: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda
2119 Pécel, Kossuth tér 7.
OM azonosító: 032392

Telephely: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda
2117 Isaszeg, Templom utca 72.
OM azonosító: 032392

Telephely: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda
2119 Pécel, Párhuzamos utca 1.
OM azonosító: 032392

1.2. Az intézmény küldetésnyilatkozata

Az intézmény rövid története

Iskolánk, a péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola, városunk egyik egyházi közoktatási intézménye.

Intézményünk alapítója a Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Társulata.

A nővérek 1921. augusztus 31-én telepedtek le Pécelen, amikor a Korányi kastélyt megvásárolva létrehozták a Szent Erzsébet Gyermekotthont s ezzel megkezdték áldott munkájukat településünkön. Tevékenységük második évében engedélyt kaptak egy összevont osztály beindítására, amelyben elsőtől hatodik osztályig egy nővér foglalkozott a gyermekekkel. 1936-tól már külön tanultak az alsós és felsős gyermekek két nővér keze alatt. Így volt ez egészen 1945-ig, amikor a 6 osztályos katolikus elemi iskola olyan súlyos háborús károkat szenvedett, hogy csak a fiú tanulók számára maradt hely. Az irgalmas nővérek átvették az összes katolikus leány növendéket. Ekkor az addigi 2 tanulócsoport helyett 5 önálló osztály tanítását kellett megoldani (az 5-8. osztály összevont csoportot alkotott).

A háború után kialakult helyzet sok mindent megváltoztatott az intézet életében. Új tantermekről, nevelőkről kellett gondoskodni, át kellett rendezni az épületeket, hiszen csak 2 tanteremben folyt a tanítás 14-15 évig, a községből befogadott leányok tanításához pedig 5-6 tanterem kellett. A háborút átvészelt gyerekek fizikailag is, idegileg is rossz állapotban voltak. Kellett a gyógyító szeretet az iskolában is. 1945/46-ban – egy kivételével – még minden osztályt irgalmas nővér tanított.

A gyerekek szabadtéren tartott szép ünnepséggel zárták a tanévet, gyönyörű kiállítást rendeztek munkáikkal.

Néhány nappal ezután megtörtént az államosítás. A nővéreknek el kellett hagyniuk Pécelt.

1993 szeptemberében a Vincés Nővérek által 1929-ben emelt épületszárnyban újra megkezdődött a római katolikus gyermekek tanítása. Az iskola a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola nevet kapta. A tantestület (nővérek és világi pedagógusok) – a nővérek vezetése alatt – és azok szellemiségében a tündöklés helyett szolgálni akarnak, a kevélykedés helyett alázatot mutatnak. Céljuk, hogy szeretet és békesség költözzék be a régi falak közé, valamint saját lelkükbe, hisz rájuk bízatott a legdrágább emberi kincs; a gyermeki lélek és értelem formálása.

2005. augusztus 24-én a Váci Egyházmegye Ordináriusa átvette intézményünk fenntartását az egész vagyonnal a Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Társulatától. Ezen a napon új Alapító Okiratot készítettek, amelyet Pécel Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal jegyzője egységes szerkezet-be foglalt és az intézmény működését engedélyezte 2005. augusztus 30-i dátummal.

2009. március 12-én fenntartónk a Váci Egyházmegye Ordináriusa az iskolát többcélú közös igazgatóságú közoktatási intézménnyé alakította – vagyis új Alapító Okiratot készített. Az új intézmény neve: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda.

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola óvodával történő bővítése nagyszerű lehetőség, mivel ezáltal ez a térség lehetőséget kap arra, hogy a gyermekek a legfogékonyabb korszakukban keresztény értékrend alapján nevelkedjenek. Előny a vallását gyakorló szülő számára biztonságba tudni gyermekét a mai felgyorsult világban, és előny a katolikus iskola számára olyan iskolaérett gyerekeket fogadni, akik a családból és az óvodából tiszta keresztény értékekkel érkeznek.

2017 szeptemberében kistestvérünk született Isaszegen. Az iskolaszervezési kezdeményezés első hónapjai a lehetőségek felmérésével teltek. Ekkor fogalmazódott meg a gondolat, hogy az isaszegi telephely a Szent Erzsébet Iskola szárnyai alatt növekedhetne. Mind a péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda igazgatója, mind az isaszegi plébános atya nyitott

szívvel fogadta a kezdeményezést. Az isaszegi telephely megszervezését segítő családok benyújtották a Váci Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatóságának tervdokumentációjukat, melyben alátámasztották az isaszegi telephely létrehozásának létjogosultságát. Püspök atya támogató döntésének következtében elkezdődhetett az időközben megüresedett isaszegi régi plébánia épületének a felújítása. A 2017/2018-as tanévet egy első és egy második osztállyal kezdhette meg az isaszegi telephely.

Óvodánk 2026-ban új telephelyre költözött, ahol négy óvodai csoportban folyik a nevelés. A működést nyolc óvodapedagógus, négy dajka, egy óvodatitkár és egy pedagógiai asszisztens segíti.

Küldetésnyilatkozat

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzék a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai, kollégiumi nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban, a tökéletes emberben minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus óvodák és iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.[1]

Az egyház az óvodák és iskolák alapítását, fenntartását fontos missziós feladatnak tartja.

„A mai társadalomban (…) az Egyház égető szükségét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét."[2]

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat (óvodákat, kollégiumokat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében. "[3]

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.[4]

[1] Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14. oldal
[2] Katolikus Iskolák 11. oldal
[3] Egyházi Törvénykönyv (CIC. 796.1. kánon)
[4] Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek.

Intézményünk a gyermekek keresztény szellemben történő oktatását, nevelését a kentenich-i organikus nevelés alapján akarja megvalósítani. Azt szeretnénk, ha óvodánk is és iskolánk is hasonlítana egy ideális család életéhez, ahol mindenkor a kölcsönös szeretet, megértés és megbecsülés uralkodik. Ez a légkör alkalmas arra, hogy a gyerekek a legjobban érezzék magukat, legtöbbet hozzák ki önmagukból és valódi képességeiknek megfelelően tudjanak teljesíteni.

Többcélú intézményünk óvodás kortól 14 éves korig vállalja a gyermekek/tanulók keresztény nevelését. A krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánjuk megvetni.

A családokkal való kapcsolattartás folyamán remélhetőleg egyre több embert segíthetünk az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért nyitottak vagyunk mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda – iskola katolikus szellemiségét, más felekezetekből érkező családoknak tiszteletben tartjuk saját vallási szokásaikat.

- Pedagógiai tevékenységünk:
- keresztény értékrend hiteles megélésén és a kentenich-i organikus nevelésen alapul
- nevelés és oktatás, amelyben elsődleges a nevelés
- fontos szerepet szán az egyházi, nemzeti és iskolai hagyományoknak
- Olyan légkört kívánunk biztosítani, - mind az óvodában és az iskolában - ahol a szülők és a pedagógusok egy közösséget alkotnak a gyerekekkel. A nevelők úgy nevelnek, hogy tanításukkal és jó példájukkal kedvet és mintát adnak az önneveléshez.
- Az óvodai nevelés legfontosabb feladata, hogy megteremtsük azokat a feltételeket, amelyek biztosítják azt, hogy a gyermekek az óvodás kor végére egyéni adottságaikat figyelembe véve elérjék az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szintet, továbbvigyék a keresztény közösségben átélt mintát
- A keresztény óvodai nevelés tükrében feladatunknak tekintjük a keresztény értékek követését, a hit csírájának elültetését, a gyermekek személyiségének tiszteletét, őszinte szeretetét.
- Célunk az érzelmi intelligencia előtérbe helyezése, a bizalompedagógia kialakítása. Az emberi kapcsolatok erősítése, az ezeken keresztül kialakult viszonyok kezelése, melyek során az egyén maga is fejlődik
- Az általános iskola feladata az általános műveltség megalapozása, a keresztény hit és a közösségi élet alapvető normáinak elsajátítása.

- Célunk, hogy a gyermekekben felébresszük a tudás megszerzésének igényét.
- A pedagógiai munkánk igényes, a változásokra nyitott, eredményes és hatékony.
- Nevelő és oktató munkánk eredményeként kreatív, kommunikatív, művelt fiatalokat képezünk.
- Fontosnak tartjuk, hogy a ránk bízott gyermekek olyan személyiséggé váljanak, akik hűségesek Istenhez és embertársaikhoz, felelősek maguk, mások és a teremtett világ iránt.

Intézményünk, mint minden nevelési és oktatási intézmény, pedagógus függő. Céljait csak akkor érheti el, ha óvodapedagógusait, tanítóit, tanárait, sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat és kitűnnek a helyes tanításukkal és becsületes életükkel.

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozni.

Ehhez és a fenti célok megvalósításához ad segítséget az Organikus pedagógia, mely nemcsak az érzelmi intelligenciára épül, hanem a kötődésnek és a bizalomnak is nagyon fontos szerepe van.

Iskolánk életrendjét a szakrális népi hagyományvilág az Isten teremtette természet körforgása, a liturgikus egyházi év egysége határozza meg.

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.[5]

Nevelésünkben meghatározónak tartjuk a katolikus egyház tanítását, valamint Szent Gellért, a katolikus iskolák védőszentjének és Szent Erzsébet, iskolánk védőszentjének, lelkiségét, szellemiségét. A katolikus intézmény sajátossága, hogy a valóságról, a világról és az emberről alkotott keresztény felfogásra épít. Hangsúlyozni kell, hogy intézményünk nem csupán keresztény intézmény, hanem azon belül katolikus lelkiséggel és szellemiséggel rendelkezik. Nevelési tervének Krisztus az alapja.

2. Az óvoda nevelési programja és tevékenységi formái

„A gyermeki élet pedig maga a csoda.

Minden gyermek üzenet az emberiség számára:

Isten szeret bennünket.

Gyermeket nevelni- Istennel való találkozás.”

(Böjte Csaba)

2.1. Katolikus gyermekkép, katolikus óvodakép

Bevezetés

Kisgyermekkorban megszerzett ismeretek és magatartásformák életre szólóan meghatározóak, amit számos tudományos kutatás is igazol. Ezért a gyermekek keresztény nevelését már kisgyermekkortól kell elkezdeni, mert minden korszaknak megvan a jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékenyek. Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat, és az alapokat már kisgyermekkortól kell elkezdeni lerakni, hogy később segítse a keresztény ember kiformálódását.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Az óvodai nevelés az Óvodai nevelés országos alapprogramjával harmonizálva a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben. Az óvodás gyermeket, mint fejlődő személyiséget, szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A keresztény nevelésre minden gyermeknek szüksége van. Sok gyermek már a családban megismerkedik vele. Megérzi Isten szeretetét szülein keresztül, megismeri Jézus Krisztus életét otthoni tapasztalatai során, megtanulja a következetesség, rend, tolerancia, tisztelet, fogalmát. Azonban vannak gyermekek, akik a katolikus óvodában szerzik meg első vallásos ismereteiket. Kezdetben életkori sajátosságukból adódóan az őket körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők) életpéldájából tapasztalják meg Isten szeretetét. A keresztény óvónők és dajkák keresztény világnézetükkel, keresztény erkölcsi normák betartásával, valamint keresztény közösségi életükön keresztül szavaikkal, tetteikkel, példamutatással tudják segíteni a gyermekek keresztény nevelését.

A katolikus óvoda egész napja, a játék, a munka, a tanulás, valamint a közösség-formálás sajátos világszemlélettel történik. Az óvodai nevelés során a gyermekek képessé válnak a hit befogadására, megváltozik a viszonyuk önmagukhoz az önismeret, önnevelés fejlesztésével, nyitottá, kezdeményezővé válnak a másik ember felé (felebaráti szeretet, keresztény erények) és a környezetükhöz.

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevéssé ismerik, – s a katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltárul, kibontakozik.

„Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek!” (Mt. 25,40)

Katolikus gyermekkép

„A keresztény ember számára a gyermek Isten ajándéka, az élet folytonosságának láncszeme. Az Isten adta természet és erkölcs törvényei szerint lép az életbe, és az Isten adta törvények szerint kell belőle embert fejleszteni. Érték, mert fejlődő életbimbó, érték, mert Istentől származik, érték, mert halhatatlan lélek lakik benne.”[5]

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek megszületésétől fogva különböző fejlődési szakaszokon megy keresztül, s felmutatja azokat az érvényesülni akaró készségeket, képességeket, amelyek lassan öntudatra ébresztik. Fejlődése során ismeri meg önmagát, a többi embert, a természeti környezetét. Fokozatosan ébred az öntudatra, s felfedezi személyes szabadságát, és lassan megtanulja az ezzel járó felelősségvállalást.

A gyermek a jövő számára bontakozó élet. A lélek rejtett életerőinek megismerésével a gyermekben lappangó hajlamokat fel kell kelteni, megnemesíteni és a tökéletes irányába fejleszteni. Ebben a keltegető munkában helye van a „magvetésnek” és a „gyomlálásnak” is. Ekkor van lehetőség a lélek gazdagítására.

A gyermek világa fejlődésre teremtett világ. Minden, ami a környezetében megjelenik, hatással van rá. A gyermek a pszichikus világot is érzékeli, átél olyan mélységeket, amelyek szemmel nem láthatóak. Öntudata fejlődéséhez szüksége van környezete reakcióira, a szociális tükörre.

Élete első éveiben a testi és lelki fejlődése szinte párhuzamos. A kívülről felé áramló elvárás, a szeretet, a figyelem, az öröm, a harmónia kedvezően hat saját ritmusa szerinti fejlődésére. Környezete mintáit, normáit megismeri, elfogadja, és lassan beépíti saját személyiségébe.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A keresztény pedagógusnak a gyermek nevelése során az emberi személyiség teljes kibontakoztatására és a gyermek különleges védelmére kell törekednie. Szem előtt kell tartania, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ezt a katolikus óvoda csak kiegészíti.

[5] https://konyvtar.asztrik.hu/?q=book/export/html/1037

A gyermek személyiségének kibontakozásában meghatározó szerepe van a személyi és tárgyi környezetnek, ezért nagyon fontos a megfelelő pedagógusok kiválasztása, és az esztétikus tiszta keresztény értékeket hordozó környezet kialakítására.

A keresztény óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti a vallási neveléssel, keresztény értékek hordozásával, megismertetésével, az egészséges életmód alakításával, a környezettudatos magatartás alakításával, az érzelmi neveléssel, a szocializáció biztosításával, az anyanyelvi neveléssel, az egyéni készségeknek és képességeknek megfelelő, tevékenységbe ágyazott értelmi fejlesztéssel, a testi és lelki szükségletek kielégítésével.

A katolikus óvoda, mint nevelési intézmény a gyermek óvodába lépésétől az iskolába lépésig vállalkozik a gyermek szerető gondozására, a hit alapozására, az egészséges életmód jó szokásainak kialakítására, a zenei, vizuális és anyanyelvi műveltség alapjainak lerakására. Megerősíti és pótolja azokat az elemi szokásokat, amelyeket a család értékrendje alakít ki a gyermekben. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Katolikus óvodakép

Óvoda arculata

Óvodánk névadója Árpád-házi Szent Erzsébet. Szent Erzsébet alakja példaképül szolgálhat a legkisebbek számára is. A jóságot, segítőkészséget, szelídséget és alázatot kifejező Szent Erzsébet példája ma is időálló ebben az egocentrikus, öntörvényű világban. November 19-e hetében megrendezett „SZENT ERZSÉBET HÉT” kiemelkedő ünnep az intézményben. Ezen a napon az iskolával közös programot szervezve, együtt egy szívvel, egy lélekkel mondunk hálát Szent Erzsébet emberségéért.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, ezt egészíti ki az óvodai nevelés. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig, (de felvehető az a gyermek is, aki 3. életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti).

Az óvodai nevelésünk célja

Keresztény értékrendre és hazafias nevelésre épülő pedagógia, családias hangulatú gyermekközpontú nevelés, oktatás, a magyar- és egyházi hagyományok, ünnepek tiszteletben tartása, harmonikus, kiegyensúlyozott keresztény gyermekek nevelése.

Az organikus pedagógia alapelveit is igyekszünk beépíteni a mindennapjainkba, amelynek alapja az érzelmi intelligencia, bizalommal teli személyes törődés és kötődés.

Óvodai nevelésünkben alapelv, hogy a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet,

megbecsülés és bizalom övezi. A nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez és a keresztény értékrendhez kell igazodniuk.

A nevelés biztosítja az óvodás gyermek számára a szabad játékot, e tevékenységen keresztül lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek önazonosságának megőrzését. Megismeri önmagát és megtanul alkalmazkodni társaihoz.

A keresztény nevelés során képessé válik a gyermek a hit befogadására, megváltozik a viszonyuk saját magukhoz, önmagukhoz, kapcsolódásuk az emberekhez, a természeti és tárgyi környezethez. A gyermek egyéni képességeinek fejlesztése tudatos, tervszerű és következetes munkával érhető el. Mindezt frontális, mikrocsoportos és egyéni formában végezzük.

Az óvodában nagy gondot fordítunk a gyerekek gondozására. Testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfortérzetének biztosítása.

A gondozási feladatok teljesítése a gyermek-felnőtt kapcsolatát elmélyíti. Az óvodai nevelés során az önkiszolgáló feladatokat a gyermekek egyre önállóbban, később egyedül végzik el. Ez segíti előrehaladásukat, alakítja énképüket. A felnőtt tanítja és gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat, melyek egy része az óvodáskor végére szükségletté válhat. Testápolás, öltözködés, étkezés, önkiszolgálás közben természetes módon fejlődik és fejleszthető a gyermek, mert minden tevékenységet fokozott szóbeli megerősítés kísér. Elegendő időt kell biztosítani, hogy mindez nyugodt, kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósuljon meg.

Az óvoda funkciói

Óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul a gyermekek környezettudatos magatartásának alakulásához.

A katolikus óvoda célja

A gyermek hitének ébresztése és fejlesztése, hogy hitvalló felnőtt kereszténnyé váljanak, s majdan a keresztény közösség tudatos, aktív tagjává legyenek.

Az óvodai nevelés célja

Az óvodások sokoldalú harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse az egyéni és életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. A nevelés tegye lehetővé és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek képességeinek kibontakozását. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeképpen a kisgyermekek többsége óvodáskor végére érje el az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A gyermek nevelése elsősorban a

család joga és kötelessége, az óvoda kiegészítő szerepet töltsön be.

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

2.2. A katolikus óvodai nevelés feladatai

A katolikus óvodai nevelés feladata a hitre nevelés erősítése, az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés, az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Hitre nevelés erősítése

Cél: Megtanítani a gyermeket Jézus szeretet példájára, megmutatni számukra mi a szeretet élethelyzeteken keresztül. Felfedezhesse az őt körülvevő világban Isten nagyságának és jóságának nyomait. A hitre nevelés folyamán naponta játékos formában ismerkednek a gyermekek Jézus Krisztus személyével, tanításával, cselekedeteivel. Célunk, hogy ezek a lelki beszélgetések segítsék az óvodánkba járó gyermekek lélekben való növekedését.

Feladat:

- Katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben
- A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba
- Biblia ismeretek
- A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során
- Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése
- A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete, A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség).

Egészséges életmód alakítása

Cél: Óvodáskorban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Feladat:

- A gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- Önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása;
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- Az egészséges életmód, a testápolás, tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- A mozgásigény figyelembevételével a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése, testedzés, testi nevelés, prevenció;
- A szabadban való tartózkodás és tevékenység megszervezése;
- Étkezési kultúra alakítása, erősítése;
- Korszerű táplálkozás biztosítása;
- Pihenés feltételeinek megteremtése;
- Higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása;
- Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A gondozás az óvodai nevelésünk egyik alapvető tevékenysége. A kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészséges életmódjának kialakításához.

A gondozás során fokozatosan alakítjuk ki a higiéniai szokásokat, a testápolást, valamint a helyes napirend folyamatát, rendszerét, figyelembe véve a gyermek egyéni sajátosságait.

Tanulja meg a gyermek, hogy „A test a lélek temploma”, ezért meg kell őriznünk saját és társaink egészségét, vigyáznunk kell saját és társaink testi épségére, illetve segítsenek a kisebbeknek az öltözködésben, testápolásban. A gondozás dokumentációja a csoportnaplóban történik.

Testápolás

A napi testápolással alapozzuk meg a gyermek tisztaság igényét és az egészségügyi szokásait. A szokások elsajátítása folyamán kialakulnak egészséges életmódbeli készségei, jártasságai.

Testi szükségleteinek felismerése, kielégítése hozzájárul a derűs, kellemes közérzethez. A folyamatos és rugalmas napirend kialakításával biztosítjuk a helyes életritmust.

Táplálkozás, étkezés

A gyermek harmonikus fejlődése érdekében célszerű a napi ötszöri étkezés, ebből hármat az óvoda biztosít. Fő cél: az egészséges táplálkozás. Fontos a fehérjét és a kalciumot tartalmazó tej és tejtermékek, a zöldség, gyümölcs és a kellő mennyiségű folyadék biztosítása.

Próbáljuk megoldani a mindennapi gyümölcsfogyasztást a szülők segítségével. Próbálunk többféle ételt megkedveltetni a gyermekekkel, tiszteletben tartva egyéni szükségleteiket. Fontos az esztétikus terítés és a kulturált étkezési szokások betartása.

Öltözködés

Megfelelő ruházat a test védelmét szolgálja az időjárás változásával szemben. A gyermek önállóságát, ízlésvilágát az öltözködéssel is tudjuk formálni. Réteges öltözködésre szoktatással elkerüljük a gyermek meghűlését. Életkoruknak megfelelően sajátítsák el az önálló öltözködést. Óvodánkban váltó cipőt használunk, pihenéskor pizsamát. A ruhájukat, szekrényüket tartsák rendben.

Mozgás

A mozgás fejlesztése nagyon fontos az egész személyiség alakításában, mert hat a szervezet működésére (légzés, vérkeringés, anyagcsere), elősegíti a központi idegrendszer fejlődését.

Testi képességeik fejlesztése érdekében sok szervezett, játékos mozgást iktatunk napirendjükbe. A mindennapi testnevelést az időjárástól függően vagy a tornaszobában vagy a szabadban végezzük.

Az udvaron annyit mozognak, amennyire egyénileg igényük van. A jól szervezett séták, kirándulások is a mozgásigényük kielégítését szolgálják.

Heti egy alkalommal, szülői igény alapján lehetőséget biztosítunk a következő, szülők által finanszírozott mozgásos tevékenységekre: szivacs kézi, foci, néptánc, balett.

Pihenés, alvás

A kellemes pihenést a kiszellőztetett, portalanított csoportszobák szolgálják. A lefekvés előtti ima, a halk óvónői ének, csendes zene, mesék nyugalmat biztosítanak.

A pihenés, alvás alatti nyugalmat fenn kell tartani, a nehezen alvó gyermek pihenését szeretettel, türelemmel kell biztosítanunk. A gyermek akkor alszik eleget, ha magától ébred fel, ezért a napirend összeállításánál figyelembe kell venni a csoport igényeit.

Érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Cél: A óvodás korú gyermek legjellemzőbb tulajdonsága, hogy érzelmein keresztül ismeri, érti

meg a körülötte lévő világot. Elsődleges feladatunk a szeretetre épülő, biztonságot árasztó közösség, erkölcsi és közösségi nevelés.

Feladat:

- A teremtő Isten gondoskodásának megélése
- A gyermek-gyermek, gyermek-felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje;
- Az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a gyermeki jellem alakítása;
- Türelem, szociális érzékenység, szolidaritás, igazságosság formálása;
- Az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önérvényesítő törekvések segítése;
- A bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése;
- Az önfegyelem, fegyelem, udvariasság elsajátíttatása;
- Szokás- és normarendszer megalapozása;
- Szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete;
- A kiemelt figyelmet igénylő (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, nehezen szocializálható, valamint kiemelkedő képességű) gyermekek elfogadó szeretete, szükség esetén segítése, megfelelő szakemberek közreműködésével;
- A természetes társas kapcsolatok alakítása, segítése;
- A természetben és az emberi környezetben jelenlévő jóra és szépre való rácsodálkoztatás, mindezek megbecsülésére való nevelés;
- Hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlásával;
- A hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapozása
- Az egyházi, világi ünnepek megélése
- Az Organikus pedagógia elveire épülő nevelés során a gyermekek érzelmim intelligenciájának figyelembevételével törekszünk belső szabadságuk és fejlődésük biztosítására.
- Fontos a derűs, nyugodt, szeretetteljes, bizalommal teli, biztonságot nyújtó, légkör megteremtése.

„Az emberben az érzelmek hamarabb fejlődnek, mint az értelem, tehát előbb szeretünk, mint gondolkodunk. Amilyenek azok az emberek, akiket szeretek és becsülök, amire ők tanítanak, az leszek én, azt fogom hinni.” [6]

[6] https://adoc.tips/helyi-pedagogiai-programjaada4faf517f4908bebfb32f534c6d71588708.html

Az óvodás gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkör, otthonosság vegye körül.

A gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező hatások érjék. Az óvónő-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolat pozitív legyen. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, segítse, hogy a gyermek kipróbálja önmagát, fejlessze öntudatát. Nevelje a gyermeket a másik ember elfogadására.

A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse, hogy a gyermek megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, és tisztelje, becsülje azt. A közösségi nevelés lényege az együttműködés. Az óvodai nevelés folyamatában az egyén és a közösség nevelése szervesen összefonódik.

A szocializáció fejlesztése szempontjából fontos a közös élményekre épülő közös tevékenységek biztosítása, ezért olyan óvodai élet szervezése kívánatos, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (segítőkészség, együttérzés, figyelmesség) és akaratának (önállóság, kitartás, feladattudat) fejlődését a keresztény szellemiség jegyében. Dokumentációja a csoportnaplóban évente kettő alkalommal.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés

Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőközösség mintaadó, példaadó beszédkultúrája, szabálykövetése.

Célja: Kommunikálni szerető és tudó gyermekek nevelése. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, mely elősegíti beszéd- és kommunikációs kedv fenntartását. A gyermek azon képességeinek fejlesztése az artikuláció folyamán, melyek majd az írás, olvasás sikeres elsajátításához szükségesek az iskolában.

Feladata:

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés;
- Beszélő és meghallgatni tudó környezet alakítása;
- A gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére ösztönzés;
- A gyermekek kommunikációra ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése;
- A tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés.
- Nyugodt, biztonságot sugárzó légkör megteremtése
- Pontos, tiszta önkifejezés fejlesztése
- Auditív emlékezet fejlesztése
- Gondolkodás fejlesztése
- Beszédészlelés fejlesztése
- Hallás, beszédhallás fejlesztése
- Test és beszédszervek megismerése
- Beszédszervek ügyesítése

Módszerek: bemutatás, bemutattatás, utánzás, gyakorlás, beszélgetés magyarázat, dicséret, buzdítás, ellenőrzés, értékelés (játékos formában)

Eszközök: kártyák, toll papír, tükör, szívószál, lufi

Egyéni anyanyelvi nevelés

- játékos beszédindítás
- elemi kommunikáció megindítása
- hangdifferenciálások
- szókincs fejlesztése
- helyes ejtésre szoktatás
- a családon belüli kommunikáció irányítása és pedagógiai támogatása
- a beszéd és mozgás koordinálása

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célja: Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítja a gyermekeknek a változatos tevékenységeket, és a további élményeket, tapasztalatokat, az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Feladat:

- Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása a fejlődést elősegítő környezetben;
- Spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek tapasztalati úton történő bővítése, rendszerezése;
- Gyakorlás, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben, az életkori sajátosságokra és tapasztalatokra, élményekre építve;
- Az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás és alkotóképesség) fejlesztése;
- Az egyéni fejlődési ütemnek megfelelően az ismeretek, jártasságok, készségek alapozása.

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő, ösztönző környezet biztosítása.

A gyermekek eltérő ütemben történő fejlődése a folyamatos megfigyelések alkalmával jól látható, ezért, ha bármely területen észlelhető a fejlődés megtorpanása, azonnali fejlesztés javasolt. A fejlesztést egyéni, vagy mikrocsoportos formában valósítja meg az óvodapedagógus. A bármely területen tehetséges gyermeket segíteni kell egyéni képességei kibontakoztatásával. A kiemelkedő képességű gyerekek számára lehetőségeket kell teremteni tehetségük megmutatására (versenyek, pályázatok, sport tevékenységek, foci, úszás alkalmával), a témák változatos feldolgozásával (a hitre nevelő témákat más-más tevékenységgel dolgozzuk fel, ének, rajz, kézimunka, dramatikus játékok segítségével), valamint változatos fejlesztések biztosításával, melyet óvodapedagógusok tartanak.

A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

Cél: Napjainkban sem csökken a hátrányokkal küzdő gyerekek száma. A gyermekek fejlesztése során az életkori és egyéni sajátosságokat figyelembe véve a gondozásra, az egyéni bánásmódra és a differenciált fejlesztésre kell kiemelten figyelni, illetve a gyermekek egyéni fejlődési ütemének figyelembevételére, a potenciális tanulási zavarok kiszűrésére, megelőzésére és korrekciójára.

Feladatok:

- Hátrányos helyzet okainak feltárása
- Lehetőségek keresése az okok megszüntetésére
- Segítségnyújtás

- Lelki támogatás
- Beilleszkedés segítése
- Tájékoztatás

2.3. Katolikus óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

Óvodánk a 2009/2010-es nevelési évben nyitotta meg kapuit. Alapító okiratunk 105 gyermek felvételéről rendelkezik. Négy óvodai csoportot alakítottunk ki, három vegyes csoport, egy homogén.

Óvodánk dolgozói: 8 fő óvodapedagógus, 1 fő pedagógusasszisztens, 1 fő óvodatitkár, 4 fő dajka, 1 fő konyhás, 1 fő konyhai kisegítő, takarító

Óvodánk szemlélete névadónk Árpád-házi Szent Erzsébet alakjához fűződik, aki a szelídség, jóság, figyelmesség, alázat, tisztelet példaképe volt. A nevelési alapelvünk ezekre az erényekre épül.

Az óvodában dolgozókat jellemezze az Isten-és emberszeretet, mivel a katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az egyházhoz, nemzethez, hazához, embertársakhoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, családokhoz, a gyermekek szüleihez, a gyermekekhez meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve életük a gyermek számára követendő mintává, modellé válik, ezért az óvoda dolgozóinak példaként kell állnia külső megjelenésében, kulturált viselkedésében.

Az óvodapedagógus ismerje a pedagógiai és egyházi dokumentumokat, a szakirodalomban tájékozott legyen. Segítse elő a derűs, örömteli vidámságot a gyermekek és a szülők körében, hogy az evangéliumi szemlélet alapvető optimizmusa érvényesüljön.

A pedagógus tevékenységét és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazott munkájának hozzá kell járulnia az eredményes óvodai neveléshez.

A dajka végzi a gondozási feladatokat, az óvoda épületének és udvarának rendben tartását. Az óvodai nevelőmunkának kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek jelenléte állandó és folyamatos. A katolikus óvodákban dolgozók közössége nem tesz különbséget gyermek és gyermek között.

Tárgyi feltételek

2026. szeptember 1-jén új, modern, minden igényt kielégítő épületben kezdtük meg a nevelési évet. Óvodánk új épülete maximálisan szolgálja a gyermekek biztonságos óvodai életét. A gyermek környezete rendezettséget, nyugalmat, harmóniát sugároz. A csoportszobák megfelelő

méretűek, megfelelő helyet adni a tevékenységeknek, játékoknak. A fürdőszobák, az öltözők balesetmentes, otthonos környezetet, családias hangulatot biztosítanak, és lehetőség van a szülők fogadására. Külön fejlesztő szoba áll rendelkezésre az egyéni fejlesztések biztosítása érdekében. (pl. logopédia)

Modern, berendezett tornaszoba is rendelkezésünkre áll mozgásfejlesztésre, illetve egy sószoba is helyet kapott az óvodánkban.

Az óvodai munkatársaknak biztosítva van a megfelelő, modern munkakörnyezet.

Az udvaron a rögzített és mobil tárgyak, eszközök a mozgásfejlődést segítik, sokféle mozgás gyakorlására adnak lehetőséget. A csoportszobák kialakítása az óvónők személyiségét, a neveléssel kapcsolatos tudatosságot fejezik ki. A berendezési tárgyak, eszközök gyakran természetes anyagokból készülnek.

A gyermekek által használt tárgyi felszerelések számukra hozzáférhetően vannak elhelyezve. A színek, a formák harmóniája az esztétikai igény belsővé válását segítik, a berendezési tárgyak alakíthatósága a gyermekek kreativitását fejlesztik.

A játékeszközök a gyermekek fejlődéséhez, tevékenységéhez és életkori sajátosságaikhoz is igazodnak. Óvodánk felszereltsége megfelel a gyermekek változó testméretének, egészségük megőrzése érdekében biztonságosak.

Az óvoda könyvállományát folyamatosan fejlesztjük szakkönyvekkel és hitünket erősítő kiadványokkal.

Az óvodai élet megszervezése

Az óvoda négy csoportjában, családias környezetben valósítjuk meg az óvodai nevelést. A gyermek személyiségének tiszteletben tartásával, a hitre neveléssel párhuzamosan az óvodai nevelés alap feladatainak biztosításával: egészséges életmód kialakítása, az érzelmi nevelés, a szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés, hogy iskolaéretté váljanak, valamint tehetséggondozás és differenciált fejlesztés.

Az óvodai élet nevelési területei a csoportban az éves terv szerint az egyházi- és magyar ünnepkörökre épülve valósulnak meg.

Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott helyi pedagógiai program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglalótevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. Az óvoda helyi sajátosságait figyelembe véve történjen az éves, havi, heti, napi szintű tervezés.

A fejlődés nyomon követése a gyermekek megismerését, fejlesztését tükrözze, ezekről a szülők tájékozódhatnak. A stratégiai dokumentumok harmonizáljanak. A gondozás kapjon kiemelt

szerepet a gyermekek önállóságának segítésében. Az óvodai élet tervezése, szervezése során kerüljenek előtérbe a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek, melyek legyenek harmonikus arányban.

A napirendet rugalmasság, folyamatosság jellemezze, amelyben a játék kitüntetett szerepet kap. A napirend és hetirend összeállításakor az óvodapedagógus minden esetben vegye figyelembe a helyi szokásokat és a gyermekek egyéni szükségleteit. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekek tevékenységét óvodapedagógus irányítja.

Tervezés éves szinten, ünnepek, hagyományok:

Augusztus:

- Tanévnyitó nevelési értekezlet
- Éves felkészülés (anyaggyűjtés)
- Felkészülés a gyermekek fogadására
- Tűzvédelmi, balesetvédelmi oktatás a dolgozóknak

Szeptember:

- Évnyitó szentmise Veni Sancte
- Beszoktatás, visszaszoktatás
- Szülői értekezlet (csoportonként)
- Szülői munkaközösség megválasztás
- Pedagógiai szakszolgálati vizsgálat megszervezése
- Őszi kirándulás

Október:

- Zene világnapjának megünneplése
- Állatok Világnapjának megünneplése
- Fejlesztési terv kidolgozása, megfigyelés, nyomon követés
- Kapcsolatfelvétel a Pedagógiai Szakszolgálattal és szükség szerint szakértőkkel
- Tűzvédelmi oktatás, tűzriadó gyerekeknek

November:

- Szent Márton napjának megünneplése – lámpás felvonulás
- Fogadóóra a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követéséről
- Óvodánk névadójának, Szent Erzsébetnek ünnepe, karitatív cselekedettel egybekötve
- SZENT ERZSÉBET HÉT szervezése az iskolával és a szülői közösséggel együtt
- Adventi készülődés

December:

- Emlékezés Szent Miklósra – érkezik a mikulás óvodánkba
- Karácsonyi ünnepség megszervezése csoportonként és óvoda szinten

Január

- Vízkereszt ünnepe
- SZMK összehívása
- Szülői értekezlet
- Féléves értekezlet megszervezése

Február:

- Kapcsolatfelvétel az iskolával
- Mackó-nap megünneplése
- Nagycsoportos szülői értekezlet, tanítók meghívása
- Nyíltnapok megszervezése
- Balázs-áldás (templom)
- Hamvazkodás (templom)
- Farsangi bál a gyerekeknek

Március:

- Nemzeti ünnep megszervezése
- Óvodai szakvélemények kiadása
- Iskolai beiratkozás
- Szent József napja (Apák napja)
- „Hála a teremtett világért” ünnepsorozat: Víz Világnapja

Április:

- Húsvéti felkészülés gyermekekkel
- „Hála a teremtett világért” ünnepsorozat: Föld napja
- Óvodai beiratkozás megszervezése, lebonyolítása
- Fogadóóra a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követéséről

Május:

- Anyák napja
- „Hála a teremett világért” ünnepsorozat: Madarak és fák napja
- Búcsúzó, évzáró megszervezése
- Csoportok kirándulása
- Dolgozóknak évzáró megbeszélés

Június:

- Gyermeknap megszervezése
- Szülői értekezlet a leendő kiscsoportos szülőknek
- Évzáró szentmise TE DEUM
- Tanévzáró nevelési értekezlet

Havi szinten:

- Az óvónők heti váltásban dolgoznak.
- Az óvónők félévente és szükség szerint fogadóórát tartanak.

A tevékenységek szervezeti formái:

Tervezetten szervezett tevékenységek	**Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése**
▪ Hitre nevelés ▪ Mozgás ▪ Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	▪ Játék ▪ Verselés, mesélés ▪ Ének, zene, népi játék, tánc ▪ Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ▪ Mindennapos mozgás ▪ A külső világ tevékeny megismerése

Napirend:

Időtartam	**Tevékenység**
6.30-7.30	Közös gyülekező az ügyeletes csoportszobában
7.30-11.30	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése, reggeli ima • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (tornateremben, vagy a szabadban) • Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek

	egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése, tevékenységekben megvalósuló tanulás
11.30-14.50	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Ima • Pihenés előtti lelki percek, mese, ének. • Pihenés
14.50-17.30	• Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan végezhető tevékenység a szülők érkezéséig (a teremben vagy a szabadban, az évszaktól függően). • Napzáró ima

Az óvoda kapcsolatai

Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során vegye figyelembe a családok sajátosságát, szokásait. Az együttműködés során érvényesítse az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

- A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:
- Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás
- A fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja,
- Szülői értekezletek szervezése,
- Szülői közösség működésének segítése,
- Játszónapok, szakkörök, fejlesztő foglalkozások, nyílt napok lehetőségének megteremtése,

- Közös kulturális programok szervezése,
- Kirándulás katolikus hitünkhöz kapcsolódó helyekre,
- Közös szentmisén való részvétel,
- Az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.
- Internetes kapcsolattartás, elektronikus levelezés lehetőségei.
- Kapcsolat az óvodába lépés előtti intézményekkel:
- Bölcsődével
- Családi napközivel
- Szociális intézményekkel
- Kapcsolat az óvodai élet során:
- Az intézmény fenntartójával
- A társintézményekkel
- Család és Gyermekjóléti Szolgálattal
- Gyermekvédelmi ügyintézővel
- Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel
- Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel
- Karitász-csoportokkal
- Máltai Szeretetszolgálattal
- Egészségügyi szervezetekkel
- Közművelődési intézményekkel
- Nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.
- Kapcsolat az óvodai élet után:
- Iskolákkal
- Speciális intézményekkel

2.4. A katolikus óvoda tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodai élet tevékenységi formáinak tervezésekor javasoljuk, hogy jelenjen meg a cél, a feladat, a tartalom, az óvodapedagógus feladata, a pedagógiai munkát segítők feladata. Dokumentációja a csoportnaplóban heti rendszerességgel történjen.

Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka

- A hit hallásból ered, szükséges a példa is:

- megtapasztalás
- érzelmi biztonság
- szerető, elfogadó légkör, bizalom
- összetartozás élménye
- iskolába lépés idején a hit tovább élése
- Az óvoda missziós feladatai:
- A családok bekapcsolása az egyházközség életébe
- A közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erő
- A hitre nevelés átszövi az óvodai élet egészét
- a köszönési módban
- a mindennapos lelki beszélgetés során
- az étkezés előtti és utáni imádságban
- a templomlátogatások során
- a játékban
- a tevékenységekben megvalósuló tanulásban
- a délutáni pihenés előtti imában, fohászban
- a hazamenetel előtti imában, fohászban.
- A liturgikus év eseményei
- Karácsonyi ünnepkör
- Húsvéti ünnepkör (Az ünnepre készülve jócselekedetek gyűjtése)
- Templomlátogatás, ismerkedés a liturgia eszközeivel
- Templomlátogatás során a helyes viselkedési szokások megismertetése
- Közös szentmise látogatás a családokkal
- Imádságok tanulása
- Óvodánk névadója Szent Erzsébet ünnepe
- Szentekről való megemlékezés (Szent Imre, Szent Margit, Szent Balázs)
- Szent Miklós ünnepének megtartása
- Az egyházi év egyéb ünnepeinek megtartása (Balázs áldás, Hamvazkodás a plébánia atya segítségével).

Erkölcsi nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények) átszővi az óvodai élet egészét:

- Közös élményeket nyújtó tevékenységek során
- Erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása közben (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat)

- Biztonságérzet erősítése során (feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye).

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

Ünnepek és megemlékezések

Feladat:

- az ünneplés jelentőségének megéreztetése
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése
- az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből
- az ünnep előkészítése és lezárása.

A hit Isten ajándéka, a Szentlélek megnyilvánulása bennünk. Fontosnak tartjuk, hogy olyan légkörben nevelődjenek a gyermekek, amely érzelmi biztonságot nyújt. Ebben a szerető, elfogadó légkörben éljék meg az összetartozás élményét, s az iskolába lépés idején fogékonyak legyenek a hit befogadására, továbbélésére.

A vallásos nevelés átszövi az óvodai élet egészét. Megnyilvánul a gyermekeket körülvevő felnőttek hiteles életében, az étkezés előtti és utáni imádságban, a játékban, de legfőképpen a mindennapos lelki beszélgetések során.

A Biblia ismeret az alapja a keresztény értékrend átadásának, ezért az óvodában a hitre nevelés bibliai történetek hallgatása -, a gyermekek egyéni és életkori sajátosságait figyelembe véve -, valamint mindennap rövid csendességet tartunk és imádkozunk a gyermekekkel.

Játék

Játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

„Csináljon bármit, ami nyitogatja szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait. Ő azt hiszi, csak játszik. De mi már tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy a világban otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle.” [7]

A játéknak át kell hatnia a mindennapos tevékenységeket, mert a játék szervezi eggyé az értelmi, érzelmi és társas folyamatokat. Az első játszótársnak, szülőnek nevelőnek meghatározó szerepe van. A játék fejlesztő hatását fokozzák a cselekvést kísérő pozitív érzelmek, amelyek közlési vágyat ébresztenek.

A katolikus óvodapedagógus feladata a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív,

[7] http://users.atw.hu/szentannaovi/pedprog.htm

társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése.

A játék a gyermek számára pótolhatatlan tevékenységi forma, mert olyan örömet, vidámságot szerez a gyermeknek, amely nélkül egészséges fejlődése nélkülözhetetlen. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, a kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait a játékban tagolja.

A játéknak mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell megvalósulnia, tehát előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesítését! Indirekt játékirányítás módszerével alakítsa a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan kell, hogy legyen. Váljék a játék a pszichikumot, kreativitást fejlesztővé, erősítővé és élményt adóvá. Ehhez az óvónőnek biztosítania kell a gyermek játékához szükséges változatos eszközöket, kuckókat, játéklehetőségeket.

Az óvodapedagógusok feladata az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus szerepjátékhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz, a barkácsoláshoz, a bábozáshoz, dramatizáláshoz. A játék kiemelt jelentőségének meg kell mutatkoznia a napirendben, időbeosztásban, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is. Dokumentálása a csoportnaplóban történik évente kétszer.

A játék tartalma:

A gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása az óvodában az óvodába lépéstől az iskolába lépésig tart.

- A játékban megjeleníthető élmények biztosítása
- A gyermek társas élete a kevés számú csoportoktól a nagyobb létszámú
- csoportokig fejlődik.
- A gyermek játékának formai, tartalmi jellemzői
- A játéktevékenység időtartama, mélysége, szintje, tartalmi gazdagsága
- Társas kapcsolatok minősége
- A kialakult társas kapcsolatok szintje
- Anyanyelvi nevelés
- Magatartásformák és szokások

Szervezeti kerete

Megfelelő: **élmény, hely, idő, nyugodt légkör, biztonságos játékeszköz megteremtése**

A játék fajtái:

Gyakorló vagy funkciójáték:

Véletlen mozgásból, cselekvésből adódó siker, amely újra és újra ismétlésre készteti a gyermeket. Főleg kiscsoportos korú (3-4 éves) gyermekre jellemző. Fajtái: mozgásos

gyakorlójáték, manipulációs gyakorlójáték és verbális gyakorlójáték.

Építő, konstruáló játék:

A gyermekek különböző dolgokból, különböző anyagú kockákból, építőelemekből építményeket hoznak létre. Spontán, meghatározott céllal jön létre a játék csoportszobában vagy udvaron. Az óvodáskor végére alkotásaikat önállóan, sok egyéni ötlet alapján valósítják meg.

Szimbolikus szerepjáték:

Nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőségeket nyújtó játékfajta, amely a gyakorló játékból kinövő, élményt visszaadó, felnőtteket, társakat utánzó, közösség és magatartásformáló, személyiség tükröző, helyi sajátosságok megvalósulása. Különböző játéktevékenységekből (tényleges szerepjáték, építő játékok, konstrukciós (szerkesztő) játékok, mesedramatizálás, bábozás) alakulhat ki szerepjáték és az óvodáskor végére éri el legfejlettebb formáját.

Barkácsolás:

A szerepjátékhoz szükséges eszközök létrehozásának igényéből indul ki. A barkácsolás a játék és a munka közötti átmenet, amit az alkotás öröme, kreativitás fejlesztése, társas kapcsolatok, finommotorika fejlődése, technikák elsajátítása jellemez. A barkácsolás a szerepjáték és a bábozás alkotórésze legyen, az időpontját a játékhelyzet határozza meg.

Bábozás, dramatizálás:

Mindkettő forrása az esztétikai élmény. A bábozásban a gyermek közvetlenül nyilvánul meg oldott légkörben. A dramatizálásnál gondoskodni kell az eszközökről, kellékekről, valamint arról, hogy a gyermek saját fantáziája alapján játszhassa el a történetet. Személyiség tükröződés, esztétikai élménynyújtás, bábkészítő tevékenység, óvodapedagógus bábjátéka, gyermek bábjátéka, kommunikáció, metakommunikáció, drámajáték elemek, testséma fejlesztés, szerepazonosulás jellemzi. Dramatizálás, bábozás során fejlődik az alkalmazkodó képesség, beszédkészség, önértékelés és az önismeret.

Szabályjáték:

Szabályokhoz való alkalmazkodás, helyes magatartási formák elsajátítása, egymáshoz, csoporthoz való viszony jellemzi. Fajtái: mozgásos szabályjátékok és értelemfejlesztő szabályjátékok.

Verselés, mesélés

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához és anyanyelvi neveléséhez.

Feladatok:

- mindennapos mondókázás, verselés, mesélés,
- mesetudat erősítése, a belső képalakítás folyamatának elősegítése,
- irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül
- érzelmi, esztétikai nevelési
- közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány őrzésével, a nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is
- bábozás, dramatizálás:
    - óvodapedagógus bábjátéka
    - kommunikáció
    - gyermek bábjátéka
    - bábkészítő tevékenység
    - esztétikai élménynyújtás
    - személyiségjegyek tükröződése
    - testséma fejlesztés
    - drámajáték elemek
    - szerepazonosulás
    - metakommunikáció
- Önálló versmondásra, mesélésre ösztönzés
- Nemzeti, keresztényi tudat erősítése
- Bibliai történetek hallgatása
- Ünnepek értékének növelése
- Könyv szeretetére, olvasóvá nevelés
- Saját vers- és mesealkotásra ösztönzés

A mese a gyermek szemével nézett világ, ezért az érzelmi biztonság megteremtésének, a gyermek érzelmi, értelmi és esztétikai fejlesztésének egyik legfőbb segítője, az anyanyelvi nevelés fontos eszköze. A mese- képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

A mese nagyon fontos a gyermek számára, mert örömet okoz, segít az ember formálásában, segít különbséget tenni a jó és a rossz között. Érzelmi biztonságot ad, fejleszti a képzeletet, gondolkodást, a gyermek humorérzékét, amely által a gyermek rugalmassá, nyitottá válik környezete felé. Válaszokat ad a lét alapkérdéseire, mert a mesében a gyermek átérzi az öröm,

a bánat, a megbocsátás hangját, ezért az óvodában a mese, naponta, mint „lelki táplálék” kell, hogy jelen legyen.

A népmese mélyen átjárja a személyiséget. A mesék, versek, mondókák segítik megalapozni a gyermek gyermekirodalom szeretetét, későbbi igényét az olvasás iránt. A magyar gyermekköltészet, a népi-, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat biztosítanak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese feloldást ad a gyermek feldolgozatlan indulataira, szorongásaira. A gyermeket érő élmények hatására befolyásolja a belső képi világ megjelenítését.

Az óvodában irodalmi, népi, lírai művekkel, és a magyar költészet gyönyörködtető alkotásaival ismerkednek meg. A mesék kiválasztásánál előtérbe helyezzük azokat, amelyek élményt jelentenek a gyermekeknek, és erkölcsi tartalmuk is van. A mese fordulataiban, stílusában, előadásmódjában az óvónő saját személyisége nyilvánul meg. Szabad előadásra ajánljuk a népmeséket. Minden óvónőnek kell, hogy legyen „saját” verse, meséje, különösen szeretett bibliai története, amit a gyermekek csak tőle hallanak.

Óvodánkban az irodalmi anyag zömmel a népköltészet tárházából származik (népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok), de gyermekeink életkori sajátosságaihoz igazodóan megjelenhetnek a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemi, meséi, és a klasszikus és kortárs irodalmi művek egyaránt. Ezek beépülnek ízlésvilágukba, megalapozzák kulturális anyanyelvüket. Fontos szerepük van a bibliai történeteknek, melyeket a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve dolgozunk fel.

A versek az óvodás korban lehetőleg mozgásos, fantázia vagy énekes játékhoz kapcsolódjanak, a ritmus, a hangzás legyen az elsődleges. Az irodalmi élmény befogadása mellett a könyvek megbecsülésére, gyűjtésére is neveljük őket.

Népünk hagyományaiból a jeles napok szokásait őrző versekből válogatunk különböző nyelvtörőket, népi mondókákat, találós kérdéseket, és a katolikus egyházi ünnepekhez kapcsolódó verseket.

Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Feladatok:

- Az élhangsúlyos magyar beszéd erősítése,
- Érzelmi nevelés az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig,
- Zenehallgatás,

- Egyházi zene, vallásos tartalmú dalok,
- Esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- A gyermek-, néptáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése,
- Fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- Hallás fejlesztése,
- Ismerkedés a hangszerekkel,
- Ritmusérzék fejlesztése,
- Éneklési készség fejlesztése,
- Zenei anyanyelv elsajátítása,
- Zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- Ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

Zenei nevelésünk alapelve: „Csak tiszta forrásból”

A Kodály életműből sugárzó hit arra szeretne minket tanítani, hogy játékot, zenét, örömet csakis tiszta forrásból szabad meríteni, és átadni.

„Ha nem ültetjük el a zene szép magját a legzsengébb korban, később hiába próbálkozunk vele, ellepte a lelkeket a gyom. Van e szebb hivatás, mint új kertbe az első jó magot vetni?”[118]

Célja:

A zenei képességek fejlesztésén túl, a zenét értő, és szerető egészséges lelkű, kulturált boldog emberré nevelés. Feladata, hogy minden gyermeket önmagához képest fejlesztve, eljusson a zenei képességek megfelelő szintjére az éneklési, ritmikai, hallási, zenehallgatási, tánc-és mozgáskultúra készségek területén, valamint alapozza meg a zene iránti érdeklődésüket, alakítsa zenei ízlésüket.

Megfelelő hangterjedelmű dalok kiválasztásával, tiszta énekléssel, különböző hangszerek (dob, cintányér, triangulum, csörgők) megismerésével és használatával fejlesszük az óvodás gyermek zenei és mozgás kultúráját, alapozzuk meg a gyermekben a közös muzsikálás örömét.

Katolikus óvodákban az ének és zenehallgatás lehetősége különösen gazdag, hisz a mindennapok és ünnepek során találkozhatnak egyházi népénekek dallamaival, templomi alkalmakkor hallhatják a templomi orgona hangját. „Aki, énekel az kétszer imádkozik” – mondja a mondás. A délelőtti elcsendesedés alkalmakkor, az ünnepkörök alkalmával az óvodai énekek mellet egyházi énekekkel is megismerkednek a gyerekek.

A népi, táncos mozgásformák, népi dalos játékok a néphagyományokkal ismertetik meg a

[8] https://moodle.uni-sopron.hu/course/info.php?id=357

gyermeket. A zene, a zenélés fejleszti a gyermekek biztonságérzetét, feloldja gátlásait, és közösségi érzését erősíti.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázoló tevékenységek az egész nap folyamán a tér és a változatos eszközök meglétével biztosítottak. Maga a tevékenység és ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Feladatok:

- Érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt,
- Szokásrendszer alakítása,
- Különböző anyagok, változatos technikák, eljárások, eszközök kipróbálása, megismertetése,
- Alkotás örömének megtapasztalása, önkifejezésre ösztönzés,
- Esztétikai élmények befogadása, a környezet esztétikai alakítása,
- Vallásos témák megjelenítése,
- Térbeli tájékozódás, szín és formavilág gazdagítása,
- Finommotorika fejlesztése,
- Érzelmek, gondolatok megjelenítése a gyermeki alkotásokban,
- A műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés.

A rajzolás, mintázás, kézimunka tevékenységek során az óvónő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettségeket és képességeket figyelembe véve segítik a képi-plasztikai kifejezőképességet, a gyermek élmény-és fantáziavilágát és annak képi kifejezését, a térbeli tájékozódást. Tér, forma, szín képzeletük gazdagodik, esztétikai érzékük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük fejlődik. Komplex folyamat, ahol az alkotói készségek megalapozódnak a gyermeki tevékenységek során: képalakítás, plasztikai munkák, makettek készítése közösen. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Az ábrázolás különböző fajtái, a népművészeti, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés és az esztétikus tárgyi környezet fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének, miközben a gyermekek befogadnak, megismernek, alkotnak, és különböző technikákat ismernek meg. Az óvodában MINI – GALÉRIA kiállítást szervezünk a gyermekek - „művészpalánták” – alkotásaiból.

Mindennapos mozgás

A rendszeres, napi egészségfejlesztő testmozgás a pszichomotoros készségek és képességek fejlesztését szolgálja. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás- fejlődésére.

- **Feladatok:**
- Mozgásigény kielégítése, mozgásöröm átélése az óvodai nevelés minden napján,
- Baleset-megelőzés a megfelelő környezet biztosításával,
- Egészséges életmód kialakítása,
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- Testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- Változatos eszközök alkalmazása,
- Mozgásos játékok beépítése,
- Nagymozgás, és finommotorika fejlesztése, fegyelmezett mozgás elősegítése,
- Szabad levegőn való tudatos mozgásfejlesztés,
- Tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba,
- Erkölcsi nevelés.

A mozgás gyermekeink egyik legfontosabb örömforrása. Rendszeres mozgással egészséges életvitelre szoktatjuk a gyermekeket, mivel a sokféle mozgáslehetőség elősegíti a testi képességek fejlődését és az egész szervezet fejlődésére kedvezően hat. Hozzájárul a csont-és izomrendszer teherbíró képességének, a légzés-, keringési-rendszer teljesítő képességének növekedéséhez.

A mozgáshoz biztosítani kell a jó levegőjű tiszta környezetet, minél többet mozogjanak a szabadban. Csoportos szenzomotoros fejlesztések a gyermekek iskolaérettségéhez szükséges alap- és részképességek mozgásfejlesztéséhez, valamint a tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarokkal küzdő gyerekek számára.

A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során, tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formai, mennyiségi, térbeli viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A környezeti nevelési elvek megfogalmazása (feltételek biztosítása, gyermeki

tevékenységekben való megjelenítése a helyi adottságok figyelembevételével).

Feladatok:

- Rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire (öröm, hála),
- A környezetben való, életkornak megfelelő szintű tájékozódás, eligazodás segítése,
- Ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése,
- Ismerkedés a szülőföld, és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival, a családi, tárgyi kultúrával,
- Megfigyelő séták, kirándulások szervezése,
- Ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok),
- Természetsarokban történő változások folyamatos megfigyelése,
- A környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés, kiemelten egyházi épületekkel és műalkotásokkal,
- Ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal
- Matematikai tartalmú tapasztalatok ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben:
    - Téri tájékozódás alakítása
    - Mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
    - Ítéletalkotás és mennyiségszemlélet alakítása, segítése.

A gyermekek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről minél több tapasztalatot (érzékszervi és mozgásos megtapasztalás) szerezzenek életkoruknak megfelelő szinten.

Az óvónő tudatosan tervezze meg a munkáját, a környezeti témák megválasztásánál a lakóhelyhez, a lakókörnyezethez igazodjon. Építsen a gyermek élményeire, tapasztalataira, érzelmeire, kíváncsiságára. A gyermekkel meg kell ismertetni az őt körülvevő környezetét, hogy biztonságban tudjon tájékozódni benne.

Nyújtson új ismereteket aktuális helyszínek felfedezésével, a meglévő ismereteket mélyítse, rendezze el olyan módszerek alkalmazásával, amelyek mozgásos játékra, cselekvésre, érzékszervi megtapasztalásokra épülnek.

A környezet védelme napjaink fontos része. A gyermek tanulja, meg, hogy a természet az ember elválaszthatatlan része. Ezért óvjuk közösen a természet tisztaságát, szépségét, fedezzék fel évszakokként környezetükben a változást, érezzék meg, hogy minden mögött Isten áll. Hazafias ünnepek megemlékezései a haza, a szülőföld szeretetére nevelik a gyermekeket.

A gyermekek ismerjék meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és

tárgyi kultúra értékeit, tanulják meg ezek szeretetét, védelmét.

Feladat továbbá a matematikai érdeklődés felkeltése, a logikus gondolkodás megalapozása, az ok-okozati összefüggések felismertetése. Matematika fogalmakkal mindennap találkozik a gyermek, amely a fejlesztés során beépül a szókincsébe. Hagyni kell a gyermeket, hogy saját logikája szerint gondolkodjon, ne oldjuk meg a feladatot helyette, ha megakad, inkább vezessük rá a megoldásra. Így fejlődik logikus gondolkodása, problémamegoldó készsége.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában dolgozók mintája, példája nyomán. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése. Dokumentációja a csoportnaplóban évente két alkalommal történik.

Feladatok:

- Az önkiszolgálás:
- öltözködés,
- testápolási teendők,
- étkezéssel kapcsolatos munkálatok,
- pihenéssel összefüggő feladatok.
- A közösség érdekében végzett munka:
- a naposi tevékenység,
- csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok.
- Az alkalomszerű munkák és egyéni megbízatások
- a környezet rendjének biztosítása,
- segítés a felnőttnek, egymásnak, és a kisebbeknek,
- egyéb megbíztatások teljesítése.
- Évszakoknak megfelelő tevékenységek
- csoportszobában,
- udvaron,
- óvoda környezetében.

A munka önként végzett játékos jellegű tevékenység, amely segíti az önállóság fejlődését, valamint a közösségi kapcsolatok alakulását. A munka az óvodáskorban egyre önállóbb helyet kap a gyermek tevékenységében. Az óvodáskor végéig azonban a munka játékos jellegű marad,

a játékhoz hasonlít, ezért az elvégzett munka a gyermek számára örömet okoz, sosem lehet büntetés.

A munka során létrejött sikerélmények, újabb aktivitásra késztetik a gyereket, ezzel a gyermek fejlődésének eszközévé válik.

A munka elvégzése bizonyos felelősséggel jár és alapvető ismereteket, készségeket kíván. Feltárul a gyermek előtt a munka fontosságának és hasznosságának értelme. Hozzájárul a gyermek ismereteinek gyarapodásához és értelmi képességeinek fejlődéséhez.

A munka végzése közben a gyerekek megfigyeléseket végeznek, tapasztalatokat, ismereteket szereznek környezetükről.

Fontos szerepe van a munkának a megismerés folyamatában, a képességek, készségek fejlődésében. Fejlődik általa a gyermekek feladattudata, feladattartása, kitartása, felelősségérzete, kötelességtudata, közösséghez való viszonya, szervező készsége, értékelése, önértékelése.

Munkaformák:

1. Önkiszolgálás jellegű munkák: testápolás, étkezés, öltözködés, környezet rendjének megőrzése, a gyermek személyes holmijának kezelése.
2. Másokért végzett munka: szeretetből, önfeláldozásból, alázatból végzik a következő feladatokat: naposi munka, segítés a kisebbeknek, takarítás, ajándékkészítés, kerti munka.
3. Alkalomszerű munkák: környezetük rendben tartása, segítés egymásnak, az óvónőnek, barkácsolás, játékkészítés, játékjavítás, teremdíszítés és egyéb megbízatások.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Feladat:

- Elsődleges a tevékenységhez kötött tanulás, az egyéni adottságok figyelembevétele, az optimális terhelhetőség és a motiválás,
- A vizuális, akusztikus, kinesztetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el,

- Építsen a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire,
- Jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás,
- Fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,
- Megjelenik a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása,
- A gyermekek kompetenciájának fejlesztése,
- A tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges,
- Tehetségígéretre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges,
- Az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékeléssel kell, hogy segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.
- Az óvodai tanulás a nevelési folyamat egészét áthatja, minden pillanat alkalmas arra, hogy spontán tanuljanak. A játék és a tanulás óvodáskorban összekapcsolódik, mivel a gyermeki kíváncsiság, tevékenységi vágy ösztönöz a tapasztalatszerzésre, cselekvésre.
- Az óvónő feladata, hogy a gyermekek kíváncsiságát, megismerési vágyát sokoldalúan elégítse ki. Fejlessze értelmi képességeiket (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, fejlett, logikus gondolkodás). A problémahelyzetek megoldására neveljen, ébressze fel a tudás iránti vágyat a gyermekben. Segítse a felfedezés, a kutatás élményének átélését, a tapasztalatok szerzésére olyan lehetőséget, amelyekben a gyermek megismerheti teljesítőképességét.
- Gyermekek megfigyelésének dokumentációja az egyéni fejlesztési naplóban található meg, ahol évente 2 alkalommal jegyezzük fel a megfigyeléseket.

2.5. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A kisgyermekek többsége óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, belép abba az állapotba, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Feladatok:

A rugalmas iskolakezdéshez figyelembe kell venni az életkoron túl az egyéni fejlettségi szintet.

Az iskolakezdésnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges az eredményes iskolai munkához:

- Testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség). Orvosi szempontból egészséges, fejlett gyermek (testsúly, látás, hallás, testmagasság). Teherbírása, állóképessége korának megfelelő. Mozgása legyen rendezett, harmonikus (nagymozgás, finommotorika), egyensúlyérzéke fejlett. Kezessége rögzült, mozgást szerető gyermek. Saját testén és a térben is tudjon eligazodni.
- Lelki képességek szintje (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége - szándékos bevésés és figyelem, megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetéről). Figyelme legyen kitartó, emlékezete megbízható, gondolkodása problémamegoldó, kreatív, képzelete gazdag. Legyen képes valósághű észlelésre. Feladatot, utasítást megértő, kérdéseket értelmezni tudó, válaszaiban a verbális érettség tükröződjön. Ismerje a szűkebb környezetét, s legyen nyitott a tágabb környezetére. Legyen igényes önmaga és környezete felé.
- Szociális képességek szintje (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte). Keresztény értékeket magába fogadó és azokat a hétköznapok során megélni tudó gyermek. Képes legyen szűkebb és tágabb környezetében lévő felnőttek és gyermekek elfogadására és a velük való együttműködésre, kooperációra. Alakuljon ki a szabálytudata, jellemezze az önfegyelem. Tudjon várni, legyen képes a késleltetett beteljesülésre, jellemezze az alkalmazkodni tudás. A kapott feladatot végezze önállóan, kitartóan, munkatempója korának elvárható szinten legyen.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

2.6. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Célja:

Elsődleges cél a prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik. Fontos a gyors, hatékony segítség, hogy a gyermek az adott problémából minél inkább sérülés nélkül kerülhessen ki.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen
- ebből a veszélyeztetettek száma
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma
- három- vagy többgyermekes családban élők száma.
- A gyermek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:
- családi környezet
- családon kívüli környezet.

Feladatok:

- az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele, balesetvédelem,
- gyermekvédelmi felelős segíti az óvodapedagógusok körültekintő gyermekvédelmi munkáját, baleset-megelőzését,
- a gyermekvédelmi felelős munkáját megbízás alapján végzi,
- évente kötelező a gyermekvédelmi program elkészítése, gyermekvédelmi ismeretek bővítése,
- rendszeres konzultáció, kapcsolattartás az óvodapedagógusokkal, az intézményvezetővel, a gyermekjóléti szolgálattal, esetmegbeszélések, szupervízió szervezése,
- családlátogatások, fogadóórák szervezése,
- támogatások megszervezése, lebonyolítása,
- problémák feltárása,
- helyzetelemzés,
- leghatékonyabb segítségadás, megoldás keresése.

A gyermekek jogai

- A nevelési, oktatási intézményben, biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjék.
- A gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartva, képességeinek, adottságainak megfelelő nevelésben kell, hogy részesüljön.
- A gyermek fejlődéséhez biztosítanunk kell a pihenőt, a szabadidőt, játéklehetőséget, étkezési időt, testmozgási lehetőséget, hogy életkorának megfelelően fejlődjön.
- Fejlődésére ártalmas környezet és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- A család életébe való beavatkozás kizárólag akkor engedhető meg, ha a gyermek érdekében történik.

- A gyermekvédelmi felelős jogai és kötelességei
- Segíteni a gyermekek családban történő nevelését a szülők bizalmát megnyerve, tisztelettel fordulni problémáik felé.
- Együttműködni a gyermekvédelem munkáját segítő központokkal.
- A szülők tájékoztatása, problémájukkal milyen intézményhez fordulhatnak.
- A gyermekek anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezni a rendszeres, vagy a rendkívüli támogatás igénylését.

A gyermekvédelmi felelős állandó feladatai

- A gyermekvédelmi esetek feltérképezése, környezettanulmány készítése, adatszolgáltatás.
- A hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett gyermekek nyilvántartása, segítése károsító tényezők elhárításában, segítségnyújtás a családnak.
- Kapcsolattartás az érintett családokkal, családlátogatások keretében (fogadóóra).
- Folyamatos együttműködés:
    - a nevelőkkel, védőnővel,
    - Pedagógiai Szakszolgálat,
    - Szakértői Bizottsággal,
    - Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.
    - Szükség esetén együttműködés a rendőrséggel.

Adminisztráció az alábbi szempontok szerint

- Évenkénti ellenőrzés szempontjai:
    - Az óvodások összlétszáma
    - Veszélyeztetettek száma
    - Hátrányos helyzetű gyermekek száma
    - Három vagy többgyermekes családban élők száma.
- Gyermekek veszélyeztetettségének szempontjai:
    - Családi környezet
    - Családon kívüli környezet

Kapcsolattartás az alábbi intézetekkel

- Pécel Város Polgármesteri Hivatal – Oktatási Osztály, Szociális-és Családügyi Osztály (Pécel, Kossuth tér 1.)
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekvédelmi Ügyintéző
- Pedagógiai Szakszolgálat

- Szakértői Bizottság
- Egészségügyi szervek, védőnő, orvos, ÁNTSZ
- Rendőrség

3. Az isaszegi telephely nevelési programja

„Az élet útjára tanítasz engem”

(Zsolt 16,11)

3.1. Bevezetés

Iskolánk az országban elsőként kötelezte el magát intézményi szinten az organikus pedagógiai irányzat mellett. Ez az a szemlélet, amely hisszük, korunkban, és minden korban a gyermekek egészsége személyiségfejlődésének, növekedésének kulcsa lehet. Az organikus nevelés folyamatában a személyiség minden része egyforma törődésben részesül, és egymástól nem szakad el.

Egyházi oktatási intézményként nevelésünk másik fontos alapja és központja maga Krisztus. Ezen alapot iskolánk minden dolgozója és tanulója magáénak vallja, mindennapjaink, ünnepeink rendszere ezen az alapon nyugszik. A nálunk tanuló gyermekek nevelése, oktatása a katolikus szellemiséggel összhangban történik.

3.2. Nevelési-oktatási alapelveink

Az organikus pedagógia az élet növekedését szolgálja. Ennek a szolgálatnak a központi magja, amelyből minden nevelő-oktató tevékenység kiindul:

- az érzelmi intelligencia, és ennek fejlesztésének kihangsúlyozott szerepe
- az organikus pedagógiai szemlélet: minden folyamatot az élet egészének rendszerében vizsgál, minden változást a növekedés részének tekint

Öt alapérték köré van rendezve az organikus szemlélet, célunk, hogy iskolánk oktatási rendszerében ezek az alapértékek megjelenjenek, az oktatás-nevelés folyamatában hangsúlyt kapjanak.

- ÉLETMOZGÁS – az életkorok pedagógiája. Segít abban, hogy az egyes életszakaszokban mivel kell megkínáljuk a gyermekeket, hogy növekedésük folyamatos legyen, és megfelelő belső erővel lépjenek életük következő szakaszába. Iskolánk rendszerében a pedagógusok, osztályfőnökök pedagógiai feladatainál, az értékelések rendszerében, a tehetséggondozás, és felzárkóztatás folyamatában kap hangsúlyt ez az alapérték
- BIZALOM – ez az alapérték támogatja a gyermekek önbizalmának, ezáltal döntésképességének kialakulását. Elengedhetetlen a belső fegyelem kialakulásához. Intézményünk működési rendje, az egytanítós rendszer, a tanév rendjét átható napi, heti, éves ritmusok, a fegyelmezés módszerei ennek az alapértéknek a kiépítését segítik.

- KÖTŐDÉS – belső szabadság, a társas intelligencia kialakulásában nélkülözhetetlen. Ennek alappillére az osztálytanító, pedagógiai feladatai ennek a kapocsnak a kialakulását erősítik.
- SZÖVETSÉG – a szeretés iskolájának is tekinthető, a személyek közötti kapcsolat elmélyülése segíti a hitéleti nevelést is, mely intézményünkben kiemelt szerepet kap. A pedagógusok napi munkájában, a szociális kompetenciák fejlesztésében, a plébános hangsúlyozott iskolai jelenlétében, a hitéleti nevelés rendszerében nyilvánul meg.

  Mindannyian az Istennel való személyes kapcsolatra, vele való szövetségre vagyunk meghívva egyénileg és közösségileg egyaránt. Iskolánkban pedagógusaink és munkatársaink törekednek ennek a szövetségnek minél mélyebb megélésére, és ebből táplálkozva nevelik a rájuk bízott gyermekeket. Mindannyian megélhetjük ennek a szövetségnek a személyes bensőségességét, de egyúttal közösségi életünk központja is a Krisztussal megélt mindennapos kapcsolat. Minden munkánk és tevékenységünk ennek a szövetségnek a megélésére irányul végső soron.
- ESZMÉNY – a személyes életút megtalálását vetíti elő, személyiségek szabad kibontakoztatásának kulcsa. A hitre nevelés mellett a pedagógusok tehetséggondozó, és felzárkóztató munkája, saját példamutatása, az értékelés rendszere segíti ennek az alapértéknek a bevonását pedagógiai munkánkba. Valljuk, hogy minden ember egyedi és megismételhetetlen, Isten egyedi alkotása. Fontos, hogy ilyen a szemmel nézzünk diákjainkra, segítve őket, hogy ők is így tekintsenek magukra. Fontos feladatunk a „jó kiszeretése” gyermekeinkből. Ezt a fajta hozzáállást kívánjuk a gyerekek egymás közötti kapcsolatában is támogatni. Arra törekszünk, hogy a gyerekek természetesnek éljék meg azt, hogy az iskolában a belső értékek legalább annyira fontosak, mint az intellektuális értékek. Nem elég azonban előcsalogatnunk a gyermekekben szunnyadó tehetséget, értékeket, segítenünk kell őket abban is, hogy kitartóan munkálkodjanak ezek kibontakoztatásán.

Nevelési-oktatási céljaink

Olyan iskolás évek biztosítása a ránk bízott gyermekek esetében, melyek alatt a NAT által megszabott tananyag átadásán túl, helyet és időt kap az érzelmi intelligencia fejlesztése, kialakul a gyermekek egészséges önértékelése, ezáltal önbizalma, fejlődik társas kapcsolati rendszerük, szövetségi kapcsolatokra képesek (természetes és természetfeletti szinten), és

képesek pedagógusaink segítségével felnevelni a bennük növekedő csírát. Jó kertészek módjára ennek a növekedésnek a körülményeit igyekezünk biztosítani intézményi szinten.

Az organikus nevelési-oktatási folyamat eredményeként olyan szellemileg, erkölcsileg, érzelmileg és testileg egészséges gyermekek kinevelése a célunk, akik:

- a mindennapi élet követelményeinek megfelelő, továbbfejleszthető ismeretanyag birtokában vannak.
- képesek önálló ismeretszerzése, az egyéni tanulás módszereiben tájékozottak.
- olyan műveltség birtokában vannak, mely az ismereteken túl világnézetük világképük kialakulását megalapozza.
- tisztelik az egyént és a közösséget, jó közösségi kapcsolatok kialakítására képesek nevelőikkel, társaikkal
- kommunikatívak, a kommunikáció társadalmi normáihoz alkalmazkodni képesek
- gyakorolják a hitéletet, életkoruknak megfelelően
- képesek tájékozódni szűkebb, és tágabb környezetükben
- nemzetük hagyományait tisztelik, azok rendjében tájékozottak

3.3. Iskola – tanulók – szülők hármas egysége

Nevelési intézményünk ezt a három elemet is organikus egységként kezeli, éli meg a mindennapokban. Ennek oka, hogy úgy gondoljuk, nem lehet nevelni egy gyermeket a szülői, családi háttér ismerete és bevonása nélkül. Lényeges, hogy a család és az iskola számára kapcsolódási pontokat alakítsunk ki. Ilyen kapcsolódási pontok lehetnek a családi napok: év elején, év közben azok az ünnepek, melyeket a családokkal közösen szervez és ünnepel az iskolai közösség (adventi családi nap (vásár), Szent Márton- hét).

Az iskola méretei lehetővé teszik, hogy a nevelés folyamata családias légkörben folyjon, megengedve annak lehetőségét, hogy megelőző, figyelmes és személyes odafordulással, a családdal együttműködve alakítsuk ki a legoptimálisabb szellemi és tárgyi környezetet diákjaink számára.

A közösségi lét megteremtése mellett annak gyakorlása, megtartása is fontos. Ennek alkalmai a minden hónap első vasárnapján közösen látogatott mise is. Ekkor a gyermekek családjukkal és tanítóikkal együtt, az iskola egyenruhájában vesznek részt a szertartáson.

Másik alkalom az egy tanítási évben háromszor megrendezett szülői est. Ennek időpontja mindig az adott év tanrendjéhez illeszkedve évkezdéskor kerül kihirdetésre. Témái az éppen aktuális közös programokhoz, esetleges felmerülő problémákhoz alkalmazkodnak. A megrendezett alkalmak a plébános, a tanítók, és a szülők részvételével zajlanak. Itt a családok

lehetőséget kapnak arra is, hogy a pedagógiai programmal összhangban ötleteiket közösen, a telephelyen oktató tanítók elé vigyék és amennyiben az iskola igazgatója egyetért vele és a tanítók részéről igény mutatkozik rá, további segítséget nyújtsanak ezek megvalósulásában.
A szülők tájékoztatása az iskolai tanév menetéről, a gyermekek iskolai előmenetelésről az osztályfőnök által tartott szülői értekezleteken, és a tanítók, tanárok által megtartott fogadó órákon történik.
A szülői értekezletek minden félév második hetében, a fogadó órák a tanév folyamán kétszer, október és március hónapokban történik.
A család és az iskola közötti kapcsolat elmélyítését szolgálják a családlátogatások, amely az első évben egy alkalommal, majd a következő három évben újabb egy alkalommal történik meg. A családlátogatás az osztálytanító feladatkörének része.

3.4. A nevelő-oktató munka pedagógiai keretei

A nevelés-oktatás folyamatának organikus szemlélete

Az isaszegi telephely tanítói elkötelezték magukat Organikus pedagógiai szemlélet mellett. Az itt tanító pedagógusok ismerik, és a mindennapokban alkalmazzák ennek a szemléletnek a jellemzőit, törődnek az általuk tanított gyermekek személyiségének minden rétegének ápolásával, megerősítésével.
Pedagógiai munkájuk során támogatják az alkotó, kreatív tevékenységeket, ebben a diákok számára példát mutatnak. (BIZALOM- KÖTŐDÉS-SZÖVETSÉG)
A különböző területen megmutatkozó képességek megítélésében iskolánk nem hierarchizál, a készségtárgyak oktatása és értékelése fontos része az oktatás-nevelés rendszerének.
A rajz-, és technika órákon főként természetes anyagok használata a cél, ének-zene órákon alapvető fontossággal bír a tanítói, tanári élő, példaértékű bemutatása a daloknak, valamint az élőzene megjelenése. Az alsó tagozaton furulya oktatás történik, aminek szerves továbbfolytatása is céljaink között szerepel, evvel párhuzamosan a ritmushangszerek kiemelt használata, közös éneklési, zenélési lehetőségek megteremtése is cél.
A gyermekeknek készült szemléltető, és tanulást segítő eszközök lehetőség szerint a tanító által, vagy a gyerekekkel közösen készítettek. Az osztálytermek díszítése szintén személyes diák-tanító alkotások, melyekkel olyan életterek kialakítása a cél, ahová pedagógus, tanuló szívesen jár.
A szemléltető és tanulást segítő eszközök, és teremberendezések anyagában előnyben részesítik a természetes anyagokat, kerülik a műanyag használatát, a diákok figyelmét folyamatosan az ökológiai tudatosság felé irányítják. Hosszú távú céljaink között szerepel, hogy iskolánk

ökoiskolává minősüljön.

A tanítói munka során a pedagógus keresi a valósághoz való minél gyakoribb, minél szemléletesebb kapcsolódás lehetőségét. A valós, gyermekeket körülvevő világ megismertetése kiemelt cél minden tantárgyi tudás átadásának folyamatában.

A tanórákon fontos a gyerekek aktív részvétele az órákon, alkalmat kell adni a szellemi és fizikai aktivitásra. Oktatási módszereink nem csak a befogadást segítik elő, hanem a bennük lévő erő, „csíra" mozgósítására is törekedni kell. Hisszük, hogy a problémák tárgyi tevékenységekkel, saját cselekvéssel való megoldása segíti az ismeretszerzést. Ezt az ismeretszerzési módot alkalmazzuk a tananyag közvetítése során is. Valljuk, hogy az iskolába való kerülés után, majd a további évek során, a nevelés–oktatás folyamatában akkor tudunk ismereteket hatékonyan átadni, és gyermek közelivé, organikussá tenni az iskolát, mint intézményt, ha nem kényszerítünk a diákokra természetükkel ellentétes életmódot, magatartást. A tanítási folyamatban éppen ezért hangsúlyos szerepet kap a játék.

Szintén kiemelten kezeljük a néphagyományok továbbadását, gyakorlását, megélését a mindennapokban és az ünnepekkor egyaránt. Népünk múltjának ismerete, a hagyományok által hordozott értékek megszerettetése segíti a keresztény-, és a nemzeti identitás kialakulását, mely nélkülözhetetlen az egészséges személyiség kialakulásához kisgyerekkortól kezdődően.

A tanítás folyamatában változatos munkaformákat alkalmazunk, evvel is segítve a gyermekek közötti együttműködés, egymásra figyelés kialakulását, az érzelmi intelligencia fejlődését.

Az iskola mindennapjai, szokások, rendszeres tevékenységek a tanév során

Intézményünkben kiemelt fontossággal bírnak az iskolai hagyományok, rítusok, a gyermekek által kiszámítható tevékenységek sorrendje a mindennapokban, és a tanév folyamán is. (BIZALOM-SZÖVETSÉG) A megtartott ünnepek alkalmat adnak arra. hogy a gyermekek a közös készülődéssel a közösséghez tartozás élményével gyarapodjanak, és a felkészülés, alkotás, bemutatás ritmikusan ismétlődő rendszerben saját maguk helyét is megtalálják. (ESZMÉNY)

Az ünnepek lehetőséget biztosítanak arra is, hogy a tantárgyakra „szétesett" egységes kultúra a maga természetes módján összekapcsolódjon, bevonva a teljes embert – szellemi, lelki, fizikai tevékenységeivel – annak megünneplésébe. Szintén a közös ünnepekben valósulhat meg a legteljesebb módon az Iskola – Tanuló – Szülő együttműködésének hármasa.

A tanév rendje, a tanév menetébe illesztett rendszeres tevékenységek

Az állami megemlékezéseken túl megtartott ünnepek iskolánkban:

Iskolai rendezvények

- Tanévnyitó – Veni Sancte
- Szent Márton-hét
- Jótékonysági bál – András-bál
- Adventi vásár
- Iskolai karácsony – szülői betlehemes
- Farsang
- Húsvét
- Tanévzáró

Közösségi szentmisék, istentiszteletek

- Veni Sancte
- Kitűző szentelés – Szent Márton ünnepének vigíliája
- Rorate adventban
- Vízkereszti mise
- Hamvazószerdai mise
- Tanévzáró
- Te Deum

A tanítási nap menete

A tanítási napot az intézmény rendje szerint közös imádság előzi meg. A tanítási órák és a szünetek időtartamát az intézmény házirendje és éves órarendje határozza meg, a jogszabályban biztosított szervezési lehetőségekkel összhangban.

A szaktanárok óráin kívül kötött az étkezés rendje is. A tanórák változtatható hossza miatt kötetlen a szünetek rendje is, így a szünetek alkalmával az osztályfőnöknek, és a szüneten lévő diákoknak a közös felelőssége, hogy a többi, órán lévő társukat, ne zavarják a tanulás folyamatában.

A délutáni időszakban a napköziotthonos ellátás idejében a kapott feladatok elvégzése egy meghatározott időintervallumban történik. Ezen időszakban a diákok tanítói segítséggel igyekeznek önálló ismeretekre szert tenni, valamint játékos mozgásos, és manuális készségfejlesztéses foglalkozásokon részt venni.

3.5. Házi feladat

A házi feladat évfolyamonként a tantervi követelményekhez igazodik. Mindenkor a tanóra anyagának elsajátítását, elmélyítését, begyakorlását szolgálja, a tantárgy jellegétől függően írásbeli és /vagy szóbeli, szorgalmi feladat vagy gyűjtőmunka.

A házi feladat az órán feladott anyag gyakorlása, azt minden esetben javítani kell.

A szorgalmi feladat és a gyűjtőmunka a többletterhet is elbíró tanulók önkéntes vállalása: a kreativitást fejleszti, s az önállóság fejlesztését szolgálja.

A kiadott házi feladatot a következő órára teljesíteni kell. Elmaradt házi feladatot pótolni kell.

Törekszünk arra, hogy az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) első és második osztályban tantárgyanként legfeljebb napi 8-10 percet vehet igénybe, harmadik, negyedik évfolyamon 10-15 percet. A felsőben legfeljebb 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból. Felsőben a napi felkészülés otthoni (tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

3.6. Alkalmazott pedagógiai módszerek

Az iskola mindennapjaiba, és a tanítási órákon is az Organikus pedagógia szemléletét gyakoroljuk. A már fentebb ismertetett pedagógiai, személyi attitűdökön túl az órák szervezési módjaiban is ezt a látásmódot igyekszünk szolgálni, erősíteni.

A tanítási órák kis részében alkalmazzuk a frontális oktatás módját, de nagy számban élünk a differenciált tanítási órák tartásának lehetőségével. Ezeken a tanórákon jobban előtérbe helyezhetők a tanulók egyéni képességeit, egyénre szabott feladatokkal: lehetőséget adva a felzárkózásra és a tehetséggondozásra. A differenciálásra kiválóan alkalmas a kooperatív munkaszervezési mód. Itt a heterogén csoportokban a gyengébb képességű tanuló társai segítségével tanulhat játékosan. A csoportban gondolkodás során megtanulják tanulóink egymást elfogadni, együttműködni, együtt dolgozni. Egyes témák, ünnepekre való készülés feldolgozása korosztályok között átívelő, közösen kooperáló csoportmunkák kiadásával történik. (SZÖVETSÉG)

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése közös értékrend alapján

Az iskola értékrendje az értékelés folyamatában is megnyilvánul. Miközben az általunk képviselt szellemiséget közvetítjük a gyerekek és a szülők felé, törekszünk azt minél inkább személyre szabottan, a gyerekek egyedi és megismételhetetlen valójához igazítva átadni.

A közös értékrend kialakítását egy osztályon belül is fontosnak tartjuk (SZÖVETSÉG-KÖTŐDÉS). Az osztály tagjainak saját maguk által, a pedagógus segítségével kialakított

szabályok betartása és betartatása az elsődleges feladat. Ez alsóbb évfolyamokon akár napi szintű értékeléssel, ellenőrzéssel, később nagyobb időintervallumokban történik.

A pedagógus ebben a rendszerben nem csupán kontrolláló, ellenőrző mivoltában, hanem a szabályjáték részeként, élő példaként, támaszt nyújtó, és határt szabó személyiségként van jelen. Példát mutat a tévedés lehetőségében is.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon minden tantárgy esetében félévkor és tanév végén csak szöveges értékelést alkalmazunk a kifejlesztett mondatbankból.
- A második-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
- A második - nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. Az értékelés az ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervi követelmények határozzák meg.
- A magatartás és szorgalom számjegyes értékelése nehezen közvetíti a szülők, diákok felé azt az összetett képet, mely a tanulókról az iskolai közegben kialakul, ezért e területek értékelése félévkor, és év végén szöveges formában is megtörténik, külön értékelő lapon. Az értékelési rend kidolgozása során az a célunk, hogy a gyermekekben helyes önkép alakuljon ki a nálunk töltött évek alatt. Elsődlegesen szem előtt tartjuk a gyermekek saját fejlődésének mérését, lehetőséget adunk nekik, hogy saját magukhoz képest éljék meg a fejlődést. Ennek a rendszernek a kialakítása felmenő rendszerben történik.

Írásbeli beszámoltatás rendje

- A felmérő és témazáró dolgozat egy-egy nagyobb tananyagegység lezárását szolgálja. Összefoglalás, rendszerezés előzi meg; a megírás idejét egy héttel előre be kell jelenteni a tanulónak. Ezen dolgozatok osztályzatai az átlagszámításnál két jegynek számítanak.
- A tantárgyi érdemjegyek nem születhetnek csak írásbeli számonkérésből. Az írásbeli beszámoltatások és a szóbeli feletek arányára ügyelni kell.
- A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeknél a szóbeliség dominálјon.
- A tanítási napon egy tanulócsoportban nem lehet egynél több felmérést, témazáró dolgozatot íratni.

- Hosszabb tanítási szünetet követő tanítási napon felmérést, témazáró dolgozatot nem lehet íratni.

3.7. A nevelőtestület szerkezete, működése

A péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola isaszegi telephelyének egyszemélyi felelős vezetője az anyaiskola főigazgatója, aki ellátja a pedagógiai vezetést, és más vezetői jogköröket. Az iskolavezető helyettest bíz meg, aki távollétében ellátja feladatkörét. Az iskola működését adminisztrátor segíti.

A tantestület félévente kétszer ül össze, ahol szakmai, szervezeti és működési kérdéseket beszélnek meg.

Az iskolavezető jelöli ki a tantestület egyetértésével, a munkaközösség-vezetőket, akiknek a feladata a szakmai munka összefogása. Félévente számolnak be munkájukról, megbízásuk egy évre szól.

Az isaszegi telephely a nevelés-oktatás feladatait napközis rendszerben látja el. Alsó tagozaton, minden évfolyamon egy osztálytanító, és egy napközis tanító tanít. (KÖTŐDÉS-BIZALOM-SZÖVETSÉG). Az 5. osztálytól az osztályfőnök személye változik, ezért a leendő osztályfőnök már negyedik évfolyam második félévében egy-egy iskolai program alkalmával, esetleg szakkörök megtartásával igyekszik kapcsolatot kiépíteni a leendő osztállyal, és az alsós osztálytanító 5. évfolyam első félévében szintén hasonló módon (esetleg készségtárgyak oktatásában való részvétellel) segíti a gyermekeknek az átmenet az új iskolai élet rendszerének megszokásáig.

Pedagógusok helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját a személyre szabott munkaköri leírásuk, tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- munkáját a keresztény szellemiség által elfogadott erkölcsi-etikai normáknak megfelelően végzi, mindennapi nevelői munkája megfelel a katolikus egyház szemléletének, valamint az iskola pedagógiai programjának szellemiségének
- családközpontú szemléletet képvisel, azt kifejezésre juttatja munkájában, és szavaival
- kollégáiról, munkatársairól a tanulók előtt tisztelettel és megbecsüléssel beszél
- együtt halad az úton a nevelőközösséggel, osztályával, felelős a tanuló és a szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért.
- tanítási órákra való felkészülés
- tanulók dolgozatainak időben való javítása
- tanulók munkájának rendszeres értékelése

- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- szülői értekezletek, fogadó órák megtartása
- szülői esteken való tevékeny részvétel, iskolai ünnepségeken, rendezvényeken való aktív részvétel
- tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor
- ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályközösség-vezetőt az igazgató bízza meg. Feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírás tartalmazza.

Feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit.
- Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét.
- Együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat (szaktanárok, napközis nevelő).
- Kapcsolatot tart az ifjúságvédelmi felelőssel, gyógypedagógussal, családgondozóval, pszichológussal, logopédussal, gyógytornásszal, iskolaorvossal, védőnővel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a nevelőtestület tagjai elé helyezi.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel, – szülői est, fogadóóra, tájékoztató füzet – tájékoztatást ad tanítványai magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat. Az elektronikus osztálynaplót naprakészen vezeti. Félévkor, év végén statisztikát készít a megadott szempontok alapján.
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja a soron következő feladatokról, azok megoldására mozgósít.
- Közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében – osztálykirándulás, nyári táborozás
- az első tanítási év megkezdése előtt, vagy az első év első három hónapjában, majd a későbbiekben háromévente egyszer meglátogatja osztályának minden családját.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére, figyelembe véve a

diákok javaslatait.

- A tanulókat fogászatra, orvosi vizsgálatra kíséri.
- Tegyen meg mindent, hogy az osztálya összeforrt, jó közösség legyen.

3.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Tehetséggondozás

Iskolánkban kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a nálunk tanuló gyermekek számára biztosítsuk az életkori sajátságaiknak megfelelő tartalmas, kiegyensúlyozott gyermekkort (ÉLETMOZGÁS-BIZALOM). Szeretnénk lehetőséget adni a harmonikus személyiségfejlődésnek, amelyhez a közösséghez tartozás élménye, a gondtalan hétköznapok is hozzátartoznak. Bár egyes gyermekeknél bizonyos részterületeken már igen korai életszakaszban (6-12 év) megmutatkoznak „kiemelkedő" képességek, nekünk pedagógusként tisztában kell lennünk azzal, hogy ezek még főleg csak felvillanások, és a korai, intenzív, célirányos tehetséggondozás csak elvesz, és nem pedig épít ebben az életkorban.

Az egyéni érdeklődés kibontakozását a tantárgyakhoz kapcsolódó szorgalmi feladatok

- azok bemutatása különböző fórumokon, szülői esten, előadásokon az osztálytársak számára
- is segítik. Meg kell érezniük a gyerekeknek, hogy az esetlegesen bennük lévő többletet, hogyan fordíthatják a közösség javára. Ennek a folyamatnak a katalizálása, kivitelezése, teret adni a lehetőségeknek, az osztályfőnök örömteli feladata. (ESZMÉNY)
- A versengés az emberi természet része, kétélű fegyver. Mi ennek alkalmazásával csak a szükséges legkisebb mértékben szeretnénk élni. Különböző versenyekre való nevezést, azokon való részvételt a szülőkkel konzultálva, egyéni szempontokat mérlegelve, a fokozatosság elvét szem előtt tartva igyekszünk lebonyolítani.

Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A gyermek nevelése elsősorban a család feladata. Ebben lehet segítségére az állam, az önkormányzat, az iskola. Ez az együttes összefogás eredményezheti egyedül a gyermek életének teljes fölkarolását. Pedagógusaink feladata, hogy a hozzánk beiratkozott gyermekek, tanulók családi hátterét megismerjék, ennek következtében figyelemmel kísérhetjük, és segíthetjük azokat a családokat, amelyek anyagi helyzetük, vagy egyéb körülményeik (rendezetlen érzelmi viszonyok, betegség, devianciák, szenvedélybetegség, krízishelyzet a családban) miatt nem képes egyedül eleget tenni a gyermeknevelléssel kapcsolatos

követelményeknek

A gyermekvédelmi feladatok koordinátora az igazgató, és az ifjúsági-, és gyermekvédelmi munkatárs. Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, valamint magatartászavaros gyermekek fejlődését
- veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket az iskola lehetőségeihez mérten támogatjuk
- probléma felmerülése esetén a családnál környezettanulmányt készítünk a Szülőkkel, gyámokkal való személyes találkozáskor személyes segítségünket felajánljuk.
- a veszélyeztetett gyermek szabadidős tevékenységét figyelemmel kísérjük
- figyelemmel kísérjük a tanulási előmenetelüket, és segítünk a hátrányok leküzdésében
    - differenciált oktatás és képességfejlesztés
    - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
    - iskolai étkezési lehetőségek biztosítása
    - egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése védőnő segítségével

Tanulási kudarccal küzdő tanulók felzárkózását segítő program

A felzárkóztatás célja a szociálkultúrális hátrányokkal küzdő tanulók tanulásbeli lemaradásának csökkentése, illetve lehetőség szerint a lemaradás felszámolása az esélyegyenlőség megteremtése. Hátrányos helyzetű az a tanuló, aki szegény, illetve alacsony szocioökonómiai státusszal jellemezhető státusszal jellemezhető családból származik.

A felzárkóztatás célja nemcsak az oktatási hátrányok csökkentése, illetve felszámolása, hanem a tanulás iránti érdeklődés felkeltése, és fenntartása is.

- A felzárkóztató tevékenységek és módszerek kiválasztása függ:
- a tanuló problémájának sajátosságától
- a probléma feltételezhető okától
- a tanuló életkori sajátosságától Felhasználható módszerek:
- a szülő írásbeli értesítése után személyes elbeszélgetés
- tanácsadás
- tanórai differenciálás
- korrepetálás
- személyes fejlődést segítő, motiváló munkaformák, feladat megadások, megoldások

közvetítése

- egyéni képességek figyelembevétele, reális önismeret, és önértékelés kialakítása az értékelés módszereinek alakításával
- kapcsolatfelvétel a családsegítő szolgálattal, amennyiben szükséges
- szükség esetén mentesítés bizonyos számonkérési módom alól, amennyiben ez indokolt
- egyéni továbbhaladás engedélyezése

3.9. A képességfejlesztés kiemelt területei

A személyiség kibontását segítő tevékenységei

Az iskolai nevelés-oktatás folyamata nem különíthető el egymástól élesen. A tananyag átadásán túl, a gyerekek számos tapasztalatot, gyakorlati tudást szereznek a közösség részeként. A házirendben, pedagógiai programban leírt szabályokon túl a nevelő példamutató viselkedése, irányító szerepe a közösség mindennapjaiban, a személyiség egészséges fejlődéséhez szükséges lépcsőfokok, tapasztalások az iskolai tevékenységek megszervezésénél elengedhetetlenek. Ezek kiépítése munkánkban célirányos, és tudatos.

Fontos eleme ennek a munkának a fegyelmezés. (BIZALOM)

A tanulók számára a külső fegyelmi korlátokat a házirend szabja meg, ez mindenki számára kötelező.

Célunk az iskolánkba kerülő gyermekeknél az alsó tagozat évei során a külső fegyelmezési rendszert tervezett, rendszeres pedagógiai munka során belső fegyelemmé alakítani. Ennek módszerei:

- már az első évektől kezdődően kooperatív munkaforma alkalmazása, ének-zene órákon körjátékok, felsőbb tagozaton közös zenélés, népi játékok gyakorlása, testnevelés órán a csapatjátékok előtérbe helyezése. Ezen módszerekkel fejleszthető az érzelmi intelligencia, amely pedig szükséges a belső fegyelem kialakulásához.
- az órák munkaszervezési módjának megfelelő kiválasztásával, projekt órák, szituációs gyakorlatok, játékok alkalmazása
- megfelelő kötődés kialakítása a tanító-gyermek között, melynek alapja az egy tanítós rendszer.
- tekintélyszemély egy osztályközösségben csak nevelt nevelő lehet, aki modellként áll a gyermekek előtt, jellemzői: erő, hitelesség, bizalom. Az osztálytanító személyiségének fontos alkotóelmei: szilárd, következetes, barátságos, higgadt.
- Szükséges a közösen kialakított szabályok következetes és rugalmas betartatása
- Nem hagyható figyelmen kívül, az életkornak megfelelő fegyelmezési rend

szükségessége!

- Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos egyéb feladataink, melyeknek egy része órakeretben szervezett módon, másik része tanórákon, és szabadidőben szerzett élmény és tapasztalás:
  - hitre nevelés
  - erkölcsi nevelés
  - értelmi nevelés – tanulás tanítása: a tanulók felkészítése az önálló tanulásra, az ehhez szükséges kulcskompetenciák:
    - önálló információgyűjtés és lényegkiemelés képessége
    - kitartás
    - figyelem-összpontosítás
    - önfegyelem, önértékelés
    - igény az új tudás, és készség megszerzésére
    - idővel való gazdálkodás képessége
    - esztétikai nevelés
    - családi életre nevelés - ennek színtere az osztályfőnöki órákon bevezetett CSÉN (családi életre nevelés) foglalkozások
  - érzelmi nevelés
  - akarati nevelés
  - állampolgári nevelés
  - munkára nevelés

Szociális kompetenciák fejlesztése

A szociális kompetenciák, mint például az alkalmazkodás, együttműködés, bizalom, önbecsülés, pozitív énkép, tolerancia, szolidaritás fejlesztése napjainkban egyre nagyobb jelentőséggel bír a hozzánk érkező újabb nemzedék esetében.

A szociális kompetenciák tervszerű és tudatos fejlesztésének az egyik legfőbb helyszíne az osztályfőnöki óra, illetve az azokon tartott CSÉN foglalkozások.

A mindennapok része, a tanító által képviselt értékrend és szellemiség megnyilvánulása a tanórákon, művészeti órákon, a szabadidőben, napköziben, a gyermekek közötti problémás helyzetek kezelésében.

Készségtárgyak oktatásának hangsúlyossága a nevelés-oktatás folyamatában

Az Organikus pedagógia elkötelezett az érzelmi intelligencia (EQ) és az értelmi intelligencia (IQ) fejlesztésének egyensúlyára. Ennek hatékony színterei a vizuális nevelés, a technika és az

ének-zene órák, továbbá nagymértékben az irodalom- és a hittanórák, és – ha a személyi feltételek megengedik- néptánc, és későbbiekben a dráma órák is. Ezeken a tanórákon a tervezettség, és a spontaneitás egyaránt meg kell jelenjen. Szerepet kell kapniuk a gyerekek ötleteinek, véleményének. A tárgyak hálózatos tanítása esetén egy-egy témakör lezárásakor a tanulók munkáinak bemutatását - az iskolatársak, és a szülők előtt - lehetővé kell tenni.

A készségtárgyak oktatásánál is elsődleges a tanítói minta. Ének-zene órákon új ismeretanyag, dalanyag közlésekor az élő, tanítói bemutatást tartjuk elsődleges feladatnak. Az élő zene megjelenését a tanórákon mindenképpen előnyben részesítjük a valamely gépi forrásból megjelenített hangzóanyaggal szemben. Ének-zene oktatásánál kiemelt a magyar népdalok, népi gyermekjátékok és mondókák alkalmazása más dalok, zenék előtt (zenei anyanyelvünk), az évkör rendjéhez alkalmazva, ahol lehet, ünnephez és alkalomhoz kapcsolva, az ünnep rítusát, tevékenységét is megélve (pl. betlehemezés, háromkirály járás, Gergely járás, névnap és születésnap köszöntések, farsang). Az énekórák mellett a néptánc órákon is mélyítik a gyerekek ezt a tudást.

A tapasztalás a képalkotás folyamán is fontos. Igyekszünk különböző anyagok használatával, képalkotó technika, eljárás elsajátításával gazdagítani a tanulók eszköztárát. Támogatjuk őket abban, hogy merjenek a megszokott keretek közül kilépve, a sematikus formák másolása helyett a művészeti órákon az önkifejezés lehetőségét megragadni, felfedezni.

3.10. A népi kultúra, mint az Organikus pedagógia eszköze

A keresztény magyar néphagyomány használata az iskolai nevelésben – amellett, hogy lelkileg erős, jó pszichológiai és fizikai immunrendszerrel rendelkező embereket nevel – egyszerre valósítja meg a mai iskolai nevelés több célját: a megfelelést a modern információs társadalom munkahelyi követelményeinek, a nemzeti identitás és a másik emberre figyelni képes, közösségi ember formálását.

A magyar néphagyomány komplex tevékenységeket tartalmaz, hiszen benne van a népi játék, a népmese, a népzene, a népdal, a néptánc, a népi kézművesség és a népi vallásosság egyaránt. Művészeti tevékenysége mellett azonban tud még valamit: magyar identitást ad. Kodály Zoltán ezt az identitást, amely a néphagyomány segítségével kialakítható „tudatalatti magyarságnak” nevezte.

A magyar néphagyományra alapozott neveléssel képesek vagyunk egész személyiséget, okos, erkölcsös, magas érzelmi és értelmi intelligenciával rendelkező fiatal felnőtteket nevelni, akik majdan családjuk, egyházuk és nemzetük kovászai lesznek.

A hagyományos kultúra komplex egységélményt közvetít a növekvő gyermeknek; segíti az egységben gondolkozó, életet támogató, élmény és örömközpontú pedagógiát. A magyar néphagyomány teljes köre ugyanarról beszél, más-más nyelveken.

NÉPDAL ÉS NÉPZENE

Ahogy létezik anyanyelv, úgy létezik zenei- (és táncos, vizuális) anyanyelvünk is. Iskolánk tudatosan alkalmazza a magyar népzenére alapozott mindennapos éneklést, mint teljes ember kiművelésében.

Az emberi hang mindenkinek hozzáférhető, ingyenes és mégis a legszebb hangszer. Az éneklés testtanulási gyakorlat, feltétele minden későbbi, differenciált gondolkodásmódnak.

A népdal és népzene, mint a fejlesztés egyik eszköze:

A zene az öröm élményén keresztül integrálható a fejlesztésbe; a használatos elemek könnyen elsajátíthatók; az élményszerű zenetanulás az ember egész személyiségét formálja.

NÉPI JÁTÉKOK

A népi játék a hagyományos kultúra alapja volt. Azt szolgálta, hogy egy közösség tagjai jól tudjanak feladatokat megoldani közösen és egyesével is, de a közösségre figyelve. A játék a kultúraátadás eszköze. A népi játékoknak a szocializációban fontos szerepük van; a szabályok betartása fontos, mert anélkül nem működik a játék. A népi játék, mint a fejlesztés egyik eszköze: A nép játék a legkülönbözőbb területek fejleszti: a kézügyességet, a mozgáskultúrát, a szellemi kultúrát, a csapattudatot, az önértékelést, önbecsülést, a leleményességet, kreativitást, az önfegyelmet, a szociális képességeket. A kutatások szerint a néptánc, az énekes játékok a DIFER készségek mindegyikére mérhető fejlesztő hatással bír.

NÉPMESE

A népmese „csodája”, hogy múltat és jelent összekapcsol, érzelmek átélésére biztat, az anyanyelv segítségével nemzethez és közösséghez való tartozásunk alapját jelenti: érzelemfejlesztő és identitásképző.

A népmese, mint a fejlesztés egyik eszköze

A néphagyomány elemei (a mondókák, a dalok, a mese, a játék) egyformán szimbolikus, képi nyelven beszélnek. A jelképi nyelv önmagától hat a gyermekre. Pszichés energiákat szabadít fel, szorongásoldó hatása van. A belső képek előhívása során a kreativitás, a fantázia kibontakoztatását műveli. A népmese a lelki harmóniát építi. A „legfőbb jóhoz” vezet, a bennünk élő hőst ébreszti fel.

A jó mese nem von le tanulságot, nem tudatosítja az értéket, amire szocializált, hanem az érzelmi struktúrák mélyebb rétegeiben hagy nyomot. A mesék megküzdési stratégiákat

rejtenek. A népmesék tudatos alkalmazása a legkülönbözőbb intelligenciaterületek fejlesztését szolgálhatja.

NÉPTÁNC

A néptánc hozzátartozik az énekelt, zenélt vagy népi játékokban megjelenő hagyományhoz.

A néptánc közérthetősége révén felbecsülhetetlen mértékű segítséget jelent a kultúrák közti kapcsolatteremtésben és az egészséges emberi kapcsolatok kialakításában. Oktatása elősegíti néphagyományunk megismerését, tovább éltetését és újraalkotását, kulturális örökségünk megbecsülését. A néptánc oktatása során a kulturális értékek közvetítése a képességek fejlesztésének lehetséges színtere. Lehetővé teszi mindenki számára az önkifejezés és azonosulás esztétikai útjának elérését, segítve ezzel a személyes kreativitás kibontakozását és az egyéniség fejlődését. A néptánc a közösségteremtés és –formálás kiváló eszköze.

A néptánc, mint a fejlesztés egyik eszköze:

A néptánc a gyermekek számára a mozgási-idegi területek, valamint a szociális kapcsolatok fejlesztésére egyaránt terápiás jelentőséggel bír. A néptánc egyik előnye, hogy közösségi keretben működik. A személyre szabott előnye, hogy egyszerre kíván összpontosítást és alkalmazkodóképességet a térben és az időben, fejleszti a ritmus, a dallam- és egyensúlyérzéket. Komplex tevékenység, hiszen közben a gyerekek zenét hallgatnak, esetleg énekelnek is. A néptáncban részesülő gyerekeknek fejlődik a koncentrációs készségük, a ritmusérzékük, a hallásuk, a mozgáskultúrájuk, érzelmi és szociális érettségük, közösségi együttműködésük, önfegyelmük, kitartásuk, önbizalmuk, személyiségük, fizikai állóképességük. A tánc – mint művészet – eszköz lehet a művészeten kívüli problémák megoldásában is.

ÜNNEPEK

A néphagyományban az évkörben a hétköznapokat az ünnepek keretezik. Az ünnepek kiemelnek a hétköznapokból és az időből, lehetőséget adnak a valóság mélyebb, fokozottabb érzékelésére. Az ünnep különleges és teremtő idő. A közösségek az ünnepek köré formálódnak. Az ünnep együttes átélése megerősíti a csoporthoz tartozás, az összetartozás érzését. „Minden közösség ünnepi… Nincs is más ünnep, csak a közösségé. A hétköznap az Én-ek nyüzsgése.” (Hamvas Béla)

A hagyományokhoz és az egyházi ünnepekhez kapcsolódó szokások, rítusok felelevenítése átfogja a teljes iskolai évet.

3.11. Egészségfejlesztéssel és környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolai egészségnevelés elve

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi

érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek tervszerű elsajátítása az osztályfőnökök, és az érintett szaktanárok feladata, lehetőség szerint egészségügyben dolgozók (szülők) bevonásával.

Iskolai környezeti nevelés elve

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megérezzék a teremtett világ iránti felelősségüket. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

Nevelőmunkánk szerves részének tekintjük a környezeti kultúrára, a környezetvédelemre nevelést. A szemléltetés során egy hatékony eszköz a tanteremből kilépni és a megismertetni kívánt élőlényeket, tárgyakat, fogalmakat, ismereteket közvetlenül a természetben megtapasztalni, megismerni, élni a makrokörnyezet kínálta nagyszerű lehetőségekkel.

Iskolakertünk kialakítása, gondozása ennek a pedagógiai munkának a része. Az iskolakert gondozásának összefogó munkáját erre szakmailag felkészült intézményi pedagógus végzi.

Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére; a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére; a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására.

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során.

Céljaink:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát,
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát,
- érzelmi kötődést kialakítani a gyermekben a természettel,
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre,
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása.

- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét,
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést,
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal. Tevékenységi formák tanórán kívül:
- iskolánkban szelektíven gyűjtjük a szemetet
- összegyűjtjük az elektronikus hulladékot.
- évente két alkalommal szervezünk papírgyűjtést.
- folyamatosan gyűjtjük a veszélyes hulladékot (szárazelem).
- iskolánk udvarán komposztálót működtetünk.
- a madarak téli élelemmel való ellátásáról gondoskodunk.
- meghívunk, illetve meglátogatunk olyan előadókat, szakembereket, akik személyes példájukkal felkeltik a gyerekek érdeklődését és vágyát a természeti környezet iránt (pl. solymász, természetvédelmi őr, lovas oktató),
- takarékosan bánunk a vízzel és az elektromos árammal,
- múzeumlátogatás Tevékenységi formák szabadidőben:
- osztálykirándulásokon, nyári táborainkban kiemelt hangsúlyt kap a környezetkultúra, a környezetbarát viselkedés, valamint a környezetvédelem.

3.12. Mozgásfejlesztés, mindennapos testnevelés

A gyermekek nagy mozgásigényét a mindennapos testnevelés órák mellett alsó tagozaton a délutáni napközinek a tanulók igényéhez alkalmazkodó időbeosztásával (házi feladat megírása előtti levegőztetés), és a bármely tanóra menetébe beilleszthető, a gyerekek pozitív testképének kialakulását segítő népi játékokkal, körjátékokkal igyekszünk kielégíteni.

Az alsó tagozaton a néptáncot önálló tantárgyként tanítjuk, a testnevelés óráktól elkülönítve. A harmadik évfolyamon az úszás a testneveléshez kapcsolódó mozgásforma. A sportolási lehetőségeket az iskola adottságaihoz és az éves munkatervhez igazítjuk.

Az irányított munkán kívül nagy hangsúlyt fektetünk a spontán játékokra is, akár a tanórák közötti szünetekben is.

Tanórákon a kaszkád-zsonglőrlabdás fejlesztő gyakorlatok- technikájának elsajátítása is cél. A labdára irányuló figyelem, a mozgások irányítása, a szem és a kéz holisztikus észlelése a zsonglőrködés során állandó tréning az agynak. Az újabb gyakorlatok rendre újabb kihívást jelentenek az irányító rendszernek. A kaszkád sokféle hatása által csökkenti és akár teljesen meg is szünteti a teljesítményzavarokat. Használata nagyban hozzájárul a szenzomotoros

rendszer erősítésére. A cél nem zsonglőrök nevelése, hanem az egyensúlyrendszeren keresztül a mozgás és az észlelés összehangolása, a kontroll funkciók fejlesztése és így a kognitív működés megalapozása.
A tanév során a település által szervezett bajnokságokon részt veszünk, ösztönözzük a sportegyesületi edzésekre járást.
A tanulók fizikai állapotát és edzettségét a jogszabályban meghatározott évfolyamokon és időszakban, a NETFIT-rendszer alkalmazásával mérjük. A mérést a testnevelést tanító pedagógus szervezi.

3.13. Működés

Iskolánk a péceli Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola isaszegi telephelyeként működik. A működés, üzemeltetés kereteiről az iskola igazgatója dönt. Döntéseiben a munkaközösség-vezetők, és a tantestület segítik.
Tanulói jogviszony intézményünkben felvételi eljárás után, vagy más iskolából való átvétel során keletkezik.

3.14. Felvétel

Az első évfolyamra jelentkező gyermekek és szüleik számára az intézmény előzetes tájékozódási alkalmakat és elbeszélgetést szervez. A felvételről az igazgató dönt a jogszabályi előírások, az intézmény férőhelyei és a nyilvánosságra hozott szempontok alapján.

Általános irányelvek, előzetes ismerkedés

A tankötelezettség kezdete és az iskolakezdés esetleges halasztása a nemzeti köznevelésről szóló törvény 45. §-a szerint alakul. Főszabály szerint az a gyermek válik tankötelessé, aki az adott év augusztus 31. napjáig betölti a hatodik életévét; a hatósági döntésben foglaltakat figyelembe kell venni.
A felvételi beszélgetés célja az iskola keresztény szellemiségének és pedagógiai programjának bemutatása, valamint a családdal való kölcsönös tájékozódás. A gyermek képessége, sajátos nevelési igénye vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézsége, továbbá a neme önmagában nem lehet kizáró vagy hátrányos megkülönböztetést megalapozó szempont. A szakértői véleményben foglalt ellátási feltételeket biztosítani kell.
Testvér jelentkezése esetén a család intézménnyel fennálló kapcsolatát a nyilvánosságra hozott, tárgyilagos és következetesen alkalmazott felvételi szempontok között lehet figyelembe venni.
Az intézmény ismerkedő alkalmakat és szülői elbeszélgetést szervez. A foglalkozásokon való részvétel és a szülői motivációs levél a kölcsönös tájékozódást szolgálja; az esetleges részvételi

akadályokat egyedileg kell kezelni. A vallási, világnézeti elkötelezettség elfogadásának vizsgálata az egyházi intézményekre vonatkozó törvényi szabályok szerint történik.

Felvétel a beiskolázás lezárása után

- Másik intézményből tanuló átvétele csak akkor vehető át, ha:
- az adott osztály létszáma megengedi
- igazgató engedélyezi
- a tanuló, és szülei részt vesznek egy egyéni beszélgetésen, ahol az iskola igazgatóján kívül a plébános is jelen van

Különbözeti vizsgát átjelentkezéskor nem kell tenni.

Iskolaváltás

Iskolaváltásra a szülő kérelmére, másik iskola átvétele alapján vagy a tanulói jogviszony megszűnésének jogszabályban meghatározott esetében kerülhet sor. A nevelési elvekben fennálló eltérés vagy a tanuló fejlődésével kapcsolatos pedagógiai vélemény önmagában nem jogosítja fel az iskolát a tanuló másik intézménybe irányítására.

3.15. Továbbhaladás

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ezt a tanítók az évközbeni munkája, illetve érdemjegyei alapján döntik el.

A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz. Ha egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Ha három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles. A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne. Az engedély megadásáról a kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.

3.16. Az Isaszegi Római Katolikus Egyházközség szerepe a telephely életében

A közösségformálás egyik kiemelt eszköze a helyi római katolikus egyházközséggel való szoros kapcsolat megtartása, megélése, karitatív tevékenységek gyakorlása. A pedagógusok ösztönzik a tanulókat az Egyházközség életében való aktív szerepvállalásra, mint például a ministrálásra, a gitáros énekkari szolgálatra, a helyi egyházközségi programokon való részvételre, az adventi időszakban a roráte szentmiséken és a nagyböjti időben a keresztutakon

való részvételre.

Az isaszegi plébános helye és szerepe a telephely életében

Az isaszegi telephely lelki atyja az isaszegi plébános. A plébánosi jelenlét az iskolában elsősorban a hittanórák és a lelki alkalmak, lelki napok, illetve a pedagógusokkal való rendszeres beszélgetések keretében valósul meg. Az isaszegi plébános javaslati joggal bír a pedagógusok és a telephelyen dolgozók kiválasztásánál, továbbá a gyerekek felvételénél.

A plébánossal való rendszeres kapcsolattartás eredményeképp a telephelynek az egyházközséggel való kapcsolata élő és tevékeny. A pedagógusok nyitottan fogadják a plébános meghívását az osztályok karitatív tevékenységekben és az egyházközségi programokban való részvételére, hogy a Katolikus Egyház társadalmi tanítását a gyerekek a gyakorlatban is meg tudják élni.

4. A péceli iskola nevelési programja

„Az őszinte dicséretnek mágikus hatalma van.
Ha azt akarod, hogy a másik fejlődjék, dicsérd őszintén.
Ez mindig lehetséges.
Vizsgáld a másikat, lásd meg tehetségét, képességeit, világíts rá azokra.”

(Michel Quoist

)4.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Intézményünkben prioritása van a teljes embert formáló nevelői és oktatói munkának. Ezt iskolánk a Josef Kentenich által kidolgozott organikus pedagógia öt alapértéke alapján szeretné megvalósítani: 1. Életmozgás – Megérteni (kiaknázni a gyermekek kíváncsiságát, nyitottságát, motiválni, ösztönözni, megismerni, támogatni, képessé tenni és fejleszteni tanulókat) 2.

Bizalom – Bízni a másikban 3. Kötődés – Érezze, hogy fontos, odafordulni, értékelni, örülni a tanulónak 4. Szövetség – Összetartozás 5. Eszmény/ Eredetiség – „Neveden szólítalak”

Alapelvünk az Organikus pedagógia, amely keresztény értékrendű, az érzelmi intelligenciára alapozó nevelési irányzat. Ezt igyekszünk az oktatás rendszerében iskolánk mindennapjaiban gyakorta megtapasztalni, megélni. Célunk az az organikus gondolkodás, ami a teljes ember nevelésének koncepciójában, mint az organikus élet, az organikus közösség jelenik meg. Ez magában hordozza a növekedés csíráját. Nevelőként a feladatunk ennek a növekedésnek a támogatása, a gyermekeket segíteni saját eredetiségük kibontakozásában, amelyre a Teremtő alkotta őket.

Az emberi életút során, minden életkorban megvan a maga sajátságos életfeladata. Nevelőként, tanítóként nekünk az a felelősség jutott, hogy az általunk kísért kisiskolás kor, korai, és középső serdülőkor folyamán segítsük a ránk bízott gyermekeket önmaguk teljességének kibontakozásában, erős, szabad lélekkel, és jókedvűen szolgáló embert neveljünk belőlük.

Ezért kiemelt jelentőséggel bír az életkort figyelembe véve:

- keresztény értékrend kialakítása
- nemzeti értékek tisztelete, hagyományaink megismerése és ápolása
- családi életre való nevelés
- színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatás
- közösség formálás

Keresztény értékrend kialakítása

„Tegyetek tanítványommá minden népet!” (Mt. 28,19)

A fenti szentírási idézet a keresztény nevelés fundamentuma, mert Jézus Krisztus parancsa. Az apostolok, majd az egyház Krisztustól kapott küldetése, hogy hirdesse az Evangéliumot, a megváltásról szóló örömhírt, s így munkálja a jézusi parancs megvalósulását. Ebben a szolgálatban az Egyháznak, mint közösségnek, a keresztény pedagógusoknak és az egyházi iskoláknak nagy szerepük van, hogy a szülőket gyermekeik nevelésében, sőt hitre nevelésben segítsék.

A katolikus iskolában fontos nyomon követni a hitre nevelés folyamatát és nem csak nyomon kell követni, hanem aktívan be kell, kapcsolódni ebbe a „munkába”, mert, ahogy Jézus mondja: *„Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, s arra rendeltelek, hogy elmenjetek, teremjetek gyümölcsöt, maradandó gyümölcsöt...” (Jn.15,16.)*

Nagyon fontosnak véljük a fenti jézusi mondást, hogy ő választott ki minket, pedagógusokat arra a feladatra, hogy gyümölcsöt teremjünk és ezt csak Jézussal, szülőkkel együtt kéz a kézben

lehet megvalósítani. Ha a szülő mást akar, mint az iskola, akkor a pedagógus nem tudja megvalósítani azt, hogy a kertjében jó gyümölcs teremjen, mert: *„a nevelő munkája olyan, mint a kertészé. A fát a szülők hozzák. Az iskola másra nem vállalkozhat, csak arra, hogy fölnöveszti a fát. Megmunkálja a földet körülötte. Öntözi, hogy gyökerei táplálékot kapjanak. Lenyesegeti a vad hajtásokat, félretolja a környezetéből mindazt, ami meggátolná, hogy a növekedéséhez elengedhetetlenül szükséges fény elérjen hozzá. Olykor meg, ha erős a szél karóhoz köti, hogy derékba ne roppanjon. S egy idő után elveszi mellőle a karót – s ettől kezdve aggódva figyeli, most már távolról: Vajon olyanná nőtt-e fel, amilyennek szerették volna. A csemetéből más felnőni nem fog, csak az, amit a szülők ültettek. De hogy majd önállóan is megkapaszkodjék, hogy egyenes törzzsel álljon, hogy megnyugtató, életet sugárzó legyen: felelős érte, aki öntöz, aki kertészkedik, aki a csenevésznek látszó hajtásra tápsót is tesz.”*[129] A jó termésért a pedagógusoknak igen nagy a felelőssége, mert vezetnie kell a népét, a gyermekeket, mint Jézus vezet minket. „Jó pásztornak” kell lennie, aki a rábízottak előtt halad, aki Krisztus szeretetével vezeti „népét”.

A legfőbb keresztény értékek Jézus életében mutatkoznak meg legteljesebben. Ezért a tanulók elé példaként az Ő személyét és az Őt példamutatóan követő embert kell állítani. Olyan morális értékek beépüléséről van szó, amelyek szabályozzák a későbbiekben is a szűkebb és tágabb környezetükkel való magatartásukat, emberi kapcsolataikat. Keresztény értékek közvetítése során tanítványainkban arra kívánunk igényt támasztani, hogy szintézist teremtsenek önmagukban hitük és a megismert igazságok, a műveltség egésze között. és hogy szintézist teremtsenek hitük és az életük között.

Ezt a folyamatot segíti a rendszeres hitoktatás, amelynek fontos szerepe van a katolikus iskolában. A növendékek életkorának, személyi érettségének megfelelő szinten mutatja be a vallási igazságokat azzal a szándékkal, hogy az egész embert Krisztus tanítványává tegye.

Keresztény vallási nevelésünk nem valósítható meg csak a hittan órák keretében. Fontos, hogy az egész napot áthassa a keresztény nevelés és az iskola légkörével is táplálja a hitet. Segítjük a tanulók korának megfelelően a hit kibontakoztatását, a liturgikus és a szentségi élet gyakorlását.

A keresztény világszemlélet a tantárgyi órákon

Az Evangélium értékein alapuló oktatásban a vallásoktatás és a kulturális oktatás két dimenziója összefonódik, hiszen ugyanazokból az értékekből táplálkozik. Nemcsak a hit és a kultúra szintézisét próbáljuk megteremteni, hanem a hit és az élet közötti szintézist is. „Jóhírt”

[9] Korzenszky Richárd 2004. Kézenfogva. In Korzenszky Richárd OSB 2000. *Szünet nélkül. Egyházról, iskoláról.* Tihany, Bencés Apátság, 9.

akar közvetíteni, ami egy olyan lehetőség, amelyet el lehet fogadni, de vissza is lehet utasítani. Pedagógusainknak az a célja, hogy tanulóinkat a dolgok és a világ keresztény szemléletére nevelje, arra, hogy életüket krisztusi módon alakítsák, ezért természetes, hogy az iskola meghatározó eleme Biblia és Jézus Krisztus. A keresztény ember számára Jézus nem csupán egy történelmi személy, hanem a jelenlévő élő valóság, aki forrása és mércéje az életalakításnak.

A szaktárgyi oktatás során nyilvánvalóvá kell tenni, hogy a hit és a tudomány kettő, de nem ellentétes értelmezése a világnak. Minden tantárgy oktatása során igyekszünk megjeleníteni a vallásra, hitre való nevelést, érvényesíteni a katolikus világnézet szempontjait.

Az oktató-nevelő tevékenység eredményeként a tanuló:

- elfogadja minden ember igényét a szeretetre, tiszteletre és igazságra, miután megtapasztalta azt a közösséget, melyet a kölcsönös tisztelet, dialógus, türelem, megbocsátás, szolgálatkészség, önfeláldozás, elköteleződés és köszönet jellemez
- vallását életkorának megfelelően gyakorolja
- megtapasztalta Isten jelenlétét a csendben, a liturgiában, a lelkigyakorlatban, az imában, tevékenységeiben és élete apró csodáiban
- belső igényévé válik a szépre, a jóra, az igazra és a szeretetre való törekvés
- felismeri a szentekben, ismert egyházi és elismert személyekben a követendő példát
- kész felelősséget vállalni a saját lelkiismerete fejlődéséért, hogy hitet vállaló és másokért élő felnőtt kereszténnyé válhasson, aki felkarolja a rászorulókat

Nemzeti értékeink, hagyományaink tisztelete, megismerése, ápolása

Minden ember egy adott nyelvi, kulturális közegben él. Ez alapvetően meghatározzák gondolkodásmódját, világlátását, magatartását. Aki ezt elveszti, vagy akiben ez nem alakul ki, az gyökértelen lesz. Intézményünk fontosnak tartja nyelvünk, történelmünk és kulturális örökségünk ápolását, a diákok nemzeti öntudatra nevelését. Fontosnak tartjuk a határon túli magyarság kultúrájának és helyzetének megismerését.

Alapvető célkitűzésünk, hogy a gyermek tanuljon meg anyanyelvén helyesen és szépen beszélni, megismerje és megszeresse nyelvünk és népzenénk kincseit, népi hagyományait, hazánk tájait és történelmünk nagyjait. Ezt szolgálják az iskolai ünnepélyek, megemlékezések, az osztályfőnöki órák tanmenetének bizonyos egységei, az osztálykirándulások, a nyári táborok, hagyományos vetélkedőink és pályázataink Szent Erzsébet héten, vers és prózamondó versenyeink, a helytörténeti vetélkedőn való részvételünk.

Céljaink szerint nevelő tevékenységünk eredménye beépül diákjaink életformájába és

egészséges nemzeti öntudattal rendelkező polgáraivá válnak hazánknak.

Határtalanul programmal az összetartozásért

A program célja, hogy gyermekeink megismerkedhessenek a határon túl élő magyarok kulturális és történelmi örökségével, az itt élő emberek életével, hagyományaival, miközben lehetőség van intézményi és személyes kapcsolatok kialakítására. S nem utolsó sorban történelmünk, irodalmunk meghatározó személyiségeinek nyomdokában járhatunk.

- A tanulmányi kirándulás előkészítő szakasza az utazás előtt, Magyarországon kerül lebonyolításra, melyben kötelező tevékenységként vállaljuk, hogy az utazást megelőzően az utazáson részt vevő diákok és kísérőtanáraik számára Határtalanul! előkészítő órát szervezzünk. Ennek minimális tartalmi elemei:
  - a Magyarország határain túl élő magyarság létszáma, az államhatáron kívüli elhelyezkedés történelmi okai;
  - a meglátogatandó ország, illetve települések magyarságának története, jelene;
  - a meglátogatandó országban élő összlakosság etnikai összetétele;
  - a tanulmányi kirándulás részletes programja;
  - a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályai.
- A Határtalanul! tanulmányi kirándulás megvalósítása a pályázó választása alapján Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyarok lakta területén történik a következő feltételek valamelyikével:
  - közvetlenül kapcsolódnak az utazáson részt vevő diákok által tanult egy vagy több tantárgyhoz,
  - oktatási-nevelési jellegűek,
  - kulturális jellegűek.
  - A hazaérkezést követően értékelni kell a kirándulást! Ennek formája:
    - A részt vevő diákok és kísérőtanáraik számára Határtalanul! értékelő órát szervezünk, melynek moderátorát az utazáson részt vett kísérőtanárok közül választjuk ki.
    - Határtalanul! értékelő óra minimális tartalmi elemei a következők:
      - a meglátogatott ország, illetve település magyarságáról a látogatás eredményeképpen szerzett személyes tapasztalatok és ismeretek áttekintése;
      - a tanulmányi kirándulás megvalósulásának áttekintése;
      - az utazás programjának értékelése.
- Kommunikáció

- A kommunikációs tevékenységek révén a pályázó intézmény a nagyközönséget megismerteti nyertes pályázatának elemeivel.
- A programot népszerűsítő bannert honlapjának nyitó oldalán legkésőbb a szerződéskötés megkötését/támogatói okirat kibocsátását követő 15. napon elhelyezi,
- az utazásról szóló, szöveget, fotót és videofelvételt tartalmazó beszámolóját honlapján közzéteszi oly módon, hogy az a honlap nyitó oldaláról legkésőbb a hazaérkezést követő 15. naptól elérhető legyen.

A családi életre való nevelés

Az egyház tanítása szerint a házasság és a család az élet egyik legnagyobb és legszemélyesebb elköteleződése. A család „a legrégibb emberi intézmény és közösség” (FC Előszó), számos mélyreható változáson ment át a történelem során. A társadalom élő sejtje, melyet óvni és védeni kell, mert itt tanulják meg a gyermekek a beilleszkedést egy közösségbe,
a harmonikus együttélést másokkal. Napjainkban a családokat érő negatív hatások súlyos károkat okoznak a fejlődő gyermekek egészséges növekedésében. A helyes családmodell kialakítására nagy szükség van, mert sok gyermek rossz családi környezetben, vagy éppen család nélkül nő fel, ezért nincs arra lehetősége, hogy meglássa a családi élet örömeit és elsajátítsa az ehhez nélkülözhetetlen erényeket.
Mint katolikus intézmény a keresztény család modelljét értéknek és ideálnak tekintjük, és ezt a szemléletet szeretnénk vonzóvá tenni. A gyermekek tapasztalják meg, hogy a közösség, amelyben élnek, olyan, mint egy nagy család. Ebben a családias légkörben érezzék meg Isten szeretetét, alakuljon ki az egészséges önértékelés, egymás elfogadása, és egymás tisztelete
Nagy hangsúlyt helyezünk a szülők szeretetére, tiszteletére, a nagyszülők – általában az idősek – megbecsülésére, a róluk és betegekről való gondoskodásra.
Mindebben kiemelt szerepe van a pedagógus személyének, élő hitének és életformájának. Ezt szolgálják a különböző tantárgyakba, főleg az osztályfőnöki tanmenetbe és témák, beszélgetések, találkozók, látogatások ünnepek alkalmából az Idősek otthonába, megemlékezés az édesanyákról, nagymamákról és apákról, nagypapákról osztálykeretben.
A megvalósítás érdekében vezettük be a Családi Életre Nevelés (továbbiakban CSÉN) órákat. Szeretnénk minél több osztályunkban megvalósítani a programot, mert nagyon nagy szükségét látjuk annak, hogy felkészítsük iskolai szinten is a gyerekeket a boldog felnőtt életre, a boldog családi életre. Nagyon sok a széthullott család, ami miatt a gyerekek kevés jó mintát látnak. Fontos, hogy olyan tulajdonságokat erősítsünk, mint a türelem, tolerancia, mások elfogadása.

Szeretetnyelvek megismerése. Ehhez ad jó támogatást a CSÉN program.

Iskolánk az alábbi célokat tűzte ki:

- A tanuló ismerje meg, és sajátítsa el az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben!
- Igyekezzen felismerni és megfogalmazni az érzéseit, valamint törekedjen arra, hogy kifejezze mások, főleg családtagjai iránti szeretetét!
- Tanulja meg a családi szerepekhez kapcsolódó feladatokat!
- Törekedjen arra, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze, aktívan vegye ki részét a családi munkamegosztásban!
- Erősödjön genetikai nemének megfelelő nemi identitása!
- Legyen képes bemutatni, jellemezni saját családját!

Színvonalas, a kor követelményeinek megfelelő oktatás

Intézményünk az oktatás révén megismerteti a gyermekeket a tudományok eredményeivel, felkészíti őket az egész életen át tartó tanulásra. Az egész életen át tartó tanulás immáron nem csupán az oktatás és képzés egyik aspektusa. Irányító elvvé kell válnia a tanulás teljes folyamatában mind az oktatási feladatok ellátása, mind az oktatásban való részvétel tekintetében. Az iskolánkban elkövetkezendőkben ezt a szemléletet kell a gyakorlatban megvalósítanunk.

Ennek érdekében a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti és számukra olyan korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alapműveltséget nyújt, amely elősegíti világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Ezt a tudást segíti elő a hálózatos tanítás.

Alapvető feladatunk a tanulók egyéni képességeinek, eltérő haladási sebességének megfelelő többszintű (differenciált) oktatási formák biztosítása mind a tanulási nehézséggel küzdő, mind a tehetséges tanulók számára.

Célunk a sikeres továbbtanulás megalapozása. Ehhez fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban a szorgalomnak, a tudásnak, a tanulásnak és a munkának becsülete legyen.

A természettudományok feladata, hogy bemutassák a teremtés szépségét, az ember felelősségét, a természet és a környezet védelmét, a technikai haladás kétarcúságát. Megtanítjuk a tanulókat a megismert tudás felelősségteljes alkalmazására.

A magyar irodalom és történelem ismerete megszeretteti velük a magyar kultúrát, elmélyíti

gyökereiket, felvértezi az idegen hatások minden kritika nélküli befogadása ellen.
Az idegen nyelv oktatása kiemelt jelentőségű intézményünkben. Tanulóink az angol és német nyelv között választhatnak.
Az emberi kultúra – mint az emberi lélek szépségre való törekvésének, önkifejezésének eszköze – fontos intézményünkben. A zene oktatása mellett furulyaoktatás folyik iskolánkban, az énekórákba beépítve. Színvonalas énekkar működik és tanulóink a színjátszás területén is kipróbálhatják magukat.
Az egészséges életmódra nevelésben fontos szerepet kap a rendszeres mozgás. Iskolánkban a testnevelés és az önálló tantárgyként tanított néptánc egymást kiegészítve támogatja a tanulók mozgásfejlődését. A sportköri foglalkozások további mozgáslehetőséget biztosítanak.
Biztosítjuk a tehetséggondozás és a felzárkóztatás egyéni és csoportos formáit.
Tanulóink egyéni képességeiknek megfelelően több szakkör között választhatnak, részt vehetnek levelező versenyeken, tantárgyi versenyeken, pályázatokon.

Közösségformálás

A közösség formálásának számos színtere van minden életkorban (a közös játék, az ünnepek, kirándulások, az együttes tevékenység és a nehézségek).
A közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a tanulókban, hogy közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják. A közösségformálást segíti a CSÉN órák is.
Ideálisnak tekintjük, ha a foglalkozást vezető egyik pedagógus az osztályfőnök. Ő a hétköznapokban is aktívan igyekszik átültetni a CSÉN órákon szerzett tapasztalatokat. Így biztosítható az is, hogy a CSÉN tovább éljen az osztályban. Jó dolog, hogy gyakran tudunk utalni az itt történtekre. A program segít az osztályközösség összecsiszolásában, mert tapasztaltuk, hogy a gyerekek saját maguk alakítanak ki szabályokat, amik mentén érdemes dolgozni, közös élményeket szereznek a játékok során, bizalmi légkör alakul az osztályközösségben. Jobban megismerik önmagukat is, a tanárok is jobban megismerik őket a beszélgetések során, és ez segíti őket a gyerekek jobb „kezelésében”. A gyerekek is örülnek, hogy az őket foglalkoztató kérdések szóba kerülhetnek, a tanáraik kíváncsiak a gondolataikra, a bennük végbemenő folyamatokra. Jó, hogy van rá idő és energia, hogy fontos kérdéseiket feltehessék. Közben legjobb esetben maguk találják meg kérdéseikre a választ.

Iskolánk az alábbi célokat tűzte ki:

- Legyen tiszta fogalma a jóról, a rosszról, a lelkiismeretről, a testről és a lélekről!
- Igyekezzen felismerni és megfogalmazni az érzéseit, valamint törekedjen arra, hogy

kifejezze mások iránti szeretetét!

- Szükség szerint legyen nyitott a segítség nyújtására és elfogadására!
- Ismerje és tartsa be az alapvető higiénés és baleset-megelőzési szabályokat!
- Alakuljon ki benne egy elfogadó, pozitív attitűd saját maga, környezete és a hátrányos helyzetű emberekkel kapcsolatban!
- Tudjon a közösségben együtt dolgozni másokkal, másokért

4.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Elvi alapok és általános feladatok

Intézményünkben nem különül el a nevelés és az oktatás, mert minden tevékenységben a pedagógus egész személyiségével nevel. A nevelés nem csak normák és szabályok közvetítése, hanem személyes példamutatás és jól irányított egyéni, illetve közösségi cselekvések szervezése. Az emberi személyiség kialakulása hosszú folyamat, melynek színtere és eszköze a közösség.

A szeretetparancs hármas egységéből kiindulva – szeretni Istent, szeretni embertársainkat, mint saját magunkat – adódik nevelésünk nagy feladata, hogy neveltjeink az igazi értékeket felismerjék és magukénak vallják.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Az Organikus nevelés által a gyermekek személyiségének minden rétegét, az ismereteiket, a hitüket, az ösztöneiket, a vágyaikat és a fizikumukat egyforma törődésben kell részesíteni. Valóság közeli alkotó embereket nevelünk.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulók vallásos nevelése- hitre nevelés

- A szeretet és összetartozás légkörének kialakítása. A tanulók szilárd és kiegyensúlyozott hitbeli ismeretekhez juttatása a rendszeres és módszeres tanórai hitoktatásban. Segítjük a tanulók korának megfelelően a hit kibontakoztatását, a liturgikus és a szentségi élet gyakorlását, ezáltal az Istennel való mélyebb kapcsolat kialakulását. Fontosnak tartjuk a vallásos ünnepeken való részvételt, és azok méltó megünneplését, megteremtjük a tanítás előtti és utáni imádság alkalmait, előmozdítjuk a vallásos, elsősorban plébániai közösséggel való kapcsolatot.

A tanulók erkölcsi nevelése

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése

- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók esztétikai nevelése

- Az esztétikai nevelés az a nevelési ág, amely alkalmassá teszi a gyermeket arra, hogy felfedezze, megőrizze és megalkossa a szépet a természetben, társadalomban és a művészetekben. A szabatos fogalmazásra, a szépírásra, az igényes és gondos munkára neveljük növendékeinket. Öltözetük gondozására, megbecsülésére és védelmére neveljük a tanulókat. Megtanítjuk nekik az öltözködés, a jó megjelenés, ápoltság fontosságát, ízléses és egyszerű formáit.

A tanulók családi életre nevelése

- Célja, hogy a gyermekekben megalapozza a harmonikus és boldogabb családi élet utáni vágyat és megmutassa, hogy családban (közösségben) élni jó. Ezt a CSÉN órákon a szemléletformálással, a személyiség fejlesztéssel és közösségépítéssel alapozzuk meg. Korosztályoktól függően nagyon sok témát érint az önismeret, önértékeléstől kezdve az érzelmi intelligencia fejlesztésén át a kiskamaszkori felvilágosításig, a konfliktuskezeléstől a tanulásmódszertanig.
- Megkezdjük a felelősséggel vállalt párkapcsolatra való felkészítést. A családi élet felelős magatartást, áldozatkészséget igényel. Megmutatjuk tanulóinknak azokat az értékeket, amelyeket a több gyermeket nevelő családok képviselnek. Fontos feladat a családi egybetartozás ápolása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

- Az érzelem a gyermekek minden cselekedetének elengedhetetlen része. Az érzelmi hálóhoz kell eljutnia a pedagógusnak, ha a teljes személyiséget akarjuk formálni hosszú távon. Az érzelmi intelligencia (EQ) az érzelem összetett készségegyüttese, melyet megélt mintával, tapasztalattal, vagy élményeken keresztül, valamint alkotó tevékenységek által lehet fejleszteni.

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása a feladatunk.

A tanulók akarati nevelése

- Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók hazaszeretetre nevelése

- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi

tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók állampolgári nevelése

- Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése

- Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kinevelése. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása (az egészséges táplálkozás szabályainak ismertetése: óvjuk őket a káros szenvedélyek veszélyétől: alkohol, drog, dohányzás, játékautomaták, tv, videó stb.) alapvető ismereteket adunk a betegségek megelőzéséről és gyógyításáról, az elsősegélynyújtásról: oktatjuk a baleset-megelőzés és tűzvédelem szabályait: tanítjuk és gyakoroltatjuk a testápolás és a tisztálkodás szükséges, egészséges módjait.

A tanulók környezeti nevelése

- A tanulók megtanítása a környezettel való tudatos együttélésre, a környezetbarát életvitelre. A környezetkultúra kialakítása, a környezet okos és mértéktartó igénybevétele, a védelem és fejlesztés egysége.

A tanulók gondolkodását és cselekedeteiket *„A Földet nem őseinktől kölcsönöztük!”* - híressé vált mondás szelleme hassa át.

Életkor szerinti feladatok

Az 1-4. évfolyam

- A motiváltság fejlesztése: megismerési vágy, alkotásvágy, teljesítmény vágy, kíváncsiság, játékszeretet, érdeklődés, felfedezési vágy.
- Képességek fejlesztése: felismerés, összevonás, összehasonlítás, sorképzés, kiemelés, megismerési képesség, megfigyelési képesség, írás és értő olvasás, beszéd és beszédértés, tanulási képesség, tapasztalás.
- Egészséges életvitel.
- Befogadó képesség, önkifejezési, önellátási képesség.
- Szociális érzékenység kialakítása: csoportba tartozás, egymás tulajdonának

tiszteletben tartása, barátság.

- Segítés, együttműködés, verseny, siker- és kudarcfeldolgozás, alkalmazkodás.

Az 5-8. évfolyam

Az első 4 évfolyamon megkezdett személyiségfejlesztő tevékenység továbbfejlesztése és kiterjesztése az életkori sajátosságoknak megfelelően:

- A motiváltság fejlesztése: kötelességtudat, felkészülés a továbbtanulásra.
- A képességek fejlesztése: elemzés, elvonatkoztatás, problémamegoldó gondolkodás, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, érvelés, asszociálás.
- A kreativitás, önkifejezés fejlesztése, befogadó magatartás kialakítása (műelemzés, műértelmezés).
- A reális énkép, önértékelés (emberismeret, önbizalom, önbecsülés, pályaválasztás), öntevékenységi vágy, önállósulási vágy felkeltése és helyes megélése. Előítéletek legyőzése, empátia, tolerancia kialakítása, konfliktus-kezelés, vitakészség (érvelés-meggyőzés) formálása.
- Az egészséges életvitel fontosságának felismerése.
- Az utolsó 2 évfolyamon a gyerekek biológiai érése meghatározó: ahogy változik külső megjelenésük, új szerepeket integrálnak, kialakul identitásuk. Törekszünk mozgásigényük kielégítésére különböző sportolási lehetőségekkel, kerékpár túrákkal, gyalogtúrákkal.

4.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Oktatási intézményünknek a klasszikus tudományos területeken felhalmozódott tudáson kívül át kell adni a felnövekvő generációknak a hétköznapi életre és magatartásra vonatkozó alapvető ismereteket is.

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;

Az egészséges életmódra nevelés résztvevői:

- az intézmény pedagógusai

- az iskolaorvos és védőnő
- az intézmény tanulói
- a szülők

Az intézmény egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a gyermekek, a tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal, egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- a tanulók ismerjék meg és gyakorolják az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedési formákat;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét; az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram
- fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- a stressz- és feszültségoldás metódusai
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
    - a táplálkozás,
    - az alkohol- és kábítószer fogyasztás,
    - a dohányzás,
    - a családi és kortárs kapcsolatok,
    - a környezet védelme,
    - az aktív életmód,
    - a sport,
    - a személyes higiénia,
    - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola több szereplőjének a feladatai

- az iskola minden pedagógusának
- az iskola minden dolgozójának
- az iskola tanulóinak egészségügyi ellátását biztosító iskolaorvosnak és védőnőnek
- a nevelés ezen területébe bevonjuk közvetlenül a szülőket is, hisz a tanuló által szerzett ismeretek az otthoni gyakorlással és felügyelettel rögződnek, szokássá, életformává

alakulnak.

Igénybe vesszük a:

- Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítők szakmai segítségét
- ÁNTSZ egészségfejlesztési szakembereinek segítségét
- a rendvédelmi szervek segítségét
- a CSÉN munkacsoport segítségét
  - Kiskamasz
  - káros szenvedélyek
  - szerelem előadás

Kollégákat küldünk a témában továbbképzésre (pl. Drogprevenció)

Az egészségnevelés színtere:

- minden tanóra
- a tanórán kívüli foglalkozások
- különleges események, rendezvények
- az iskolaorvos és védőnő által szervezett, tervezett egészségügyi ellátás

Az iskola egészségnevelést szolgáló tevékenységformák:

- iskolánk megszervezi a tanulók mindennapi testnevelését. Ennek formái:
- a testnevelési órák (a helyi tanterv szerint)
- az iskolai sportkör foglalkozásai
- tömegsport foglalkozások
- úszásoktatás
- néptánc oktatás
- Az osztályfőnöki órák tematikájában jelen vannak a következő témák:
- a dohányzás káros hatásai
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás káros hatásai
- az egészséges táplálkozás fontossága
- az egészséges életmód
- az aktív életmód: „Ép testben ép lélek”!
- a személyes higiénia fontossága és annak gyakorlási módjai
- a szexuális fejlődés

Minden osztályfőnök felelősséggel megfigyeli a tanulók étkezési szokásait, amelyet megbeszél a szülőkkel is.

Minden osztályteremben biztosítjuk, hogy a tanulók rendelkezzenek ivóvízzel. Az osztályfőnökök, minden pedagógus figyelemmel kíséri a tanulók folyadékbevitelét, különösen a nagyon meleg napokon.

Nagyon nagy figyelmet fordítanak a pedagógusok az evés előtti tisztálkodásra.

A környezetismeret, természetismeret, biológia, valamint technika és életvitel tantárgyak tanóráin feldolgozott ismeretek.

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:

- külső előadók meghívása főleg a következő témákban:

- a kábítószerek kártékony hatása a testi és lelki egészségre
- a dohányzás káros következményei
- az alkoholizmus
- a TV- és számítógép függőség
- Ezekre az előadásokra meghívjuk a szülőket is.
- filmek megtekintése és megbeszélése a fenti témákban
- félévenként osztálykirándulás szervezése
- osztályonként egy-egy gyalogtúra megszervezése a környéken – minden tavasszal
- minden félévben a felsős osztályoknak egy-egy kerékpártúra szervezése a környéken
- minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az V-VIII. évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan

Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele

- félévente egy alkalommal a 6., 7., 8. osztályokban egy-egy osztályfőnöki óra megtartása külön a lányoknak, külön a fiúknak a szexuális fejlődés témájában
- félévente egy-egy osztályfőnöki óra megtartása minden osztályban személyes higiénia témájában
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megrendezése

- A szociálhigiénés nevelés

Célok:

- Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása.
- A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása
- Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása.
- Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása.
- A biztonságos életvezetés elsajátítása Feladatok:
- komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.
- Annak tudatosítása a tanulókban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének.
- A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulókban az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része.
- A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.
- Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása.

Az egészségnevelés várható eredményei:

- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben, személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.

- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

Komplex intézményi mozgásprogram

- Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
- A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
- Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
- Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
- Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
- A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
- A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
- Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönfélébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
- A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.
- A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az ***elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása*** tanítási órákon belül az osztályfőnöki, környezetismeret, természetismeret, biológia órákon valósul meg. A megtartott foglalkozások az osztálynaplóban a haladási napló részen kerülnek regisztrálásra.

Az elsősegély fogalma: azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodás miatt a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- A gyermekek életkoruknak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismerettel rendelkezzenek.
- Megismertetni a tanulókkal a fontos telefonszámokat, melyeken segítséget tudnak hívni szükség esetén.
- Az élet megmentése, baleset megelőzés tanítása.
- Megakadályozni a további egészségkárosodást.
- Elősegíteni a gyógyulást.
- Felmérni a helyzetet, gyorsan és biztonságosan, majd ezután megfelelő segítséget kérni.
- Amennyire lehet, megállapítani a sérülés vagy betegség természetét, amelyben a balesetes szenved.
- Azonnal elvégezni - a fontossági sorrend betartásával - a helyes és halaszthatatlan beavatkozásokat.
- Intézkedni (ha szükséges), hogy a sérültet elszállítsák kórházba, orvosi rendelőbe vagy haza.
- A sérülttel maradni, amíg átadhatja őt a megfelelő személynek.
- Feljegyzést készíteni a beavatkozásról a mentők részére a sérült állapotának változásáról, az elvégzett beavatkozásról.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

a) Az iskola igényli az iskolaorvos és védőnő segítségét a 6., 7. és a 8. osztályokban, hogy az osztályfőnöki órák keretében szakszerű elsősegély-nyújtás előadásokat tartsanak a tanulóknak korosztályuknak megfelelő szinten

b) A tanórákon történő elsajátítás:

- A tanulók korszerű ismeretekkel és azok alkalmazásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek testi és lelki egészségük védelme érdekében. Segítse a tanulót a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- A biztonságos és fegyelmezett gyalogos közlekedési ismeretek alapjainak kialakítása. Figyelem és elővigyázatosság; a közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. A közlekedési balesetek okainak azonosítása, a megelőzés, az elhárítás, a segítségnyújtás lehetőségeinek

megismerése és gyakorlása.

- A közlekedési veszélyforrások tudatosítása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Közlekedési eszközök, környezet- és egészségtudatos közlekedés megismertetése.
- Közlekedési környezetünk veszélyforrásai: figyelmetlenségből, szabályok be nem tartásából fakadó balesetveszély.
- Kerékpározási alapismeretek. Közlekedés lakó-pihenőövezetben, kerékpárúton. A kerékpárút közlekedési jelzései. Jelzőtáblatípusok – elsőbbséget jelző táblák, veszélyt jelző és tilalmi táblák. Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken
- Közlekedési helyzetek, veszélyek, balesetek elemzése, megelőzése.
- Közlekedésbiztonsági ismeretek. A féktávolság. Az érzékelési- és útviszonyok forgalombefolyásoló szerepe. A biztonságos kerékpáros közlekedéshez szükséges gyakorlati készségek fejlesztése az alapvető szituációkat modellező gyakorlati pályán.
- A kerékpár karbantartása.
- Tennivalók közlekedési baleset esetén. Az elsősegélynyújtás feltételrendszere, helyzetfelmérés, biztosítás és segélyhívás.
- Figyelem és elővigyázatosság; a tervezett és az aktuálisan végzett tevékenységgel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása, törekvés a biztonságra. Balesetvédelmi rendszabályok ismerete. Segítségkérés baleset esetén.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosítása, és az egészséges veszélyérzet kialakítása. Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használat

Egészség és betegség fogalma. Betegségek tünetei. Betegségek elleni védekezés módjai. Betegápolás (egyszerű gondozási műveletek).

- Segélyhívószámok (mentők, tűzoltók, rendőrség) megtanítása. A telefonos segélyhívás szabályainak elsajátíttatása.
- Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.
- Otthoni balesetek megelőzése. A háztartásban használt eszközök szerepe, használati jellemzői, kezelésük biztonsági szabályai. A balesetveszélyes konyhai kézi eszközök, kézi gépek, és a használatukkal járó balesetveszélyek azonosítása.
- Az ételkészítés során használt tüzelő-, melegítő-, főző-, sütő- stb. berendezésekhez, a forró vízhez, forró anyagokhoz, eszközökhöz kapcsolódó baleseti veszélyek azonosítása és ezek elhárításának gyakorlása.
- A konyhai eszközökhöz kapcsolódó élelmiszer-higiéniai szabályok megismerése, alkalmazása.

- Baleset-megelőzés. Kéziszerszámok biztonságos alkalmazása, tárolása, veszélyforrások felismerése tárgykészítés közben, segítségnyújtás.
- Eszközök rendeltetés szerinti, szakszerű használata. Megfelelő (biztonságos és esztétikus) munkakörnyezet
- Mechanikus jellegű baleseti veszélyek.
- Kéziszerszámok, eszközök biztonságos használata.
- Elektromos eszközök érintésvédelme.
- Munkavédelmi eszközök, felszerelések.
- Építési és mechanikus állagmegóvó, javító, takarító munkák során használt eszközök, felszerelések használatának szabályai.
- Balesetveszélyes munkaműveletek, mozzanatok, munkavédelmi eszköz szükségességének felismerése.

4.4. Az intézmény környezeti nevelési programja

Környezeti nevelés alapelve, célja, területei

Alapelve a teremtett világnak, mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése.

„Mindannyian osztozunk az emberségben, ennek következménye, hogy közös a felelősségünk egy élhetőbb világ létrehozásában. Mindannyian kötődünk életünk forrásához és céljához, az Örökkévalóhoz. Ránk van bízva, hogy felelős lakói, gondozói legyünk a Földnek.”[10]

Kiemelt stratégiai céljaink

A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban van.

A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Tanítványaink alakuló értéktudatának, együttműködési képességének, életviteli szokásainak, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása.

Nekünk, kereszténynek feladata, hogy védelmezzük a teremtett világot. Az ember a teremtés csúcsa, de ez kötelezettséggel jár, gondoznunk kell a teremtést és be kell teljesítenünk. Felelősek vagyunk Istennek. Az ember partnere, munkatársa az Úrnak, együtt kell vele működnünk a teremtésben. Ferenc pápa felhívja a figyelmünket arra, hogy nem saját tulajdonunk a teremtett világ. Tevékenyen részt kell vennünk a teremtett világ megőrzéséért. A Föld őre az ember.

Területei

- Az alábbi területek szolgálják környezeti nevelésünk megvalósítását:
- Környezetkultúra: a mikrokörnyezet (óvoda, iskola, tanterem, iskolaudvar) kialakítása

[10] https://www.magyarkurir.hu/hirek/kozos-gondolkodas-jovonkrol-konferenciat-rendeztek-az-ember-es-kornyezete-egysegerol/

- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, energia-takarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.
- Tanítási órán kívülikörnyezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.

A környezeti nevelés színterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

- Példamutató iskolai környezet
- Tantermek, folyosók, udvar kialakítása – virággal, fákkal, fűvel
- Anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés
- Tantárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés és az eltérő tanítási foglalkozásokon (kirándulások, múzeumi, állatkerti órák)
- Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidő szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások
- Projektnapok iskolán kívüli helyszínei

Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat:

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz, illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesedhet ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Szakkörök,
- Táborok
- Előadások
- Kiállítások
- Természetjáró túrák
- Föld napja
- Fenntarthatósági témahét
- Madarak és fák napja

- A környezetvédelem jeles napjai
- Látogatások: múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba
- DÖK-nap

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- a tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése;
- a tanulókban a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel, mint:
- a környezet fogalmával,
- természeti és társadalmi környezet fogalmával,
- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának feladata:

Ebbe a tevékenységbe bevonjuk a családot, a szülőket is. Ezáltal biztosítjuk, hogy a megszerzett ismeretek, készségek rögzüljenek és beintegrálódjanak tanulóink mindennapjaiba.

Az iskolai környezeti nevelést szolgáló tevékenységformák az egyes tanórákon valósulnak meg.
Az osztályfőnöki órák tematikájában jelen vannak a következő témák:

- Ismerjük meg Pécel, Isaszeg természeti értékeit
- A környezetszennyezés és következményei
- Klímaváltozás bolygónkon
- Elég-e a Föld ivóvíz készlete az emberiségnek.

A környezeti nevelést szolgáló tanórákon kívüli foglalkozások:

- környezetvédelmi szakkör működtetése, melynek fő célja a Rákos-patak s a

környező erdők természeti értékeinek felfedezése és ezek megvédése

- lehetőség szerint osztályonként, tanévenként gyalogtúra szervezése Pécel környékének megismerése céljából – vagyis lakóhelyünk környezeti értékeinek felfedezése
- kerékpártúra szervezése júniusban
- látogatás a Fővárosi Állat- és Növénykertben, valamint a budapesti Mezőgazdasági Múzeumban
- minden tanévben megszervezzük a Föld napját, a Madarak és a Fák napját Ez alkalommal szervezünk:
- állat- és növénykiállítást
- játékos vetélkedőt a környezetvédelemmel kapcsolatban
- környezetvédelemmel kapcsolatos filmvetítést
- rajzpályázatot, majd rajzkiállítást
- minden tanévben folyamatosan megszervezzük a szárazelem-gyűjtést
- tanévenként kétszer papírgyűjtést szervezünk
- iskolánk tanulói gondozzák iskolánkban létező 90 cserép virágot
- gondozzák iskolánk előkertjét, az iskolaudvart és sportpályát körülvevő zöld területet
- iskolánk tanulói részt vesznek városunk által (vagy más iskolák által) szervezett környezetvédelmi rendezvényeken.

Föld napja alkalmából szervezett várostisztítási akcióban rajz- és fotópályázatokon városi vetélkedőkön

Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában

A kirándulások, erdei iskolák időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1.Környezettudatos magatartás	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten	Zaj- és levegőszennyezés mérése az iskola településén	A káros környezeti hatások tudatosítása.
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, használnak ismertetése	Papírgyűjtés szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola településén	Környezetbarát anyagok megismerése
3. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítás, környezeti problémák felismerése. Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészség-megőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontossága	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	Közvetlen környezet problémáinak felismerése. Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.
4.Környezettudatos értékrend, „ökológiai1 morál” kialakítása	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvéshez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása. Erdei iskola, osztálykirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

„A világra a Teremtő Isten szemeivel tekintsünk, mert a Föld védelemre szoruló környezet és megművelendő kert. Az emberek kapcsolatát a természettel ne a pénzsóvárság, a manipuláció, a visszaélés vezesse, hanem őrizze meg az isteni harmóniát a teremtmény és a teremtett világ között a tisztelet és a gondoskodás logikája szerint, hogy testvérei és a jövőbeli nemzedékek szolgálatába állítsa.”[11]

[11] https://www.magyarkurir.hu/hirek/ferenc-papa-kornyezet-vedelmere-hivott-fold-napjan

Az iskola belső környezete

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, kívül és az irodákban egyaránt. Szelektív hulladék- és elemgyűjtők alkalmazása.

4.5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Elvi alapok

Az ember természeténél fogva közösségi lény, Isten közösségként hívta meg az emberiséget az üdvösségre.

- A közösségi nevelés alapja a kinyilatkoztatásban és a szívbe írt törvényben gyökerező keresztény értékrend. Ezért egyik legfontosabb pedagógiai feladatunk a közösségben ezeknek az értékeknek a képviselete, illetve kialakítása, hogy ezáltal a közösség támogathassa tagjait az értékek életté váltásában.
- Olyan légkört kell teremteni, amely segíti a növendékeket önmaguk és mások elfogadásában, keresztény elkötelezettségük formálásában, ugyanakkor lehetővé teszi a közösség minden tagja számára, hogy szabadon dönthessen Isten mellett (Szent Ágoston nyomán).
- A közösségeinkben lehetőségeinkhez mérten fel kell vállalni és segíteni azokat, akik élik és vállalják hitüket, és azokat is, akik még távolabb vannak.
- Fontos feladatunk kialakítani a gyermekekben egyfajta szociális érzékenységet, illetve az erre való természetes igényt, mert később a társadalomba kilépve már önállóan kell felvállalniuk ezeket a feladatokat (szegények segítése).
- A közös segítő tevékenység által nem csak a közösség épül, de annak minden tagja elindul a teljes emberré válás útján. Kialakul benne a nyitottság a másik ember gondjaira, ugyanakkor értékeire is.
- Az egymás elfogadására, toleranciára való nevelés a közösségen belüli különbségeket és konfliktusokat csökkenti.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az organikus gondolkodás leegyszerűsítve azt feltételezi, hogy merünk összefüggésekben, eleven egészben gondolkodni az emberről, családról, nevelésről, közösségről.

Az egész többféle formájában jelenik meg a minket körülvevő világban. Beszélünk objektív és szubjektív egészről, az objektív egészen belül pedig ismerjük, az összeadódó, a mechanikus és az organikus egész fogalmát. Iskolánk oktatási –nevelési rendszerében a cél, az organikus egész megjelenése minden folyamatban, rész-egységében.

Az organikus közösség kialakulása az organikus élet megjelenését mutatja egy adott iskolai csoportban. Míg a mai társadalomban jellemzően kialakuló mechanikus kapcsolatok nyomán külső cél által programozott, gépies, kissé merev, szabályvezérelt, egymással csak funkcionalizmus szintjén összekapcsolódó elemekből álló csoportok jönnek létre, addig egy jól működő organikus közösségben a részek összessége élő, valós emberi kapcsolatokon alapuló csoportosulás jön létre.

Az organikus közösség az organikus gondolkodás gyümölcse, melynek nyomán jellemzően egy új minőség jön létre, tagjai más személyekkel, sérülés nélkül, nem helyettesíthetők. A közösség összekapcsolódása nyomán egy „MI" áll elő, mely növekszik, folyton fejlődik, krízíseken megy keresztül, melynek következtében összetartó ereje növekszik. Egy ilyen közösség létrejöttéhez tudatos pedagógiai hozzáállással is hozzájárulhatunk.

Az IQ mellett az EQ fejlesztése fontos momentum a folyamatban. Az érzelmi hálón keresztül való megszólítás, megszólíthatóság, a beszélgetéseken, drámapedagógiai alkalmakon megfogalmazott, átélt érzékenyítések segítenek, hogy az egyén tudjon együtt növekedni a közösséggel. Ennek színterei az esetleges szakkörökön, plusz foglalkozásokon túl a mindennapi tanítási órák időtartama is. (sőt elsősorban azok) eszközök: példamutatás, példaértékű életutak felragyogtatása, felfedeztetni a közös munka örömét, 9-10. éves kortól szolgálatba állítás. Szerepek tisztázása, kijelölése, majd azok felcserélése a kooperatív technikával tartott órákon. Bizalom-önbizalom kialakítása.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

a) A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

b) A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításában a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

c) Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

d) A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

e) A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

4.6. Az egyéb foglalkozások feladatai

A katolikus iskolában kitüntetett helyet foglal el a hit ébresztése, a diákok személyes Isten-kapcsolatra vezetése. Itt ismerhetik és szerethetik meg az élő Isten üzenetét, a Bibliát. *A hitoktató feladata, hogy a hitre neveljen, ne a hitről tanítson.* Feladata a konkrét, aktuális lelki programok szervezése, összefogása. Gondot fordítunk diákjaink, tanáraink tartalmas lelkigyakorlatainak megszervezésére, biztosítva a folyamatos lelki gyarapodást.

Az ünneplés módjai

Az osztályfőnöki órákon megemlékezünk az egyházi ünnepekről, ezenkívül

- ünnepség a templomban
- iskolai ünnepély,
- megemlékezés (tanítási órán, osztályfőnöki órán, iskolai szünetben),
- hangverseny,
- színdarab (színházlátogatás, majd a színdarab közös megbeszélése),
- közösen megtekintett film vitája,
- találkozás neves személyiségekkel,
- vetélkedők: szellemi, sport,
- közös diákmise a templomban,
- vasárnapi diákmise a templomban.

A tanév jeles napjai, eseményei:

- VENI SANCTE
- rekollekciós napok
- gyónási alkalmak
- az iskola névadójának ünnepe – „Szent Erzsébet hét”
- karácsonyi vásár

- farsang
- Föld napja
- Anyák napja
- Szülők napja
- Gyermeknap
- Ballagás
- TE DEUM

Egyházi ünnepeink

- VENI SANCTE (időpontja változó)
  - közös tanévnyitó szentmise a templomban
  - tanévnyitó ünnepség - templomban
- Mária neve napja (szeptember 12.),
  - megemlékezés – hittan órán, osztályfőnöki órán és a reggeli ima alkalmával, megjelenítése a hirdetőkön.
- Szent Gellért ünnepe (szeptember 24.)
  - a katolikus iskolák napja: megemlékezés hittan órákon, osztályfőnöki órákon, megjelenítése a hirdetőkön,
- Őrzőangyalok napja (október 2.)
  - megemlékezés - hittanórákon
- Magyarok Nagyasszonya ünnepe (október 8.)
  - templom búcsú, közös szentmise
  - részt veszünk az egyházközség közös programjain
- Mindenszentek ünnepe (november 1.)
  - megemlékezés hittan órákon, osztályfőnöki órákon, gyertyagyújtás, szeretett halottainkra emlékezés, temető látogatás
- Szent Imre ünnepe (november 5.)
  - megemlékezés hittan órákon, osztályfőnöki órákon, életének megjelenítése a hirdetőkön
- Isaszegen Szent Márton ünnep (november 11.)
- Pécelen Árpád házi Szent Erzsébet - névadónk napja (november 19) – Szent Erzsébet hét
  - Szent Erzsébet kilenced
  - Szent Erzsébet ünnepség a templomban: közös szentmise
    - az új tanulók fogadalom tétele
  - hangverseny
  - kiállítás
  - vers és prózamondó verseny
  - irodalom, történelem, hittan és rajz pályázatok értékelése
  - vetélkedő - Szent Erzsébet életéből (vagy más témákból)
  - Erzsébet bál: szülőknek
    - tanulóknak

- Szent Miklós napja (december 6.)
    - megemlékezés osztályonként
        - az alsósoknak jön a Mikulás (közös ünnepség)
- Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása (december 8.)
- Advent (december)
    - adventi koszorúk készítése
    - adventi gyertyagyújtások
    - jó cselekedetek gyűjtése
- Adventi rekollekció
    - közös szentmisével kezdődik
- Karácsony (utolsó tanítási napon a téli szünet előtt)
    - közös szentmise a templomban
    - pásztorjáték - a templomban
    - pásztorjáték a Jézus Szíve Szociális Otthonban
    - osztályközösségek karácsonya (az alsó tagozaton a szülőkkel együtt) az iskolában
- Vízkereszt ünnepe (január 6.)
    - közös szentmise a templomban
    - megemlékezés hittan órákon
- Árpád házi Szent Margit ünnepe (január 18.)
    - megemlékezés a hittan órákon, életének megjelenítése a hirdetőkön
- Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe (február 2)
    - megemlékezés hittan órákon
- Hamvazószerda
    - közös szentmise a templomban és hamvazkodás
- Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe (március 25.)
    - megemlékezés
- Nagyböjt
    - minden csütörtökön keresztút az iskolában
    - a tanulók rekollekciója
    - a tanárok rekollekciója
- Húsvét (tanítási szünet)
- Elsőáldozás (május)
    - közös szentmise
- Pünkösd - tanítási szünet
- Úrnapja (június)
    - közös szentmise
    - helyi hagyományok ápolása
- TE DEUM
    - közös tanévzáró szentmise
- Szent István napja (augusztus 20.)

- Iskolai ünnepséget szervezünk, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor:
- 1956. október 23-a

- 1849. október 6-a
- 1848. március 15-e
- 1920. június 4. - Trianoni emléknap - Nemzeti összetartozás Napja, évfordulóján.

Ötévenként az iskola tevékenységét, munkáját összefoglaló évkönyv kerül kiadásra.

A nagyobb ünnepek esetében – a lehetőségek szerint – közös műsorokat szervezünk az isaszegi telephellyel és az óvodával.

Hagyományőrző tevékenységek

A tanév jeles napjai évről-évre visszatérnek az iskola életébe. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki.
Ezek kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatuk kialakításában jelentős szerepet játszanak:

- megtanítanak az ünnep életükben betöltött szerepére, az ünneplés módjaira,
- megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát,
- stabilitást adnak.

A napközi, tanulószoba

Napközis tevékenység

A napközi feladata a szabadidő hasznos eltöltése, a tanítási órákra való felkészülés. A napközi sajátos munka rendjével, tevékenységével a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztését szolgálja, ezért hangsúlyt helyezünk a foglalkozások tartalmára, élményszerűségére. A napközi különféle tevékenységi formákkal az oktatást és nevelést egységes folyamattá integrálják. A tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve, a tanulási képességekhez igazított tanórákra való felkészülés – az úgynevezett önálló tanulás –, a speciális érdeklődéssel kapcsolatos tevékenységek, szakkörök, a felzárkóztató foglalkozások és a kikapcsolódást, pihenést szolgáló szabadidős programok.

A napköziben végzett munka komplexitása megkívánja a pedagógusok összehangolt munkakapcsolatát, közöttük az információáramlás folytonosságát.

A napközis tevékenység legfontosabb jellemzői:

- a tanítási idő utáni regenerálódás szellemi és fizikai felfrissülés biztosítása
- az önfeledt egyéni és csoportos játékok feltételeinek mindennapi megteremtése,
- a gyerekek egymáshoz való fokozott alkalmazkodásának segítése,
- a közösségi szokások betartására, az azokhoz való alkalmazkodásra nevelés,
- az önállóságra való törekvés támogatása a tanulásban, a feladatok végzésében,
- a klubfoglalkozások keretében az érdeklődés és többlet ismeretszerzési igény kielégítése, tehetséggondozás,
- kulturált étkezési szokások kialakítása és betartása,

- Iskolánkban alsó tagozaton évfolyamonként két-két napközis csoport működik.

Tanulószoba:

A felső tagozaton az igények alapján tanulószoba működik. A rendszeres napi három óra foglalkozás célja a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek felzárkóztatása, korrepetálása, de ez eszköze a tehetséggondozásnak is.

Tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthonos csoport üzemel (1-8. évfolyamok), ha ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik.

Iskolai sportkör:

Az iskolai sportkör tagja az iskola legtöbb tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök:

A kötelező órákon kívüli képzés fontos helyet foglal el az iskolában. Átgondolt rendszerének alapelvei a következők:

- tanórai ismeretek kitágításával fontos szerepet lát el,
- az ismeretbővítés mellett tehetséggondozó szerepe hangsúlyozott.

Feladata:

- önművelésre, önálló kutatómunkára nevelés

Céljuk:

- a szakkör jellegétől függően más és más ismeretbővítés mellett közösségformáló szerepet is betöltenek.

A szakkörvezető irányító szerepe a tagság életkori sajátosságának megfelelően alakul. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. A szakkörök minimum 6 fővel indulnak A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkörök a tanév elején jóváhagyott munkaterv alapján működnek.

Szakköreink egy része tantárgyakhoz kapcsolódik, a tananyaghoz képest az érdeklődő tanulóknak többlet ismeretet nyújt, fejleszti gondolkodásukat és problémamegoldó képességüket. (pl. idegen nyelvek, informatika, zene)

A szakköreink másik része segíti a helyes életmód kialakítását, a kultúra és a hagyományok ápolására, művelésére ad lehetőséget.

Céljuk tehát más és más, de minden esetben a tanulókkal való közvetlenebb kapcsolat kialakulását is segítik.

A szakkörre a jelentkezés önkéntes, de jelentkezés után egy tanévre a részvétel kötelező. A tanulók munkáját a szakkörön belül szövegesen értékeljük félévkor és év végén.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle tantárgyi versenyek, levelező versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különböző versenyekre a szaktanárok végzik.

Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesítése, a nevelő munka elősegítése céljából az osztályok számára évente két alkalommal (1 nap ősszel, 1 nap tavasszal) tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

A diák-önkormányzati munka

A diákönkormányzat célja:

Olyan ifjúsági szervezet létrehozása, melyben a tagok és rajtuk keresztül az iskola diákjai, örömmel és aktívan vállalnak feladatokat; saját, kreatív ötleteikkel állnak elő, a megvalósításban is tevékenyen vesznek részt és ezáltal személyiségüket és környezetüket fejlesztik.

Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8 osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja.

A diákönkormányzatot, segítő pedagógust a diákok javaslata alapján az igazgató bízza meg. A diákönkormányzat munkájának rendezvényeinek segítése minden pedagógus fontos feladata.

A diákönkormányzat feladata:

- Az együttműködés ösztönzése, gyakorlati tapasztalatok megosztása.
- A résztvevők számára közös célok és irányelvek felállítása.
- Az iskola diákságának szabadidős programok tervezése, szervezése, lebonyolítása és megvalósításának értékelése.
- Az osztályközösségek, az oktatási törvényben a „tanulók közösségeire” vonatkozó döntési, véleményezési és javaslattevő jogokat gyakorol.
- A diákönkormányzat feladata a problémák megfogalmazása és megoldási javaslatok összegyűjtése.
- A diákönkormányzat érdekeit a nevelőtestületben a diákönkormányzatot segítő

pedagógus képviseli.

- egy tanítás nélküli munkanap programjának megszervezése

A szabadidős tevékenység

Az egész napjukat iskolában töltő gyermekek számára az egész napos foglalkozás különböző szervezeti kereteiben gondoskodnunk kell arról, hogy a napi tanulás mellett módjuk nyíljék pihenésre, regenerálódásra. Intellektuális képességeik mellett, arányosan fejleszthessék egyéb képességeiket, kreativitásukat.

Választható tevékenységek révén biztosítjuk gyermekeink sokoldalú fejlődését, mivel a szabadidő töltési szokások döntően ebben a korban alakulnak ki. Ahhoz, hogy a szabadidő tartartalmas eltöltésére készítsük fel őket, sokfajta szabadidős tevékenységet kínálunk számukra, figyelembe vesszük a gyerekek életkorát, érdeklődését, nemenkénti különbségét.

Arra törekszünk, hogy a szabadidős foglalkozások sokféle képességet fejlesszenek, lehetőséget adva arra, hogy a gyermekek minél többfajta foglalatosságot próbáljanak ki, s a választott tevékenységben elmélyülve megtalálják kikapcsolódásukat.

Alapvetően fontosnak tartjuk, hogy a tanórákon tanultakkal összhangban legyen a délutáni elfoglaltság. Fontos, hogy további művelődésre, önművelésre adjanak alkalmat, lehetőséget a délutáni foglalkozások.

Figyelemmel kísérjük az egyes gyermekek választását, a tevékenységekben való aktivitásuk jellegét. Segítünk és bevonjuk a szabadidős tevékenységekbe a visszahúzódó, peremhelyzetű gyerekeket.

Elvünk, hogy a nevelői irányítás közvetett módon valósuljon meg, hogy a gyermekek szabadidejükben valóban szabadnak érezzék magukat.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére a nevelőtestület a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva a következő szabadidős programokat szervezi:

- színház, koncert, opera, mozi látogatások, múzeumlátogatások, klubdélutánok, osztályműsorok, táncos rendezvények, sítábor, nyári táborok stb.
- Ugyanakkor minden tanévben a 8. osztályos tanulók meglátogatják a Széchenyi Könyvtárat és a Terror Háza Múzeumot
- Minden télen sítábort szervezünk, nyáron pedig két tanulócsoportot táboroztatunk.
- Minden tanév végén – a nyári szünet első hetében – helyi olvasó- és kézműves tábort szervezünk.

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.7. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus feladatai és hatásköre

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

Nevelői tevékenysége és életvitele

- munkáját, a keresztény szellemiség által elfogadott erkölcsi-etikai normáknak megfelelően végzi, mindennapi nevelői munkája megfelel a Katolikus Egyház szemléletének,
- kollégáiról, munkatársairól a tanulók előtt tisztelettel és megbecsüléssel beszél
- családközpontú szemléletet képvisel, azt kifejezésre juttatja munkájában és szavaiban,
- együtt halad az úton a nevelőközösséggel, osztályával, tanítványaival felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat, az iskolával és munkájával kapcsolatos szolgálati titkot megőrzi
- szükség esetén támogatással, korrepetálással segíti a lemaradó diákokat
- saját tanítványait, az általa tanított tantárgyból magántanítványként, sem az iskolában sem azon kívül nem tanítja
- követi a katolikusok által elismert nevelési folyamat személyes nyitottságon, pozitív gondolkodáson alapuló nevelési módszereit,
- részt vállal a közösségi környezet kialakításában, a bizalomra építő kapcsolatok, a családias és otthonos légkör megteremtésében, a diákcsoportoknak az iskola életébe történő bevonásában
- közreműködik a katolikus iskola céljainak megvalósításában, hogy az iskola a maga sajátos eszközeivel és lehetőségeivel hozzájáruljon a kultúra, a gazdaság és a társadalom keresztény értékek szerinti formálásához

A főbb tevékenységek összefoglalása

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak időben való javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,

- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírása tartalmazza.

- Az iskola pedagógiai programja szerint neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákjaival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendszeresen órát látogat az osztályában.
- Négy év alatt legalább egyszer meglátogatja osztályának minden családját.

4.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

„A képességek fejlesztésében nélkülözhetetlen az állandó gyakorlás, hisz minden emberi tehetség csak szüntelen gyakorlással, tréninggel érheti el a legmagasabb fokát, legnagyobb fényességét. Ám a képességek gyarapításában ne a maximalizmus vezessen bennünket. Mindenkinek meg kell találnia azt a küszöböt, amelyet céljai megvalósításában már nem érdemes átlépnie." (gróf Széchenyi István)

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Elvi alapok

A magyar ember legnagyobb kincse évszázadok óta sokoldalú tehetsége, mely népünk fennmaradásának biztosítéka. Tehetséges gyermekeinkért felelősséggel tartozunk.

Tudjuk, hogy a tehetséges gyermek esetenkénti másságával, igényeivel időnként nehézségek elé állíthatja nevelőit, diáktársait.

A katolikus iskola szorgalmazza a tanulók képességeinek fejlesztését, Istentől kapott talentumainak, adottságainak hasznosítását.

A tehetség megnyilvánulhat:

- specifikus tanulmányi képesség területén (matematika, nyelvek, természettudományok, társadalomtudományok)
- kreativitás és alkotóképesség területén (teljesítményekben mutatkozik meg)
- művészetekben (ábrázoló- és zeneművészet)
- szociális területen (vezetői kvalitások)

Az egyén tehetségének kibontakozásában döntő szerepet játszik a család, a barátok és az iskola szerves együttműködése – a szociális környezet.

A tehetséges gyermekek gondozása Istentől ránk szabott feladat. Minden gyermek tehetséges valamiben s azt a tehetséget egyéni bánásmóddal lehet kibontakoztatni és hatékonyan fejleszteni.

Az a feladatunk, hogy tehetséges tanítványainknak az órákon kialakított készségek és jártasságok további fejlesztéséhez minél több alkalmat teremtsünk, képességeikhez mért

segítséget nyújtsunk. Ezért iskolánk valamennyi pedagógusa arra törekszik, hogy az egyéni aktivitásra épülő módszerekkel biztosítsa azt a tehetséges fejlődést, amire ki-ki egyénileg képes.

A tehetség ápolásának lehetőségei a tanórákon

- differenciált feladatok
- szorgalmi feladatok, gyűjtőmunkák
- az egyéni munka váltakoztatása csoportmunkával
- saját gondolatok, saját érdeklődés felhasználása és megbeszélése a különböző órákon
- integrált órák
- a diákok egymás közti kapcsolatának irányítása, hogy a tehetséges tanuló ne szakadjon ki az osztályközösségből
- emelt szintű nyelv-, zene-, informatika- és testnevelés oktatás

A tehetség ápolásának lehetőségei a tanórán kívül

- differenciált egyéni foglalkozások
- szabadidős tevékenységek
- szakkörök
- házi, területi és országos tantárgyi versenyek
- levelező versenyek
- pályázatok
- énekkar
- színjátszás
- sportfoglalkozások
- iskolaújság

A tehetséggondozást a differenciált tanórai foglalkozás mellett, szakkörökön, különböző szintű tantárgyi versenyeken, levelező versenyeken való részvétellel, a versenyekre történő felkészítő foglalkozásokon biztosítható.

A tehetséges tanulók fejlesztéséhez nagyban hozzájárul a különböző pályázatokon való részvétel, a pályázatok elkészítését felkészítő személyes foglalkozások.

Iskolánk tantestülete minden tanév elején dönt – a konkrét igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – a fejlesztő órák számáról, a tantárgyi és levelező versenyekről, amelyre felkészítjük tanulóinkat, foglalkozunk a pályázatokkal, amelyekre jelentkeznek tanulóink.

A tehetséggondozás másik területe az iskolai rendezvények, ünnepségek lehetőségeinek kihasználása. Egy-egy ilyen alkalommal a különböző jellegű szerepléseken kívül az ún. szociális képességek is jól fejleszthetők, illetve felhasználhatók, és ezáltal tovább fejleszthetők.

Pl.: szervezői képesség, vezetői képesség, nyilvánosság előtti megnyilatkozás.

A liturgiába való aktív bekapcsolódás kicsi kortól kezdve sokféle képességet fejleszt, és lehetőséget teremt a tanultak alkalmazására. A felolvasás, a ministrálás, az egyéb oltárszolgálat mind-mind egyben a nyilvánosság előtti megmérettetés alkalmai a gyermekek számára.

A tanulók felzárkózását segítő program

Elvi alapok

A felzárkóztatás célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő tanulók tanulásbeli lemaradásának csökkentése, illetve lehetőség szerint a lemaradás felszámolása, az esélyegyenlőség megteremtése.

A hátrányos helyzetű az a tanuló, aki szegény, illetve alacsony szocioökonómiai státussal jellemezhető társadalmi réteghez tartozik.

Fő jellemzői:

- testi fejlődése sokszor nem kielégítő, kezeletlen egészségügyi problémái lehetnek
- kevéssé motivált a jó iskolai teljesítmény elérésében, az iskolával szembeni attitűdje negatív
- nevelési hiányosságai vannak
- anyanyelvi szintje alacsony, élményvilága szegényes
- önértékelése alacsony szintű
- A felzárkóztatás célja tehát nem csak az oktatási hátrányok csökkentése, illetve felszámolása, hanem a tanulás iránti érdeklődés felkeltése és fenntartása, és sajátos helyzetekben az anyagi hátrányok enyhítése (pl.: eseti kiadások átvállalása).
- A hátrányos tanuló lehet:
- tanulási zavarral küzdő, akinél alapvető pszichológiai folyamatok tekintetében mutatkozik zavar. Pl.: nehézséget jelent neki a koncentrálás, az információ felvétele, feldolgozása és hasznosítása, bár általában intelligenciája ezt nem indokolja.
- Az ilyen tanulóval az egyéni foglalkozás lehet a legcélravezetőbb, mert mód nyílik a pszichológiai folyamatok fejlesztésére is a tananyag átadása mellett.
- más iskolából jövő tanuló, aki alulteljesít az előző iskola alacsony színvonala miatt. Ezen tanuló felzárkóztatása történhet csoportban, mert elegendő csupán a tananyag pótlására és a képességek fejlesztésére szorítkozni.

Diagnosztizálás

Iskolánk fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási problémákkal tanulókat.

Az igazgató, az igazgatóhelyettes, fejlesztő pedagógus és a gyermekvédelmi felelős

irányításával az iskola minden pedagógusa felelős a feladat végrehajtásáért. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

Az alkalmazott módszerek:

- a naplók rendszeres ellenőrzése
- az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései
- problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések
- felmérések, interjúk készítése
- a tanuló vagy a szülő egyéni kérése

A tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek, módszerek

A felzárkóztató tevékenységek és módszerek kiválasztása függ:

- a tanuló problémájának sajátosságától
- a probléma feltételezhető okától
- a tanuló életkori sajátosságaitól
- az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől Felhasznált tevékenységek, módszerek:
- a szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés során, tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban
- tanórai differenciálás
- csoportos korrepetálás heti rendszerességgel bármely tantárgyból, ha a pedagógus szükségesnek ítéli
- a személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása
- a tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldására az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása
- a személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és szakszolgálatokkal való folyamatos együttműködés
- a tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése
- a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése
- kapcsolatfelvétel a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza

- A sajátos nevelési igényű, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló számára a szakértői vélemény és a hatályos jogszabályok alapján szükséges kedvezményeket, fejlesztést és értékelési módot biztosítjuk. Az értékelés és minősítés alóli mentesítésről az arra jogosult dönt a jogszabályi feltételek szerint.
- egyéni továbbhaladás engedélyezése, annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többieket
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztő foglalkozásainak megszervezése
- dyslexia prevenció és fejlesztési tevékenység
- dyscalculia prevenció és fejlesztési tevékenység
- dysgráfia prevenció és fejlesztési tevékenység a diagnosztizált gyermekekkel
- logopédiai ellátás – beszédhibák javítása, nyelvi kommunikációs zavarok javítása
- ezen tanulók továbbtanulásának irányítása segítése

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái

- az együttműködési készség hiánya
- durva hang, durva érintkezési mód
- feltűnni vágyás, imponálni akarás
- agresszivitás, kötekedés, ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- megbízhatatlanság, felelőtlenség
- peremhelyzet a csoportban
- az érzelmi-indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága
- gyenge kudarctűrés

Pedagógiai feladat

Az intézmény az egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítse a gyermekek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését.

Az intézmény emberközpontú légköre, a közösségi élet nyitottsága nemcsak a teljesítésre, hanem az adott közvetlen, bensőséges emberi kapcsolatok alakulására is hasson.

Az iskolai légkör azt közvetíti az órán és az órán kívüli érintkezések során a gyermekek felé, hogy problémáival, érzelmi konfliktusaival kritikus élethelyzetben bizalommal fordulhat nevelőihez. Ennek a bizalomnak a kialakítása nehéz feladat, megfelelő ápolása még nehezebb. A beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermeknek a biztonságot adó felnőtt jelenlét, a rendszeres személyes beszélgetések segítséget jelentenek a mindennapi problémák

feloldásában.

A pedagógusnak igyekeznie kell a megfelelő kontaktus kialakítására a családdal, hiszen a gyermeki személyiség fejlődése szempontjából az otthon az elsődleges nevelési színtér. A család szociális, erkölcsi és hitéleti státusza fontos kiindulási pont a pedagógiai munka során. A szülők megismerése és bevonása a pedagógiai folyamatba célszerű és egyben hasznos is. A gyermek teljesítménye, magaviselete nagyon függ az otthon uralkodó nevelési attitűdtől. Ezen attitűd megismerése fontos feladata a gyermeket tanító, oktató, nevelő pedagógus-csoportnak.

Konkrét pedagógiai tevékenység

Az iskola a tanulók érdeklődése, igénye szerint nem kötelező tanórai foglalkozásokat szervezhet: felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás, konzultáció, speciális, illetve kiegészítő ismeretek átadása céljából. Ez könnyebbséget jelent a pedagógusnak, aki koncentráltabban, személyre szólóan tud foglalkozni a tanulóval és hatékonyabban lesz képes a differenciálásra, ami elengedhetetlen ezekben az esetekben.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Elvi alapok

Intézményünkben különös figyelmet szentelünk a gyengébbeknek, a nehezebb körülmények között élőknek. Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Ezért nagy erőfeszítéseket teszünk a tehetséges diákok fejlődése, illetve a gyengébbek, vagy hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása érdekében.

Az intézmény világnézeti elköteleződéséből következően magas a sokgyermekes családok száma, ők a mai világ értékrendjének eltolódása és a gazdaság adottságai miatt nehezebb körülmények között élnek. Egy részük anyagi okokból, más részük családi körülményei miatt szorul segítségre. Előfordul, hogy mindkét ok fennáll. Az intézmény nagy figyelmet fordít a rászoruló gyermekek támogatására. Ebben segítségünkre van a péceli Szent Erzsébet Alapítvány, a helyi Karitász és a katolikus plébánia.

Tanulóink közül egyesek jelentős hátrányban vannak a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén. Elsődleges feladatunk a tanulók szociális hátrányainak felderítése.

Ezek nyomon követése minden nevelő feladata, különösen az osztályfőnököké. Fokozott odafigyeléssel, egyéni beszélgetésekkel segíthetünk a személyes problémák megoldásában. Ezek a személyes beszélgetések hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit a hiányosságok felszámolása érdekében. Megakadályozzuk, hogy magatartási és lelki zavarok alakuljanak ki. Különös törődésben kell

részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a felzárkóztató órák
- a napközi otthon,
- a tanulószoba,
- a diákétkeztetés,
- az iskolai könyvtár használata,
- az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a családlátogatások,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek,
- osztálykirándulások, táborozásokhoz nyújtott segélyek,
- karácsonyi ajándékok,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Elvi alapok

A gyermek nevelése elsősorban a család feladata, ebben lehet segítségére az állam, az önkormányzat, az iskola. Ez az együttes összefogás eredményezheti egyedül a gyermek életének teljes felkarolását.

Pedagógusaink feladata, hogy a hozzánk beiratkozott gyermekek, tanulók családi hátterét megismerjék. Ennek következtében figyelemmel kísérhetjük és segíthetjük azokat a családokat, amelyek anyagi helyzetük vagy egyéb körülményeik (rendezetlen érzelmi viszonyok, betegség, devianciák, szenvedélybetegség, krízishelyzet a családban) miatt nem képesek egyedül eleget tenni a gyermekneveléssel kapcsolatos követelményeknek.

Intézményünk alapvető feladatának tekinti a gyermekvédelem ügyét.

Az intézményi gyermekvédelem minden pedagógus feladata, különös tekintettel az igazgatóra és az osztályfőnökökre. A gyermekvédelmi feladatok koordinátora az igazgató és az ifjúsági- és gyermekvédelmi munkatárs.

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladataink

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek - és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval
- gyermekjóléti szolgálattal

- családsegítő szolgálattal
- polgármesteri hivatallal
- gyermekorvossal
- katolikus plébániával
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, alapítványokkal

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű, valamint a magatartászavaros gyermekek fejlődését
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket az iskola lehetőségeihez mérten támogatjuk
- probléma felmerülése esetén a családnál környezettanulmányt készítünk, a szülőkkel, gyámokkal való személyes találkozáskor segítségünket felajánljuk
- a veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységét figyelemmel kísérjük
- figyelemmel kísérjük tanulási előmenetelüket és segítünk a hátrányok leküzdésében
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- a pályaválasztás segítsége
- a személyes egyéni tanácsadás (szülőknek, tanulóknak)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- napközis és a tanulószobai foglalkozások szervezése
- az iskolai étkezési lehetőségek biztosítása
- az egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése védőnő segítségével.
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatról, szolgáltatásokról

4.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mérten részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában. Ezt a Diákönkormányzat keretei között tehetik meg.

Az intézményünkben negyedik-nyolcadik osztálytól maximum 2-2 tagot delegálhat az iskolai diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel. A Diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében,

tervezésében, önálló programokat szervezhet

A Diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt felsőfokú végzettséggel rendelkező és pedagógus szakképesítéssel rendelkező személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg öt éves időtartamra.

Az iskolai döntéshozatali folyamatban a Diákönkormányzat véleményét minden esetben ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- házirend elfogadása előtt.

A tanulók nagyobb közössége – a tanulói létszám minimum 25%-a – véleményt formálhat az őket érintő kérdésben. Amennyiben egy adott ügy minimum ezt a tanulólétszámot érinti, ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét a döntés előtt.

A véleményeket, észrevételeket minden estben a Diákönkormányzat juttatja el az iskolavezetésnek, írott formában a Diákönkormányzat vezetőjének aláírásával.

4.10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanulók-pedagógusok együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola főigazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulók kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolai SZMK választmányával.

Cél: - Folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatásában, az oktató-nevelő munkában.

Feladat: - A diákok bevonása a tanórai munkába, és az iskolai életbe.

A formái:

- Tanórai munka
- Osztályfőnöki órák
- Közösségi programok
- Egyéni beszélgetések
- Diákönkormányzat, diákparlament
- Kérdőívek, vizsgálatok

Külső kapcsolatok rendszeres formái

A közoktatási intézmény rendszeres munkakapcsolatot tart fenntartójával és az alábbi intézményekkel:

- Nevelési Tanácsadó
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekorvosi és Fogorvosi Szolgálat

Az intézményt külső kapcsolataiban az intézményvezető és helyettese képviseli.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A szülők-pedagógusok együttműködése

A szülők szabad iskolaválasztási jogukat gyakorolva választják intézményünket gyermekeik számára, mintegy jelezve, hogy nevelési elveinkkel egyetértenek, és a maguk feladatkörében ők is ezeket az értékeket tartják fontosnak, és szeretnék, ha gyermekeik ebben a légkörben nőnének fel, ezáltal felnőtt keresztény ember válna belőlük. Nevelésünk csak a szülők eddigi nevelésére alapozva és velük együttműködve érheti el céljait.

Az intézmény Pedagógiai Programjában meghatározott célok áthatják munkánkat és arra ösztönöznek bennünket, hogy tanítványaink számára elfogadhatóvá tegyük őket. Ezek a célok azáltal válnak hatásossá,

- ha határozottak, világosan megfogalmazottak és elérhetők,
- ha általuk megvalósul a következetesség,
- ha az együttműködést serkentik és mindenki számára építőek.

Az intézmény a szülőktől elvárja, hogy a célkitűzéseknek megfelelően a gyermek lelki, szellemi és testi fejlődésének érdekében tevékenyen együttműködjenek, támogassák az intézmény nevelő igyekezetét.

Cél: - Lássanak bele a szülők az iskolai munkába, közösségi életbe, lehetőségeik, elfoglaltságuk függvényében vállaljanak részt benne azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének, oktatásának alakulását. Vegyenek részt közös gondjaink, problémáink megoldásában. A pedagógusnak legyen lehetősége a szülőkkel való konzultációra, a fejlesztéséhez a családi háttér szükséges megismerése. Alakuljon ki közöttük partneri kapcsolat.

Feladat: - A szülők bevonása az intézmény életébe, mind a nevelésben, mind az oktatásban partneri kapcsolat biztosításával. A pedagógus szakmai tudása legyen az alapja a szülő meggyőzésének. Alkalmazzuk azokat a formákat, amelyekkel hatékonyan megoldható a

tartalmas, szükséges és elegendő kapcsolat a rendszeres és időben történő információáramláshoz.

Arra törekszünk, hogy a szülői és az óvodai, iskolai nevelés között összhangot teremtsünk, ne éljen a gyermek kettősségben, ezért a kapcsolat-tartásnak és a kommunikációnak különböző formáit ragadjuk meg.

Az együttműködés formái:

1. A tanulót és tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az e-naplón keresztül írásban) tájékoztatják.
2. A szülőket az óvoda és iskola egészének életéről, az óvodai és iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az óvoda vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola főigazgatója legalább félévente egyszer az SZMK ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak

Családlátogatás

Feladata: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Szülői értekezlet

- **Feladata:**
  - a szülők és az óvodapedagógusok, pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
  - a szülők tájékoztatása:
    - az óvoda, az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
    - az országos, a katolikus és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
    - a helyi tanterv követelményeiről,
    - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
    - az iskola vizsgarendjéről,
    - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, óvodai, iskolai magatartásáról,
    - a gyermek csoportjának, osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
    - az óvoda, az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
    - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainakösszegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése a konkrét tanácsokkal:

- otthoni tanulás,
- szabadidő helyes eltöltése,
- lelki problémák, hitbeli problémák,

- egészséges életmódra nevelés,
- tehetséggondozás,
- továbbtanulás stb.

A szülői értekezletek, a fogadóórák pontos időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy az iskolai SZMK választmányával.
Iskolai honlapon mindenki betekintést nyerhet az iskola életébe.
A szülők részvétele az intézményi rendezvényeken

- Veni Sancte
- Diákmisék – vasárnap
- Nyílt napok
- Szent Erzsébet-hét rendezvénysorozata
- Szülők bálja
- Karácsony megünneplése – a templomban és osztályokban, csoportokban
- Anyák napja
- Ballagás
- Te Deum

Az SZMK működése

Jól működő iskolai SZMK segít az intézmény életének minden területén, főleg a szervezési feladatokban.

Az együttműködés továbbfejlesztésének módját abban látjuk, hogy mindenki a maga részéről maximálisan igyekezzék élni a felkínált lehetőségekkel és nézetkülönbség esetén törekedjék a konszenzus megteremtésére.

4.11. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

Vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgáinak lebonyolítása, azok rendjének szabályozása. A vizsgaszabályzat szerint

- tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.
- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehet meghatározni.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

- Egy tantárgyból több év osztályozó vizsgája is letehető, de csak különböző napokon.

Vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsga vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít
- aki egyéni munkarend szerinti tanuló
- aki vendégtanuló

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- illetve aki vizsgakérelmet ad be intézményünkhöz

Intézményünk házirendje értelmében – a megfelelő feltételek fennállása esetén – diákjaink egyéni munkarendben, és vendégtanulóként is teljesíthetik tanulmányi kötelezettségüket. Az egyéni munkarendben tanulói státusz az Oktatási Hivatal határozata alapján, a vendégtanulói jogviszony, szerződéssel jön létre.

Az egyéni munkarendben tanulók félévkor és évvégén osztályozó vizsgát tehetnek -, ha óralátogatáson nem vettek részt - annak az osztálynak a Pedagógiai programban meghatározott órahálója szerint, amely osztályba beírták. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Azonban valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ezen időszak alatt:

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;

- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- a tanuló kérelemre, az iskola igazgatójának engedélyével felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásokra;
- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Amennyiben az egyéni munkarendben tanuló látogatja az órákat és érdemjegyeket szerzett, akkor a félévi és évvégi jegyeket az érdemjegyei alapján zárjuk le. A vendégtanulók félévi érdemjegyüket óralátogatások során szerzett érdemjegyeik alapján szerzik, év végi jegyüket osztályozó vizsga keretében.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Belső vizsgák

A vizsgák célja:

- magyar nyelvtan: írásbeli, szóbeli
- matematika: írásbeli,

A vizsgázás, mint értékelési forma tanulása. A tanulói kompetenciák, képességek vizsgálata. A 8. évfolyam komplex vizsgát tesz (magyar, történelem, hittan, ének, vizuális kultúra).

Szintvizsga kötelezettség vizsgatantárgyak, vizsgaformák:

A 4. 6. és 7. osztályos tanulók magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból kötelesek vizsgát tenni a következőképpen:

- magyar irodalom: írásbeli, szóbeli
- hittan szóbeli

A szintvizsgák időpontja:

Az 5. és 8. osztályos tanulók a tanult idegen nyelvből szóbeli vizsgát tesznek.

A 8. osztály tanulói minden év januárjában, az 5. osztály tanulói pedig májusban vizsgáznak idegen nyelvből

A 4. osztály tanulói minden év májusában vizsgáznak matematikából (csak írásban) magyar nyelv és irodalomból (írásban és szóban).

A 6. osztály tanulói minden év májusában vizsgáznak magyar nyelv és irodalomból (írásban és szóban).

A 3., 5., és 8. osztályos tanulók hittan tantárgyból tesznek szóbeli vizsgát. A 3. évfolyamon

csoportos formában, 5. és 8. évfolyamon egyénileg vizsgáznak.

A részletes vizsgabeosztást a tanulók és szüleik a vizsgák előtt három héttel megkapják.

A szintvizsga szabályok:

A vizsgázó tanulóknak bizonyítványuk megszerzéséhez a vizsgakötelezettségeiknek eleget kell tenni.

A vizsgázó köteles a vizsgákra felkészülni, és ott tudásáról számot adni.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. Azt a vizsgázót, akinek a visszaélési szándéka nyilvánvaló, és visszaélése súlyos természetű, a bizottság az elnök javaslatára a vizsga folytatásától eltilthatja, és újbóli vizsgára kötelezheti. Ugyancsak eltiltható és újbóli vizsgára kötelezhető az a tanuló, aki magatartásával zavarja a vizsga rendjét.

A vizsgabizottság, a vizsgáztató tanárok:

A tanulók a szóbeli vizsgán vizsgabizottság előtt vizsgáznak.

A vizsgabizottság elnöke: az iskola igazgatója vagy helyettese,

A kérdező tanár: az adott szaktárgyat tanító szaktanár, képesített más pedagógus

A megfigyelő: a munkaközösség vezetője vagy az osztályfőnök.

Az írásbeli vizsga felügyelő tanára, az iskola nem adott szakos pedagógusa.

A szóbeli vizsgák rendje:

A szóbeli vizsgát a kijelölt időpontokban tehetik a tanulók. A szóbeli vizsga 3 fős bizottság előtt történik, melynek összetétele, elnök, kérdező, megfigyelő.

A vizsgázók 4-5 fős csoportokban, folyamatosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgázhatnak. Egy napon egy tárgyból vizsgázhatnak a tanulók.

A szóbeli vizsgán a tételeket a tanulók húzzák. Minden vizsgázó a felelete előtt 20-25 perc felkészülési időt kap. A felkészülési idő alatt a tanuló felelettervet készíthet. Egy felelet időtartama 10-percnél hosszabb nem lehet. A vizsgázó a szaktanár útbeigazítása és támogatás nélkül önállóan felel, de ha közben elakad, segítő kérdésekkel irányítható. A vizsgabizottság tagjai óvakodjanak attól, hogy a vizsgázó gondolatmenetét megzavarják. A vizsgán a vizsgázó a szaktanár által kijelölt szakirodalmat használhatja.

Az írásbeli vizsgák rendje:

Írásbeli vizsgát a megjelölt időpontban tehetnek a tanulók. Az írásbeli vizsgán a vizsgabiztoson kívül más külső személy nem vehet részt. Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc.

A vizsgázó a mérőlapok megoldása során csak íróeszközt használhat. Az írásbeli vizsgán kitöltött feladatlapot a vizsgabiztos köteles eljuttatni a szaktanárhoz.

A tanuló teljesítményének értékelése:

A tanulók írásbeli vizsgadolgozatainak javítója és értékelője a tantárgy szaktanára, ellenőrzője a munkaközösség vezetője.

A szóbeli vizsgán a tanuló feleletét a kérdező szaktanár értékeli.

A szaktanár köteles a tanulók írásbeli és szóbeli vizsgán nyújtott teljesítményét körültekintően elbírálni és érdemjeggyel /1-5/ értékelni.

A tanulók vizsgatárgyakból kapott érdemjegyei vizsga dolgozatként értékelendők, egy jeggyel módosíthatják felfelé, illetve lefelé a tanulók tanév végi érdemjegyeit.

A tanulók vizsgák eredményeiről az iskola által kiállított vizsgaértesítőn kapnak értesítést. A vizsgaértesítőt az osztályfőnök állítja ki.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos döntések jogorvoslatára a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései irányadók. A vizsgáról igazoltan távol maradó tanuló számára pótló vizsgát kell szervezni a rendeletben meghatározott feltételek szerint.

A fel nem róható és a felróható távolmaradás következményeit, valamint a pótló és javító vizsga lehetőségét a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó rendeleti szabályok szerint kell megállapítani.

Az osztályozóvizsga rendje

Az osztályozó vizsga időpontját és a vizsgaidőszakot a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletnek megfelelően kell kijelölni. Osztályozó vizsga a tanítási év során is szervezhető.

Mulasztás miatt az osztályozó vizsga szükségességét és engedélyezését a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. §-a szerint kell megállapítani. A mulasztási küszöb átlépése önmagában nem jelenti a vizsga automatikus előírását: vizsgálni kell, hogy a tanuló teljesítménye értékelhető-e, és a jogszabály szerinti esetben a nevelőtestület dönt.

A jogszabály szerinti küszöb egy tanítási évben a 250 tanítási órát, illetve egy adott tantárgyból az órák 30 százalékát meghaladó mulasztás; a további feltételeket a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. §-a tartalmazza.

Osztályozó vizsgát a tanuló a jogszabályban meghatározott esetekben tesz, különösen ha

- egyéni munkarend szerint teljesíti tankötelezettségét, vagy a jogszabály szerint mentesült a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- A tanulmányok alatti vizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati részeinek időtartamát, az egy napra szervezhető vizsgákat, a felkészülési időt és az alkalmazandó kedvezményeket a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint kell meghatározni.

A tanulmányok alatti vizsga eredményével kapcsolatos jogorvoslatra a jogszabályban meghatározott eljárás irányadó; a szülő és a tanuló tájékoztatását a döntéssel együtt biztosítani kell.
Az elégtelen eredmény következményeit, a javítóvizsga lehetőségét és az évfolyamismétlés feltételeit a nemzeti köznevelésről szóló törvény és a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó rendelet alapján kell megállapítani.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres tovább haladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Július 1-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni. Javítóvizsga augusztus 21. és augusztus 31. közötti időpontban szervezhető. A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint a tanulót javítóvizsgára utasító kolléga legyen. A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A tanuló alapvető joga, hogy tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó

napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök felel a szabályok betartásáért, ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet, ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár(ok) csak megfelelő tanári végzettséggel lehet, lehetőség szerint az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár, felel a vizsga szabályszerűségéért

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Írásbeli vizsgák általános szabályai

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot
- a feladatlap megoldásának ideje 45 perc
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon két írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak.

Az írásbeli vizsga javítása:

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot
- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az igazgatót.

A szóbeli vizsga általános szabályai

- egy napon három szóbeli vizsga tehető le
- a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie

- a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helységet kell biztosítani.
- a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre
- a felkészülési idő legalább 20 perc
- A szóbeli vizsgán a jogszabály szerinti felkészülési időt kell biztosítani.
- A szóbeli felelet időtartamát és a vizsga lebonyolítását a hatályos rendeleti szabályok szerint kell meghatározni.
- ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húz
- két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet

Ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság a dönt a szóbeli eredményéről.
Szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az igazgatót, aki a törvények alapján dönt.

Gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.

A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgarész teljesítményét a tantárgy követelményei szerint értékeljük, és az eredményt a jogszabály szerinti vizsgajegyzőkönyvben rögzítjük.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló idő: 45 perc.

A gyakorlati vizsgarész alóli mentesítés vagy a vizsgakörülmények módosítása a jogszabályban meghatározott jogosultságok és a szakértői vélemény alapján történhet.

A vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelés rendje

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak:

Magyar nyelv és irodalom	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem	írásbeli + szóbeli vizsga
Állampolgári ismeretek	írásbeli + szóbeli vizsga
Hon- és népismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Idegen nyelv (angol/német)	írásbeli + szóbeli vizsga
Környezetismeret	írásbeli + szóbeli vizsga
Természettudomány	írásbeli + szóbeli vizsga
Hittan	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia	írásbeli + szóbeli vizsga
Digitális kultúra	írásbeli + gyakorlati vizsga
Testnevelés	gyakorlati vizsga
Vizuális kultúra	Szóbeli + gyakorlati vizsga
Ének-zene	Szóbeli + gyakorlati vizsga
Dráma és színház	Szóbeli + gyakorlati vizsga

Az írásbeli vizsgák értékelése az alábbi egységes osztályozás szerint történik:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-39%	elégtelen (1)
40-59%	elégséges (2)
60-79%	közepes (3)
80-89%	jó (4)
90-100%	jeles (5)

A szóbeli vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg.

Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredmény a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából kell számítani.

A vizsgák eredményének kihirdetése

A szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik.

Az augusztusi osztályozó, javító és pótló vizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő

záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az igazgató bízza meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti (szóban) az érintetteket.

A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt.

A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni!

A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthet.

Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.

A dolgozatok egy év múlva selejtezhetők.

Záró rendelkezés:

A vizsgával kapcsolatos döntések jogorvoslatára és a szülő tájékoztatására a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott szabályok irányadók.

Ha a vizsgázó igazoltan volt távol a vizsga időpontjában, pótló vizsgát tehet.

A felróható távolmaradás esetén a tanulmányok alatti vizsgákról szóló rendelet rendelkezései szerint kell eljárni.

4.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel vagy átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételről vagy átvételről az iskola főigazgatója dönt.

Tanulók átvétele másik iskolából

Az átvétel eljárásrendje:

- Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére – elsősorban a tanév befejezése után – biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételről az igazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.
- Ha az igazgató engedélyezi a tanuló átvételét, a két iskola által tanított tantárgyak összehasonlítása alapján dönt arról, hogy a tanuló számára el kell-e rendelnie különbözeti vizsgát.
- Ha a tanulónak nem kell különbözeti vizsgát tennie, az igazgató tanév közben is engedélyezheti az átvételét, ebben az esetben írásbeli befogadó nyilatkozatot küld a tanuló iskolájának. A tanuló akkor iratkozhat be iskolánkba, ha az „Értesítés iskolaváltoztatásról” dokumentumot kézhez kaptuk.
- Ha a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, csak annak eredményes teljesítése után iratkozhat be iskolánkba, ezért a tanköteles tanulónak eredeti iskolájában fenn kell

tartania a tanulói jogviszonyát.

- Az évközi átvételnél a különbözeti vizsga előzetes letételétől eltekinthet az igazgató, ha a tanuló eddigi eredményei, illetve a hiányzó tantárgy (idegen nyelv) nehézségi foka alapján biztosítottnak látja a különbözeti vizsga eredményességét.
- Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit a volt iskolája által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti az osztályozási naplóba.
- Az átvett tanulónak az esetleges tudásbeli hiányosságait a szaktanárok segítségével és útmutatásai szerint pótolnia kell.

Az iskolaváltás elutasítása

- Az átvételi kérelem elbírálásakor az igazgató a jogszabályokat, a rendelkezésre álló férőhelyeket és a tanuló ellátásának feltételeit veszi figyelembe. A tanuló korábbi magatartása vagy mulasztása önmagában nem szolgálhat automatikus kizárási okként.
- Ha a két iskola tantervei között jelentősek a különbségek, nem tudjuk átvenni – különösen a felsőbb évfolyamokra – azt a tanulót, akinél az eddigi teljesítménye alapján nem feltételezhető, hogy eredményes különbözeti vizsgát tesz.
- Ha a tanuló az augusztusi különbözeti vizsgán bármely tantárgyból nem teljesítette az elégséges szintet, az átvételét elutasítjuk.

4.13. A felvételi eljárás különös szabályai

Az egyházi intézmény a felvétel során vizsgálhatja az iskola vallási és világnézeti elkötelezettségének elfogadását. A jelentkezésekről az igazgató a jogszabályok és a nyilvánosságra hozott feltételek alapján dönt.

<u>Az első évfolyamba való felvétel menete</u>

- A leendő 1. osztályosoknak meghirdetett ismerkedő foglalkozásokra való felhívás megjelenése után jelentkezés az iskola telefonszámán.
- Motivációs levél küldése az iskola honlapján található emailcímre.
- A gyermek részvétele az ismerkedő foglalkozások többségén.
- A szombati ismerkedő foglalkozásokon vagy a honlap megfelelő felületén jelentkezés egy szülői elbeszélgetésre.
- Szülői beszélgetés az iskola vezetésével.
- Beiratkozás a miniszteri rendelet által meghatározott időpontban az iskolában.
- Kiértesítés a felvételről vagy a várólistára kerülésről.
- Az iskolakezdésre a nemzeti köznevelésről szóló törvény 45. §-a irányadó: a gyermek főszabály szerint abban az évben válik tankötelessé, amelynek augusztus 31. napjáig betölti a hatodik életévét. Az iskolakezdést érintő hatósági döntést figyelembe kell venni.
- A tanév megkezdése előtti februárban és márciusban szombat délelőttönként előkészítő foglalkozásokat tartunk leendő első osztályosainknak. Ezeken a foglalkozásokon a

gyerekek játékos feladatokat oldanak meg, megismerkednek egymással, a tanító nénikkel és az iskolával. Így szeptemberben már ismerősként találkozunk, oldva ezzel is a kezdeti szorongásokat.

Ezeket az összejöveteleket nagyon fontosnak tartjuk, hiszen elősegíti a gyerekek sokoldalú megismerését, hogy kudarcok nélkül, sikeresen kezdhessék el az iskolai éveket. Itt tájékozódunk a gyerekek képességeiről, kreativitásáról, fejlettségi szintjéről. Tapasztalatainkat, észrevételeinket megbeszéljük a szülőkkel, és ha szükséges, tanácsot adunk, hogy az iskolakezdésig hátralévő időszakban mire kell ügyelnünk, milyen tevékenységekkel segíthetik az örömteli, sikeres iskolakezdést.

Ez a korai kapcsolatfelvétel nagymértékben megkönnyíti mind a szülők, mind a gyerekek és a pedagógus munkáját is.

Mindez azért is fontos, mert az első évek élményei a gyermek egész iskolai pályafutására kihatással van.

A foglalkozásokat a leendő tanító nénik és alsó tagozatos pedagógusok vezetik.

5. Az intézmény helyi tanterve

„A legeredményesebb tanítás az, ha azt tesszük, amit tanítunk.”

(Don Bosco)

5.1. A választott kerettanterv megnevezése

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet – a módosításaival egységes szerkezetben – határozza meg az intézmény helyi tantervének alapjául szolgáló követelményeket.

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2		1	2	3	4	5	6	7	8
3	**Magyar nyelv és irodalom**								
4	magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
5	**Matematika**								
6	matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
7	**Történelem és állampolgári ismeretek**								
8	történelem					2	2	2	2
9	állampolgári ismeretek								1
10	hon- és népismeret*						1		
11	**Etika / hit- és erkölcstan**	1	1	1	1	1	1	1	1
12	**Természettudomány és földrajz**								
13	környezetismeret			1	1				
14	természettudomány**					2	2	4	5
15	kémia							1	2
16	fizika							1	2
17	biológia							2	1
18	földrajz							2	1
19	**Idegen nyelv**								
20	első élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
21	második idegen nyelv								
22	**Művészetek*****								
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
25	dráma és színház*							1	
26	mozgóképkultúra és médiaismeret*								
27	**Technológia**								
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1

30	**Testnevelés és egészségfejlesztés**								
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
34	**Kötelező alapóraszám**	22	22	22	23	27	26	28	28
35	Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2
36	**Maximális órakeret**	24	24	24	25	28	28	30	30

5.2. A választott kerettanterv feletti óraszám

Kerettanterv feletti óraszámok elosztása

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1
Idegen nyelv				2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/ hit és erkölcstan helyett hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Digitális kultúra			1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	3	3	3	3
Néptánc	2	2	1	2
Úszás			1	
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	26

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	4+1	4+1	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2

Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Etika/ hit és erkölcstan helyett hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudomány	2	2+1		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház			1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27	27	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	31	31

Minden évfolyamon jellemző az osztály keretben történő oktatás. Kivétel az idegen nyelv, hittan, a technika és tervezés és a digitális kultúra tantárgyakat osztálybontásban tanítjuk. Az osztálybontás a következőképen valósul meg:
digitális kultúra fiú – technika lány
digitális kultúra lány – technika fiú
Isaszegen csak az idegen nyelvet tanítjuk osztálybontásban.
A kötelező tanórai foglalkozások körébe tartozik kötelezően választható módon a katolikus és a református hittanoktatás. Az isaszegi telephelyen csak katolikus hitoktatás van. Minden évfolyamon ezen tantárgyakból heti 2 óra került az iskolai óratervbe.
A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában a 6. évfolyamban, a dráma és színház tantárgyat heti 1 órában a 7. osztályban tanítjuk.
A néptánc az alsó tagozaton önálló tantárgy. Óraszáma az intézmény helyi tantervében szerepel; a néptánc órái nem számítanak bele a testnevelés tantárgy óraszámába. A harmadik évfolyamon az úszás a testnevelés keretében szervezhető.
Ezeken kívül a következő változtatások történtek, a kerettanterv kötelező óraszámaihoz képest a szabadon tervezhető órák terhére:

- 1-4. osztályokban magyar nyelv és irodalom tantárgyakból heti 1 óra került az iskolai óratervbe.
- 1-4. osztályban matematika tantárgyból heti 1 óra került az óratervbe
- 5.,6.,7.,8., osztályban matematika tantárgyból heti 1 óra került az iskolai óratervbe.
- 7., 8. osztályban magyar nyelv és irodalom tantárgyból heti 1-1 óra került az iskolai

óratervbe.

- 6. osztályban természettudomány tantárgyból heti 1 óra, került az iskolai óratervbe.

A **kötelező órák óraterve** a minden tanuló számára kötelezően teljesítendő óraszámot tartalmazza. Ezek során sajátítják el a tanulók a helyi tantervben szereplő valamennyi tantárgy tananyagát, mellyel megfelelhetnek a magasabb évfolyamra lépéshez szükséges továbbhaladási feltételeknek.

A **nem kötelező időkeretből** az alábbi feladatokat biztosítjuk:

- szakköri foglalkozások,
- napközi és tanulószobai foglalkozások,
- tehetséggondozó, felzárkóztató és egyéni differenciált fejlesztő foglalkozások.

A képzés jellemzői

Az iskolai élet szervezése során fő feladatunknak tekintjük, hogy a körzetünkbe tartozó 6-14 éves korosztály számára tanórán és tanórán kívül biztosítsuk mindazokat a lehetőségeket és feltételeket, melyek szükségesek az alapműveltség megszerzéséhez, adottságuk, tehetségük kibontakozásához, esetleges hátránnyal induló vagy a lemaradó tanulók felzárkózásához.
Célunk, hogy felkészítsük a gyermekeket továbbtanulásra, illetve a későbbiekben a belsővizsga sikeres letételére. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy tanulóink tudását megalapozzuk, folyamatosan fejlesszük, hogy képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, tanulásra.
A kerettantervben meghatározott mutatókon túl fontosnak tartjuk iskolánkban a tanulók motiváltságának szinten tartását, az érdeklődésük felébresztését és megtartását. Célunk, hogy a tanulás-tanítás folyamata élményeken, tapasztalásokon alapuljon. Ennek fontos alapja, hogy a pedagógus által meghatározott oktatási cél elérése közben aktív szerepet és hangot kapjanak a gyerekek - életkoruknak megfelelő - már meglévő tapasztalásai, tudása, véleménye. Az életkornak megfelelő „megkínálások”, a valós helyzeteket, problémákat bemutató valóságközpontú nevelés segíti a pozitív személyiség kialakulását.
Iskolánkban fontosnak tartjuk a tantárgyak egyenrangúságát, hiszünk azok transzfer hatásaiban. Intézményünkben már alsó tagozaton is megjelenik a hálózatos tanítás rendszere. A környezetismeret-rajz-technika tantárgyi kapcsolata mellett, harmadik és negyedik évfolyamon egy adott téma kibontása ének-zene-rajz-technika tantárgyi hálóban is feldolgozható. Jó lehetőség így történelmi korok, vagy földrajzi ismeretek megalapozása alsó tagozaton, felső tagozaton pedig ezek elmélyítésére, az oktatás színesítésére.
Nyolcadik évfolyam végére a kerettantervben meghatározott, a NAT szerint átdolgozott, és a helyi tantervekben megfogalmazott követelmények legalább minimum szinten történő teljesítése a cél.
Az alkalmazott helyi tantervek az OM által kiadott kerettantervek adaptációjával készültek.
Az isaszegi telephelyen a tanítási órák időtartamát és a napirendet az intézmény a hatályos jogszabályokkal, a házirenddel és az órarenddel összhangban határozza meg. A pedagógus az órán belül életkornak megfelelően szervezi a tevékenységeket.
A tanórák változtatható hossza miatt kötetlen a szünetek rendje is, így a szünetek alkalmával az osztályfőnöknek, és a szüneten lévő diákoknak a közös felelőssége, hogy a többi, órán lévő

társukat, ne zavarják a tanulás folyamatában.

Témahetek

A témaheteket az Oktatási Minisztérium a tanév rendjében hirdeti meg.
Intézményünk a munkatervében meghatározott módon részt vehet a témahetekhez kapcsolódó programokon, a tantervben előírt, az adott témával összefüggő tanítási órákat, foglalkozásokat a témahét keretében megszervezheti.
A témahetek általános célja a XXI. század köznevelési elvárásainak megfelelő gyakorlati, mindennapokban használható ismeretek élményszerű, játékos módon történő átadása, szemléletformálás, egyúttal új pedagógiai módszerek kipróbálására való ösztönzés.

Általános alapozás:

- figyelem,
- megfigyelés,
- emlékezet (konstruálás, tárolás),
- gondolkodási műveletek (tudásszerzés, tudásfeltárás, gondolkodás),
- probléma megoldás fejlesztése,
- tudásmegismerés.
- ***Önálló tanulás fejlesztése:***
- információforrások kezelése,
- lényegkiemelés,
- tájékozódás szövegben, ábraolvasás,
- vázlat, jegyzet használata,
- önellenőrzés.

Eszközrendszer:

Fontos, hogy megjelenjenek a modern IKT eszközök – számítógép, projektor - az oktatásban.
Biztosítani kell a változatos módszerekhez szükséges berendezést, mobil bútorzatot, multimédiás eszközöket.
Isaszegen a szülőknek szülői esteket tartunk. Ezeknek időpontja mindig az adott év tanrendjéhez illeszkedve évkezdéskor kerül kihirdetésre. Témái az éppen aktuális közös programokhoz, esetleges felmerülő problémákhoz alkalmazkodnak. A megrendezett alkalmak a plébános, a tanítók, és a szülők részvételével zajlanak. Itt a családok lehetőséget kapnak arra is, hogy a pedagógiai programmal összhangban ötleteiket közösen, a telephelyen oktató tanítók elé vigyék és amennyiben az iskola igazgatója egyetért vele és a tanítók részéről igény mutatkozik rá, további segítséget nyújtsanak ezek megvalósulásában.

5.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Kulcskompetenciák:
A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik.

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A tanulók hangos beszéddel történő kommunikálásának fejlesztése, szókincsbővítése.
- Az értő olvasás mielőbbi kialakítása.
- Ébressze fel a gyermekekben a megismerés, a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Ismertesse meg a tanulókkal a környezet, a társas kapcsolatok, a természet megismerésével kapcsolatos szókincset, fogalmakat.
- Építse be azokat a fogalmi rendszereket, amelyek lehetővé teszik a társadalmi értéknek, a közösségi szabályoknak megértését, elfogadását.
- Biztosítsa a gyermekek testi- lelki egészségének kialakítását, megőrzését.
- Alakítsa ki, fejlessze az alapvető készségeket, képességeket, tanítási tartalmai az egyszerűbb elemi ismeretekre koncentrálódjon.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- A gyermekek jussanak el egy bizonyos alapszintig ismeretanyagban, készségben, képességben, amely alkalmassá teszi őket a továbbtanulásra, a társadalmi beilleszkedésre, a testileg, szellemileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.
- Célunk, hogy a különböző képességű tanulóink mindegyike: a gyengék, a közepesek, a jók egyaránt fejlődjenek.
- Gyermekeink legyenek motiváltak, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.

- Fejlődjön a tanulási szokások elsajátítása terén: önfegyelem, önellenőrzés.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.
- A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
- A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.
- Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap.
- Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásokban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.
Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetenciaalapú fejlesztésnek.
A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre késztetésnek az intézményi komplex mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes

megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);

- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcstan tantárgy terén;
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához a természetismereti tantárgyon belül az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztéséve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktívtanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése, mely a környezeti nevelés stratégiai céljaiba is beépül.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait:
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- Fokozatosan kialakítjuk és bővítjük az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

5.4. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelést az iskola a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. §-ának megfelelően, heti öt testnevelésóra keretében szervezi meg. A néptánc önálló tantárgy; az iskola a testnevelésórák teljesítését és az esetleges felmentéseket a mindenkor hatályos szabályok szerint kezeli.
Az iskola mindennapos testnevelési programját a testnevelés tanórái és az egyéb sportolási lehetőségek alkotják. Az alsó tagozatos néptánc önálló tantárgyként kapcsolódik a mozgáskultúra fejlesztéséhez. Az úszásoktatás és a szakkörök megszervezése az adott tanév lehetőségeihez igazodik.

Célja

Napjainkban felértékelődött a sportolás szerepe, az egészséges életmód, a jobb életminőség kialakítása. Az intézmény mindennapos testnevelési programja a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.
A gyerekek iskolai leterheltsége, a felnőttek mindennapos munkája egyre inkább indokolttá teszi azoknak a mozgásformáknak az előtérbe kerülését, amelyek alkalmasak a rekreációra, kikapcsolódásra, a sport, a mozgás örömének élvezetére. Ezért programunknak célja, hogy a gyerekek minél szélesebb körben ismerkedjenek meg – lehetőségeinknek megfelelően – a legkülönbözőbb szabadidősportok alapjaival, hogy kiválaszthassák a számukra megfelelő sportot, amelyeket később folytatva javulhat életminőségük, testi-lelki egészségük, fenntartva természetesen a „klasszikus”, a tantervben is szereplő mozgásformákat.

A játéknál jobb nevelő nem létezik, mert része a vereség és a győzelem, feltétele a szabályok betartása, és ami a legfontosabb, része a siker is. A programnak fontos része a gyerekek és szüleik számára közös mozgáslehetőség szervezése (pl. diák szülő kosárlabda bajnokság).

Pedagógiai, módszertani kapcsolódási pontok:

A mindennapos testnevelés programja része az iskola egészségnevelési programjának. Pedagógiai és módszertani szempontból kapcsolódik az intézmény nevelési programjához és helyi tantervéhez. A testnevelés és a sport eszközeivel hozzájárul az egymás iránti tisztelet, az önfegyelem, a tolerancia, a szolidaritás, a csapatszellem és a kudarctűrés kialakulásához, valamint a szabályok megértéséhez és betartásához.

Általános tanítás-tanulásszervezési eljárások:

Az adott foglalkozás jellegéből adódóan megjelenik az egyéni, a páros és a csapatmunka, és ezekben a differenciálás az egyéni képességeknek megfelelően. Fontos a mozgásbeli hátrányok kiegyenlítése, szükség szerint a felzárkóztatás és a tehetségek gondozása, ahol kiemelten kezeljük a labdajátékokat, ezen belül a labdarúgást és a kosárlabdát. Programunk fő célja a mindennapos testmozgás változatos lehetőségének biztosítása, mellette olyan programok szervezése, amelyek bővítik, kiegészítik, változatosabbá teszik a mindennapos testnevelést.

Intézményünk mindennapos testnevelési programjának tartalmi elemei:

- tantervi testnevelés órák
- 3-8. osztályban heti két sportszakkör
- Az 1–4. évfolyamon a néptánc önálló tantárgyként szerepel a helyi tantervben.
- a programot egyéb mozgáslehetőségek egészítik ki

A délutáni sportórák célja

A tanulók iskolai leterheltségének ellensúlyozása, önfeledt játékpercek biztosítása. Alakítsuk ki bennük az igényt a rendszeresen végzett testmozgásra. Töltsék szabadidejüket megfelelő közösségben, éljék át a csapathoz tartozás örömét, a közös felelősség élményét.

A délutáni sportórák feladatai

- elsősorban játéklehetőség biztosítása
- házibajnokságok szervezése, lebonyolítása változatos
- sportjátékokból (labdarúgás, kosárlabda, …), rekreációs sportágakból
- felkészítés iskolai és iskolán kívüli versenyekre

Az alsó tagozatos néptánc órák célja

A tánc tanítása komplex művészetpedagógiai tevékenység, amely által a tanuló sajátos kifejezőeszköz birtokába jut, kiegészítve a nyelvi, a zenei és a vizuális kifejezőeszközök tárát. A tánc a mozgást a művészetek oldaláról ismerteti meg a tanulóval, értékesen kiegészítve a testnevelés órákon történő mozgásfejlesztést. A tánc tanítása a testnevelés órák keretében történik, megfelelő képesítésű pedagógus vezetésével.

A tánc és a zene elválaszthatatlan kapcsolatából adódóan a tánc tanítása különleges zenei élményt is nyújt: a tanuló a mozgás által egész testében érzékeli a kísérő zenét, a zene aktív befogadójává válik. A néptánc tanítás során a tanuló számos olyan népdalt ismer meg, amely kiegészíti az ének-zene órán tanult dalok tárát, mozgással összhangban énekel, a hangszeres dallamokat is közelebb érzi magához a táncolás által, a népzenét így eredeti funkciójában éli át.

A néptánc tanítása hatékonyan járul hozzá a magyarságtudat erősítéséhez, ugyanakkor közvetlen tapasztalat és élmény által teszi fogékonnyá a tanulót a szomszéd – esetleg távolabbi – népek hagyományai, kultúrája iránt. Néptánc- és népzene-hagyományunk egy évezred európai műveltségének lenyomatát őrzi, ezért megismerése nemcsak a Kárpát-medencében élő más népek kultúrája iránt teszi fogékonnyá a tanulót, hanem európai művelődéstörténeti összefüggések megértéséhez is hozzásegíti.
A tánc tanítása fejleszti a ritmusérzéket, a térérzékelést, a testtartást és a mozgáskoordinációt, amely a mindennapi élet számos területén fontos a tanuló számára. Fejleszti a társas kapcsolatok iránti érzéket: együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére ösztönöz.
Az iskolai tánctanulás bekapcsolódási lehetőséget biztosít a tanuló számára a táncos kulturális életbe: a tánc- és mozgásművészet értő befogadójává, a táncos szórakozás (táncházak, táncos szórakozóhelyek) aktív részesévé formálja.
A kerettanterv nem említ konkrét táncokat, hiszen a tanmenetbe bekerülő táncok, táncstílusok kiválasztása a tanár feladata az iskola és az osztály/csoport adta lehetőségek gondos mérlegelése után. Azt az elvet azonban rögzíti, hogy a tánc tanításának elsődleges célja a táncolás, az éneklés és a játék örömének, közösségformáló erejének megélése, képességfejlesztő hatásainak kiaknázása. Az esetleges produkció létrehozása csak jóval ezek után következő szempont lehet. Azt az elvet is rögzíti, hogy a tanuló lehetőség szerint saját szűkebb hazájának néphagyományából kiindulva ismerkedjen a tánc és mozgás világával, fokozatosan bővítve a megismert stílusok körét.
A tánc tanítása, mint művészetpedagógiai tevékenység széleskörűen fejleszti a tanuló:

- esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét, nemcsak a mozgásművészet, hanem a zene- és színházművészet területén is, melyeknek így értő befogadójává, igényes közönségévé válhat.
- a művészi mozgással való ismerkedés más területeken is erősíti a tanuló megnyilvánulásainak magabiztosságát.
- a táncolás javítja a testtartást, az állóképességet, fejleszti a mozgáskoordinációt, stresszoldó és örömöt adó tevékenység, ezzel fontos eszközévé válik a testi és lelki egészségre nevelésnek.
- a tánc és a mozgás segíti a tanulót, hogy önmagát helyesen érzékelje, helyezze el térben és időben vagy éppen társaihoz képest, a csoportos vagy páros táncolás élménye pedig a társakhoz, a másik nemhez való viszony fejlődését szolgálja.
- az improvizáció gyakorlása már kezdeti szinten is fejleszti a tanuló kifejezőkészségét, problémamegoldó képességét, növeli önbizalmát.
- a tánc és mozgás tanítása fontos szociális kompetencia, az önismeret és társas kultúra fejlesztése szempontjából.
- a tánc és a hagyományos népi játékok olyan közösségi élményeket nyújtanak a tanulónak, amelyek segítik a kapcsolati rendszerekben adódó szerep megértését, a kooperáció fejlesztését, a szabályok elfogadását, ezzel szolgálják az állampolgárságra és demokráciára nevelést.
- a helyi kis közösségek, az egyes földrajzi tájak, népcsoportok tánc- és zenei hagyományainak megismerése élményszerűen erősíti a szülőföldhöz, hazához való kötődést, szolgálja a hazafias nevelést.

- a tánc tanítása ráirányítja a tanulók figyelmét az IKT-eszközökön elérhető értékes, művészi tartalmakra, erősítve ezzel a médiatudatosságra nevelést.

Várható eredmények

A rendszeres mozgás hatására javul a tanulók egészségi állapota, fizikai állóképessége. A mindennapos testnevelés órák lehetővé teszi, hogy az alsó tagozaton és a felső tagozaton, magasabb szinten tudják a gyerekek elsajátítani a sportjátékok, a torna, az atlétika mozgásanyagát. Csökken a gyerekek stressz szintje, jobban bírják az idegi terhelést is. Javul játékkultúrájuk és a közösségért érzett felelősségtudatuk.

Értékelés

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor szöveges minősítést alkalmazunk. A második évfolyam végétől a törvény és a pedagógiai program értékelési rendje szerint osztályzatot adunk.
A testnevelést a tantárgyra vonatkozó értékelési rend szerint minősítjük. A néptánc önálló tantárgy, amelyet külön értékelünk: az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szövegesen, a második évfolyam végétől osztályzattal. Az évközi visszajelzés rendjét az intézmény egységes értékelési szabályai határozzák meg.
Az értékelés elsősorban a tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését kell értékelni. Az adott tevékenységre jellemzően a tanulók aktivitását, kezdeményezőkészségét, sportszerű viselkedését és a csapatmunkában való részvételét vesszük figyelembe.
A testnevelés órákon kívüli rendszeres sporttevékenységben való részvétel, eredmény a tantárgyi érdemjegyben is megjelenhet.

5.5. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

Iskolánk vonatkozásában választható tantárgyként jelentkeznek a hit- és erkölcstan vonatkozásában felekezeti hovatartozás szerint a katolikus vagy református hitoktatás. Így iskolánk tanulója az iskolába való belépésekor választhat református hittant, katolikus hittant, felekezeti hovatartozása vagy lelkiismereti meggyőződése szerint.
A szülők, tanulók igényeinek, az intézmény személyi és tárgyi feltételeinek, a fenntartó által biztosított lehetőségek függvényében, valamint a gyermekek továbbtanulási igényeinek figyelembevételével szervezzük a nem kötelező tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat.
1-4. évfolyamon anyanyelvi, matematika, játék-mozgás-sport, tehetséggondozás, felzárkóztatás
5-8. évfolyamon matematika, informatika, angol, német, anyanyelv oktatása, természettudományos tehetséggondozás, sport, középiskolai előkészítő, felzárkóztatás.
A választhatóságot figyelembe véve, adott évfolyamokon elsősorban azokat a csoportokat indítjuk, ahol erre évfolyamon belül legalább 10 fő jelentkező van.
A nem kötelező tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a részvétel kötelező, ha a gyermeket a szülő beíratta a foglalkozásokra. A hiányzásokra ugyanazok a szabályok érvényeseket, melyek a kötelező foglalkozásokra.
A választható órakeret felhasználása tanévenként pontosításra kerül, amelyet a fenntartóval való egyeztetést követően a mindenkori tantárgyfelosztás tartalmaz.

5.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk kiemelten kezeli a tanulói esélyegyenlőség megvalósítását. Nevelési – oktatási tevékenységünkben igyekszünk megtalálni azokat a hátránykompenzáló módszereket, eljárásokat, amelyekkel a tanulási - tanítási folyamat eredményesebbé tehető.

Céljaink:

- az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő-oktató munka minden területén
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási hiányainak kompenzálása
- Lázár Ervin programokon való részvétel, amely biztosítja a kulturális programokon való ingyenes részvételt, az esélyegyelőség megteremtéséhez. Legalább tanévenként egyszer.
- a lemorzsolódás csökkentése, illetve megelőzése
- az oktatás hatékonyságának növelése érdekében kompetencia alapú oktatás megvalósítása
- megfelelő pályaorientációval a sikeres pályaválasztás elősegítése
- az intézményben tanuló hátrányos helyzetű és HHH tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba
- együttműködés a szülői házzal

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításában csak a pedagógusok, a szülők és a gyermekvédelmi intézmények összehangolt tevékenységével érhető el eredmény. A szülők, a család szerepe ebben a tevékenységben alapvető fontosságú. A szülőkkel való kapcsolattartás, a tanulók megismerése a gyermekvédelmi jelzőrendszer első lépcsője. Ezért az iskolánkba bekerülő veszélyeztetett vagy/és hátrányos helyzetű tanulók feltérképezése az elsődleges feladat.

A jelzőrendszer segítségével feltérképezett hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók az ifjúsági- és gyermekvédelmi felelős tanár gondozásába kerülnek. Emellett felderítjük a beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarokkal küzdő tanulókat, és kérjük a vizsgálatukat a Nevelési Tanácsadónál vagy a Szakértői és Rehabilitációs Bizottságnál. A véleményezésük alapján az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusaink vezetésével fejlesztjük az érintett tanulókat.

Nevelő – oktató munkánkban az esélyegyenlőségi program megvalósítása az 1. évfolyamon elkezdődik a tanév eleji differenciáló mérésekkel. Ezek lehetővé teszik, hogy feltérképezzük azokat a tanulókat, akik felzárkóztatásra, hátránykompenzálásra szorulnak. A hiányok pótlására korrekciós tantárgyi programokat készítünk. Ezek a korrekciós tervek a mindenkori tanmenet kiegészítő részét képezik.

Az eredményes tanulás további feltétele a helyes szövegértés és logikus gondolkodás képességének kialakítása, továbbfejlesztése. Az évente elvégzett kompetenciamérések lehetővé teszik, hogy megismerjük tanulóink ilyen irányú képességeit. Az eredmények elemzésével ki tudjuk alakítani a továbbhaladáshoz szükséges korrekciókat.

Kompetencia alapú oktatásunk lehetővé teszi, hogy a szükséges készségeket minél eredményesebben fejlesszük tanulóinknál. Ennek érdekében elsősorban a tanítási órákon alkalmazott differenciált foglalkozásokkal, vagy tanórán kívüli egyéni és felzárkóztató foglalkozásokkal kívánjuk a hátrányt csökkenteni. Felzárkóztatást biztosítunk egyéni

foglalkozás formájában diszlexiás, diszgráfiás tanulóink számára is.
A tanulói lemorzsolódás csökkentésére a fenti felzárkóztató programok nyújtanak segítséget. A lemorzsolódás csökkentésének lehetősége a tanulók motiválása, az általunk kínált tanórai és tanórán kívüli felzárkóztató programok igénybevétele, valamint az igényes, színvonalas nevelő-oktató munka.
A rászoruló tanulók között vannak olyanok is, akiknek nincs szükségük felzárkóztatásra, inkább tehetségük kibontakoztatása az elsődleges feladat. Számukra tehetséggondozást végzünk. Ennek tradicionális módja a tanítási óra, illetve a tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások: szakkörök, versenyek, vetélkedők tantárgyi pályázatokon való részvétel. A versenyfelkészítésben, a tantárgyi pályázatok írásakor szem előtt tartjuk azokat a tehetséges tanulókat, akik korábban családi vagy egyéb hátrányos ok miatt nem tudtak részt venni ilyen jellegű programokon.
Hatékony és korrekt pályaorientálást kell végeznünk annak érdekében, hogy a mindenkori munkaerő-piaci igényeknek megfelelően tudjanak tanulóink pályát választani. Ehhez az osztályfőnökök és pályaorientációs szaktanácsadók - akiket az iskola meghív előadóknak - tudnak elsősorban tanácsot adni. A megfelelő tájékoztatásnak azt is elő kell segítenie, hogy tanulóink elsősorban a választott szakirányban tanuljanak tovább a középiskolákban, szakiskolákban, illetve olyan pályát, szakmát válasszanak, amivel el tudnak helyezkedni a munkaerő piacon.
A helyes pályaválasztás érdekében segítséget nyújtunk rászoruló tanulóinknak abban, hogy megfelelő önismerettel rendelkezzenek. E készség kialakításában sokat segíthetnek a szaktanárok és az osztályfőnökök. Szükség esetén meghívott előadók bevonásával önismereti foglalkozásokat szervezünk rászoruló tanulóinknak azért, hogy megismerhessék saját személyiségüket, önértékelésük reális legyen.
A továbbtanulni szándékozóknak minden részletre kiterjedő tájékoztatást nyújtunk a középiskolai és szakiskolai lehetőségekről. Az osztályfőnök gyakorlati segítséget is nyújtanak a középiskolai dokumentumok kitöltésében.
A tanulmányi munka segítése mellett a szociális hátrányok csökkentése is feladataink közé tartozik. Felhívjuk rászoruló tanulóink figyelmét az igényelhető szociális támogatási lehetőségekre. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tanár vagy az osztályfőnök megismertetik a rászorulókat és szüleiket a támogatáskérés menetével, igény esetén segítik őket a dokumentáció kitöltésében, elkészítésében.
Az egészséges életmód igényének felkeltése és az egészséges életmódra való képesség kialakítása is feladatunk a tanulók esélyegyenlőségének megvalósításában. Ezt szolgálják részben az iskola által szervezett orvosi, fogorvosi vizsgálatok, részben pedig azok a felvilágosító előadások, programok, melyeket az iskolai védőnő és orvos, meghívott szakemberek tartanak az esélyegyenlőségi osztályfőnöki órákon, illetve egészségügyi előadásokon.
Az egészség megőrzését szolgálják iskolánk sportprogramjai is, többek között a mindennapos testnevelés megvalósulása, valamint a sportversenyeken való rendszeres részvétel. Figyelünk arra, hogy a hátránykompenzáció e téren is megvalósuljon és minél több olyan tanuló vegyen részt a sportrendezvényeken, akiknek korábban erre kevesebb lehetőségük adódott.
A szociális jellegű problémák megoldását segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a szociális segélylehetőségek figyelemmel kísérésével és a szülőknek és tanulóknak nyújtott

információkkal, az igénylés helyéről és módjáról.
Az érintett tanulók tehetséggondozását a kulturális rendezvényeken való szerepeltetéssel valósítjuk meg, a rendezvények szervezésébe is minél nagyobb számban vonjuk be a rászoruló tanulókat. Segítjük tehetségük kibontakoztatását a sporttevékenységben is.
Szükség esetén a szülőkkel való kapcsolattartással, a problémáknak a szülőkkel történő megbeszélésével, életvezetési tanácsokkal sokat segíthetünk. A tanuló napköziben vagy tanulószobán történő elhelyezését szorgalmazzuk, ha tanulmányai vagy életkörülményei ezt indokolják.
Organikus eredetű problémák, pszichés vagy tanulási nehézségek esetén szakemberhez irányítjuk az érintett tanulót. A szakértői bizottság véleménye alapján pedig az iskola fejlesztőpedagógusa fejleszti a tanulókat.
Az esélyegyenlőség megvalósítását szolgáló tevékenység elsősorban a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata, aki munkáját az intézményvezetővel, szaktanárokkal és a szülőkkel együttműködve végzi. Ha indokolt, a gyermekvédelmi intézmények, és szakemberek segítségét kéri.
Az iskola szakmai és társadalmi kapcsolatrendszere nyitott. A tapasztalat szerint a társadalmi helyzet befolyásolja az oktatás eredményességét. Az eredmények rosszabbak ott, ahol problémás és nem együttműködő a szülői háttér. Ezért együttműködésre törekszünk az iskolába járó tanulók szüleivel és az oktatási intézményeken kívül az alábbi társadalmi szervezetekkel:

- Családsegítő szolgálat
- védőnői hálózat
- Nevelési Tanácsadó
- Rendőrség

A kialakított kapcsolatokat az iskola többségében rendszeresen ápolja a tanulók érdekében. Az iskola esélyegyenlőségi törekvéseinek célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, figyelembe véve a szülők igényeit és a törvényi előírásokat.
A közvetlen célcsoport: a tanulási és beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és pedagógusaik.
A hátrányos helyzetű gyerekek problémáinak kompenzálását és az esélyegyenlőség előmozdítását az iskola minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- beiratkozásnál
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- dicséret, elismerés gyakorlatában
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

Az esélyegyenlőségi célok elérésének érdekében vállaljuk, hogy iskolánkban a hátránnyal élők

semmilyen módon nem lesznek megkülönböztetve társaiktól, faji, vallási, egészségi, és szociális helyzete miatt hátrányos megkülönböztetés nem érheti a tanulókat.
Társadalomismeret, hittan tantárgy, illetve osztályfőnöki órák keretében a tanárok különös hangsúlyt fektetnek az etnikai és egyéb diszkrimináció társadalmi ellentmondásaira, ezek leküzdésére.
Törekszünk a jövőben az iskola teljes akadálymentesítésére anyagi lehetőségeink függvényében.

Kötelezettségek és felelősség

- Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen a közoktatási, intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az ő felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket. Éppen ezért az elfogadott programot az intézményben jól látható helyen függesszék ki, a tanévnyitó értekezleten annak tartalmát ismertessék.
- Az intézmény vezetője felelős a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.
- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőssséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.
- A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt felettesének, illetve az illetékes munkatársának.
- Minden, az intézménnyel szerződéses viszonyban álló, szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje a közoktatási intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

5.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanév során ügyelünk az írásbeli, és a szóbeli számonkérések arányára. Minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Azért törekszünk minden műveltségi területen arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli, számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédkészségét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az e-naplóban még aznap rögzíteni.

Követelményrendszer

A követelményrendszer három nagyobb részre osztható:

- Tantárgyi követelmények – ezt a helyi tanterv határozza meg
- Magatartási követelmények – ez az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza

- Szorgalmi követelmények – ez a tanulók tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi

Tantárgyi követelmények teljesítésének értékelése

- Az ellenőrzés – értékelés – osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre késztet.
- Az objektív, igazságos értékelés – osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segíti abban, hogy a tőlük elvárható legtöbbet nyújtsanak. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.
- Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.
- Bármely tantárgy ellenőrzési – értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől, életkori sajátosságaitól és más tényezőktől függően rendkívül változatosak.
- A félévi és év végi osztályzat tükrözze a tanuló évközi teljesítményét. Értékelje igyekezetét.
- A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza – teljes jogkörrel és felelősséggel.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája, vagy gyakorlati tevékenység alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, tantárgyakból az első-negyedik, valamint környezetismeret tantárgyból a harmadik-negyedik évfolyamon félévkor és a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó félévi és év végi írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
- A negyedik évfolyamon a fenti tantárgyakon kívül idegen nyelvből is félévi és év végi írásbeli dolgozatban számolnak be tudásukról a tanulók.
- A negyedik évfolyamon, év végén magyar nyelv és irodalom, illetve matematikából írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek.
- Az 5-8. osztályokban félévi és év végi írásbeli dolgozatot írnak a tanulók a következő tantárgyakból:

5.o. felmérő:	magyar nyelvtan
	magyar irodalom
	matematika
	történelem
	természettudomány
5.o. szintvizsga év végén:	hittan idegennyelv
6.o. felmérő:	magyar nyelvtan
	magyar irodalom
	történelem

	természettudomány
	idegennyelv
6.o. szintvizsga év végén:	matematika
7.o. felmérő:	magyar
	matematika
	történelem
	biológia
	fizika
	földrajz
	idegennyelv
7.o. szintvizsga év végén:	magyar nyelvtan
	magyar irodalom
8.o. szintvizsga félévkor:	idegennyelv
8.o. szintvizsga év végén:	komplex vizsga
Felmérő:	történelem biológia
	magyar nyelvtan
	magyar irodalom
	fizika
	földrajz
	matematika

- A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz és hittan ellenőrzés:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik
  - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagából és fő követelményeiből átfogó témazáró dolgozatot írnak
- A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők minden órán ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében, egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább két-háromszor kell felelnie szóban:
  - az ének/zene, a vizuális kultúra a digitális kultúra, technika és tervezés tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva
  - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül
- A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.
- Az értékelés – osztályozás az ötös fokozatú rendszerben történik: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Az egyes fokozatok tartalmát helyi tantervünk követelményei határozzák meg.
- A fentiektől eltér az iskola első és második évfolyamának értékelési rendje. Ezeken az évfolyamokon – az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor – szöveges értékelést alkalmazunk. A szöveges minősítés tartalmát a tanító a szülőkkel szülői értekezleten ismerteti. Ugyanúgy a szülőkkel ismertetni kell az alkalmazott évközi egyéni értékelési módokat is.
- A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén

a tanuló teljesítményét osztályzattal minősítjük. Az évközi értékelés az intézmény pedagógiai programjában rögzített rend szerint történik.

- Az első (félévkor és év végén) és második (félévkor) évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanulók teljesítményétől függően a következő lehet:
  - kiválóan teljesített
  - jól teljesített
  - megfelelően teljesített
  - felzárkóztatásra szorul.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.
  - A félévi, illetve év végi osztályzatok kerekítési szabályait a tantestület szavazza meg.
  - Az osztályzatok jelölése:
    4-es erősségű – vizsga jegyek
    3-as erősségű – témazáró dolgozat
    2-es erősségű – írásbeli, szóbeli felelet
    1-es erősségű – szorgalmi feladat, beszámoló, kis előadás
  - A félévi és év végi felmérő dolgozatból, valamint a témazáró dolgozatból naponta egynél több nem írható.
  - A második osztály évvégétől negyedik osztály évvégéig a néptánc tantárgy osztályzása félévi értesítőbe és az év végi bizonyítványba jeggyel történik.
  - A második-nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:
    - második évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, vizuális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, testnevelés és hittan
    - harmadik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret, vizuális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, testnevelés, digitális kultúra és hittan
    - negyedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, vizuális kultúra, ének-zene, technika és tervezés, testnevelés, digitális kultúra és hittan
    - ötödik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, természettudomány, technika és tervezés, testnevelés, hittan vizuális kultúra, ének-zene, digitális kultúra
    - hatodik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, vizuális kultúra, ének-zene, természettudomány, technika és tervezés, testnevelés, hittan, hon- és népismeret, digitális kultúra
    - hetedik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem, biológia, kémia, földrajz, fizika, vizuális kultúra, ének-zene, testnevelés, hittan, digitális kultúra, dráma és színház, technika és tervezés,
    - nyolcadik évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv,

matematika, történelem, biológia, kémia, földrajz, fizika, vizuális kultúra, ének-zene, testnevelés, hittan, digitális kultúra, állampolgári ismeretek

- A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat.
- Ha a tanulónak minden osztályzata jeles, a tantestület általános dicséretét érdemelheti ki.

A dicséreteket az e-naplóban, törzslapon és bizonyítványban is dokumentálni kell.

Írásbeli és szóbeli feladatok értékelése

A tanulók teljesítményének értékelése során az írásbeli, szóbeli és gyakorlati beszámoltatási formákat a tantárgy sajátosságainak és a tanulók életkorának megfelelő arányban kell alkalmazni.

- A témazáró dolgozat egy nagyobb tananyagegység lezárását szolgálja; megírását összefoglalás és rendszerezés előzi meg.
- A témazáró dolgozat időpontját és témakörét legalább egy héttel korábban közölni kell a tanulókkal.
- Egy tanítási napon egy tanulócsoport legfeljebb egy témazáró, félévi vagy év végi felmérő dolgozatot írhat.
- Hosszabb tanítási szünetet követő első tanítási napon témazáró, félévi vagy év végi felmérő dolgozat nem íratható.
- A pedagógus a dolgozatot az intézményi szabályozásban meghatározott határidőn belül kijavítja, értékeli, és a tanuló számára érdemi visszajelzést ad.
- Az értékelés során figyelembe kell venni az SNI- és BTMN-tanulók szakértői véleményében meghatározott kedvezményeket és értékelési módokat.
- A tantárgyi érdemjegy nem alapulhat kizárólag írásbeli számonkérésen.
- A témazáró és egyéb számonkérések súlyozását az intézmény egységes értékelési rendje határozza meg.

Az iskola magasabb évfolyamra lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók évközi tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a tovább haladáshoz.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
- A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítette

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott
- egyéni munkarend szerinti tanulónak

➢ Az iskola magasabb évfolyamába lépő tanulót nem kell beíratni.

5.8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészülés az órán feldolgozott ismeretek elmélyítését, gyakorlását és alkalmazását szolgálja.

- A feladatok mennyiségét és nehézségét a tanulók életkorához, egyéni képességeihez és napi terheléséhez kell igazítani.
- A feladatadás során törekedni kell a differenciálásra és az egyenletes terhelésre.
- Az első és második évfolyamon a felkészülés elsősorban a napközis foglalkozás keretében történik.
- A harmadik és negyedik évfolyamon tantárgyanként általában legfeljebb 10-15 perc, felső tagozaton legfeljebb 20-30 perc felkészülési idő tervezhető.
- A napi összes felkészülési idő lehetőség szerint ne haladja meg az 1-1,5 órát.
- A szorgalmi és kutatási feladat vállalása önkéntes; elmaradása miatt a tanulót hátrány nem érheti.
- A pedagógus a kiadott feladatot ellenőrzi, és lehetőség szerint érdemi visszajelzést ad.
- Az elmaradt vagy hiányosan elkészített feladat értékelésekor figyelembe kell venni a mulasztás okát és a tanuló egyéni helyzetét.
- A hétvégére és a tanítási szünetekre adott feladat nem eredményezhet aránytalan többletterhelést.

5.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánk csoportbontást alkalmaz az idegen nyelvi képzés esetében, ahol a két oktatott nyelv angol, illetve német nyelv. Csoportbontás lép még föl a digitális kultúra tantárgy esetében a tanulói létszám alapján, technika és tervezés tantárgy esetében, valamint a hittan tantárgy esetében a katolikus és református hitoktatás miatt és ha a létszám megengedi, akkor évfolyamon belüli összevonás történik. Ennek meghatározása a szülői kérés alapján történik, attól függ, hogy mely egyházhoz tartozik a gyermek.
További csoportbontás lehetséges a felvételi és természettudományos tantárgyaknál az osztály létszám alapján.

5.10. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az intézmény a jogszabályban meghatározott évfolyamokon és időszakban elvégzi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését a mindenkor hatályos NETFIT-módszertan szerint.

- A mérést a testnevelést tanító pedagógusok végzik.
- Az eredményeket az előírt elektronikus rendszerben rögzítik.
- Az eredmények a tanulók egyéni fejlődésének nyomon követését és a fejlesztési feladatok meghatározását szolgálják.
- A tanulók és a szülők az eredményekről az adatvédelmi szabályok betartásával kapnak tájékoztatást.

- A mérési eredmény nem használható a tanuló megbélyegzésére vagy hátrányos megkülönböztetésére.

5.11. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás értékelésének elvei

A magatartás értékelése a tanuló közösségi viselkedéséről, együttműködéséről és felelősségvállalásáról ad visszajelzést. Figyelembe kell venni a házirend és a közösségi szabályok betartását, a tiszteletteljes kommunikációt, a konfliktusok kulturált kezelését, a közösségi feladatok vállalását, valamint a tanuló életkorát, egyéni sajátosságait és fejlődését. A minősítés nem alapulhat kizárólag egyetlen eseményen vagy fegyelmező intézkedésen.

- Példás (5): a közösségi szabályokat következetesen megtartja, együttműködő, tiszteletteljes és felelősségteljes.
- Jó (4): a szabályokat általában megtartja, kisebb hibáit figyelmeztetés után javítja.
- Változó (3): szabálykövetése és együttműködése ingadozó, magatartásának javításához rendszeres segítséget igényel.
- Rossz (2): a közösségi szabályokat ismételten és súlyosan megszegi, viselkedésén a támogató intézkedések ellenére sem változtat megfelelően.

A szorgalom értékelésének elvei

A szorgalom értékelése a tanuló képességeihez és egyéni lehetőségeihez viszonyított munkavégzését fejezi ki. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuláshoz való viszonyát, feladatainak teljesítését, kitartását, önállóságát, fejlődését és a segítség elfogadását. A tantárgyi eredmény önmagában nem határozhatja meg a szorgalom minősítését.

- Példás (5): képességeihez mérten rendszeresen, pontosan és kitartóan dolgozik, fejlődésére tudatosan törekszik.
- Jó (4): feladatait általában megbízhatóan teljesíti, munkája többnyire egyenletes.
- Változó (3): munkavégzése ingadozó, feladatait időnként hiányosan teljesíti, rendszeres ösztönzést igényel.
- Hanyag (2): képességeihez és körülményeihez mérten tartósan kevés erőfeszítést tesz, feladatait a támogató segítség ellenére rendszeresen elmulasztja.

A magatartás és a szorgalom szöveges értékelése

Az intézmény a magatartás és szorgalom minősítése mellett személyre szabott szöveges visszajelzést is alkalmazhat. A visszajelzés a tanuló erősségeit, fejlődését és következő fejlesztési céljait mutatja be. Megfogalmazása tárgyszerű, támogató és tiszteletben tartja a gyermek személyiségi jogait. A tanulói önértékelés és a társaktól kapott visszajelzés kizárólag pedagógus által irányított, biztonságos formában alkalmazható.

A jutalmazás iskolai elvei

A jutalmazás célja az egyéni fejlődés, a kiemelkedő teljesítmény, a példamutató magatartás és a közösségért végzett munka elismerése. A jutalmazás legyen következetes, arányos, és vegye figyelembe a tanuló egyéni képességeit és fejlődését.

- szaktanári vagy tanítói dicséret
- napközis nevelői dicséret

- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret
- oklevél, könyv- vagy tárgyjutalom
- egyéni vagy közösségi elismerés.

A tanév végén a tanulók tanulmányi eredményükért, példamutató magatartásukért, szorgalmukért, közösségi munkájukért, valamint tanulmányi, művészeti, kulturális vagy sporteredményükért elismerésben részesíthetők. Az isaszegi telephely pedagógiai szemléletével összhangban az év végi elismerés az egyéni értékek és fejlődés kiemelésére épül.

Fegyelmező intézkedések és fegyelmi eljárás

A fegyelmező intézkedések célja a szabályszegés okainak feltárása, a tanuló felelősségvállalásának fejlesztése, a sérelem jóvátétele és a közösségi szabályok helyreállítása. Az intézkedésnek arányosnak kell lennie, és figyelembe kell vennie a tanuló életkorát, fejlettségét, egyéni körülményeit, valamint az SNI- vagy BTMN-státuszából következő sajátosságokat.

- A tanulót az intézkedés előtt meg kell hallgatni.
- A fokozatosság elvét alkalmazni kell, kivéve a különösen súlyos eseteket.
- Lehetőséget kell biztosítani a jóvátételre és a támogató pedagógiai megoldások alkalmazására.
- Ugyanazért a cselekményért a tanuló ismételten nem részesíthető fegyelmező intézkedésben.
- A szülőt az intézkedésről megfelelően tájékoztatni kell.
- A pedagógiai célú fegyelmező intézkedéseket el kell különíteni a jogszabály szerint lefolytatandó fegyelmi eljárástól.
- Fegyelmi büntetés kizárólag szabályosan lefolytatott fegyelmi eljárásban szabható ki.

6. Legitimációs záradék

6.1. A pedagógiai program hatálya és hatálybalépése

A pedagógiai program a fenntartó jóváhagyásáról szóló döntésben meghatározott napon lép hatályba. Hatálya a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda valamennyi intézményegységére és feladatellátási helyére kiterjed. Az iskolai pedagógiai programot, illetve annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől kell bevezetni. A pedagógiai program módosításáig vagy visszavonásáig hatályos.

6.2. A pedagógiai program értékelése és felülvizsgálata

A pedagógiai programban meghatározott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület, valamint a szakmai munkaközösségek folyamatosan figyelemmel kísérik. A teljes körű felülvizsgálatra jogszabályváltozás, szervezeti vagy szakmai változás, fenntartói döntés, illetve a nevelőtestület kezdeményezése esetén kerül sor. Az intézmény a programot szükség szerint, de legalább háromévente áttekinti.

6.3. A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítását kezdeményezheti:

- az igazgató;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a szakmai munkaközösség;
- az óvodai intézményegység-vezető;
- a diákönkormányzat;
- a szülői szervezet;
- a fenntartó.

A módosítás előkészítése során biztosítani kell a jogszabályban meghatározott közösségek véleményezési jogát. A módosítást a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató hagyja jóvá. A fenntartóra többletkötelezettséget hárító rendelkezés hatálybalépéséhez a fenntartó egyetértése szükséges.

6.4. A pedagógiai program nyilvánossága

A pedagógiai program nyilvános. A hatályos dokumentum megtekinthető:

- az intézmény honlapján;
- az intézmény székhelyén és telephelyein, az igazgató által kijelölt helyen;
- az intézmény irattárában;
- a fenntartónál.

A pedagógiai programról előzetesen egyeztetett időpontban a főigazgató, a főigazgató-helyettesek és az óvodai intézményegység-vezető ad tájékoztatást.

6.5. Véleményezés és elfogadás

A pedagógiai program tervezetét a jogszabályban meghatározott körben az óvodai és iskolai szülői szervezet, valamint az iskolai diákönkormányzat megismerte és véleményezte. A programot az intézmény nevelőtestülete elfogadta.

A nevelőtestületi elfogadás időpontja: 2026. 10.12.

A nevelőtestületi határozat száma: 02633-1/2026.

Pécel, 2026. 10.12.

Almási Zsuzsanna

a nevelőtestület képviselője Almási Zsuzsanna főigazgató

Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda 2119 Pécel, Kossuth tér 7.

Eljárási lépés	Kelt / aláírás
Szülői szervezet véleményezése	Pécel, 2026. 09.30.
Diákönkormányzat véleményezése a jogszabály szerinti körben	Pécel, 2026. 09.30.
Főigazgató	Pécel, 2026. 10.12. Almási Zsuzsanna
Fenntartói jóváhagyás	Vác, 2026. 10.19. Szent Mihály Intézményfenntartó

SZENT MIHÁLY INTÉZMÉNYFENNTARTÓ főigazgató

7. Jogszabályi alapok

- Magyarország Alaptörvénye;
- Egyházi Törvénykönyv
- II. Vatikáni Zsinat
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény;
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet;
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet;
- az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet;
- a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény és a végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet;
- a gyermekvédelemmel, az egészségfejlesztéssel, a tankönyvellátással, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek és tanulók ellátásával kapcsolatos hatályos jogszabályok.